

T R A N S K R I P T
17. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE, ODRŽANE 15.5.2008. GODINE, S POČETKOM U 14,15
SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MLADEN IVANIĆ:

Poštovani gosti, da se pripremimo za početak. Evo, dame i gospodo, poštovane kolegice i kolege delegati, predstavnici Savjeta ministara, poštovani predstavnici medija, sve vas pozdravljam i otvaram 17. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

/INTONIRANJE HIMNE/

MLADEN IVANIĆ:

Današnjoj sjednici prisustvuje 13 delegata, od toga tri iz reda bošnjačkog naroda, pet iz hrvatskog naroda i pet iz srpskog naroda.

Gospodina Tihića i Neimarlija opravdali su odsustvo, s obzirom da su opravdano spriječeni da prisustvuju današnjoj sjednici.

Kolegij Doma naroda, koga smo činili ja i gospodin Filipović, usaglasio je dnevni red. Ja će ga sad pročitati.

- 1. Odgovori na delegatska pitanja i delegatska pitanja;**
- 2. Usvajanje Zapisnika 16. sjednice Doma naroda;**
- 3. Prijedlog okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje) – predlagač: Savjet ministara BiH;**
- 4. Prijedlog zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine (drugo čitanje) – predlagač: Savjet ministara BiH;**
- 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara BiH;**
- 6. Prijedlog zakona o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara BiH;**
- 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara BiH;**
- 8. Informacija o stanju bezbjednosti u Bosni i Hercegovini u 2007. godini;**
- 9. Informacija o radu Tužilaštva BiH za 2007. godinu;**
- 10. Izvještaj o radu Pravobranilaštva BiH za period od 1.1. do 31.12.2007;**
- 11. Izvještaj o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini i o radu Komisije za zaštitu podataka za 2007. godini;**
- 12. Izvještaj o radu Kancelarije za razmatranje žalbi u 2007. godini;**

- 13. Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj Agencije za poštanski saobraćaj Bosne i Hercegovine za period od 1.1. do 31.12.2007;**
- 14. Izvještaj o radu Upravnog odbora Izvozno-kreditne agencije BiH;**
- 15. Godišnji izvještaj Centralne banke BiH za 2007. godinu;**
- 16. Finansijski izvještaj Centralne banke BiH za 2007. godinu;**
- 17. Razmatranje Programa mjera za primjenu Sporazuma CEFTA;**
- 18. Razmatranje Izvještaja o radu komisija Doma naroda za 2007. godinu:**
  - a) Komisije za finansije i budžet,**
  - b) Ustavnopravne komisije,**
  - c) Komisije za spoljnu i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije;**
- 19. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Okvirnog sporazuma između Bosne i Hercegovine i Evropske investicione banke kojim se regulišu aktivnosti Evropske investicione banke u BiH;**
- 20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o saradnji u oblasti odbrane između Savjeta ministara BiH i Vlade Republike Grčke;**
- 21. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma o kreditu između Bosne i Hercegovine koji zastupa Ministarstvo finansija i trezora BiH i Bank Austria Creditanstalt AG - Projekat rekonstrukcije i proširenja vodovodnog sistema u Opštini Posušje;**
- 22. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o zajmu – Reorganizacija projekta obnove elektroenergetskog sistema između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj;**
- 23. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Ugovora o Amandmanu – kojim se vrše izmjene i dopune Ugovora o zajmu od 2.11.2000. sa amandmanima od 5. decembra 2001. i 23. februara 2004. godine – između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj;**
- 24. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije o pristupu informacijama, učestvovanju javnosti u odlučivanju i pitanjima životne sredine;**
- 25. Davanje saglasnosti za ratifikaciju Fakultativnog protokola uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja;**
- 26. Prijedlog zaključka delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine razmatranih na 8. zajedničkoj sjednici Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine u vezi sa poslovanjem Javnog RTV servisa BiH i mjerama za prevladavanje stanja utvrđenog revizorskim izvještajima o finansijskom poslovanju Javnog RTV servisa BiH za 2005. i 2006. godinu.**

Ovo je dnevni red koji smo ja i gospodin Filipović usaglasili. I, moram reći da mi nismo održali bili zvaničnu sjednicu Kolegija na kojoj smo ovo radili. Nakon toga, na sugestiju predsjednika Kluba Bošnjaka u Domu naroda, otvorena je rasprava o 26. tački dnevnog reda. Ispostavilo se da je tu među nama gospodin Tihić da bi on bio protiv ove tačke dnevnog reda i da onda u tom kontekstu to ne bi bilo usaglašeno, u skladu s Poslovnikom Dom bi se o tome morao izjasniti. U tom kontekstu, ja sam insistirao da ne bi ispalo da radimo nešto mimo da se Dom izjasni o 26. tački dnevnog reda, jer mislim da je to u skladu sa poslovničkim odredbama.

Ponavljam, ne mora biti nužno jer ja i gospodin Filipović smo to stavili. Ali polazeći od specifične situacije u kojoj se nalazimo, ja sam smatrao da se Dom treba o toj tački dnevnog reda izjasniti, i evo ja sam taj koji otvara dilemu povodom 26. tačke dnevnog reda.

Gospodin Filipović, pa gospodin Rančić.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ja pozdravljam sve nazočne koji prate naš današnji rad.

I, evo osjećam potrebu reći vrlo jasno, ja ostajem pri predloženom dnevnom redu kojeg smo utvrdili, dakle gospodin Ivanić i ja. I, nisu mi baš jasni razlozi protivljenja ovako utvrđenom dnevnom redu, zbog toga što smo već ranije gospodin Ivanić i ja kao članovi Kolegija uputili, donijeli odluku. To je bilo 7.5. ove godine i uputili i zadužili Komisiju za spoljnu i trgovinsku politiku, carine, promet i komunikacije Doma naroda razmotri i pripremi prijedloge zaključaka, dakle zastupnika iz Doma naroda koji su imali te prijedloge nakon obavljene sveobuhvatne rasprave na zajedničkoj sjednici oba doma.

Prije nego što smo donijeli ovaku odluku gospodin Ivanić i ja i zatražili to od našeg povjerenstva, prethodno smo razgovarali i sa Koelgijem Zastupničkog doma, kojemu je sasvim suvislo bilo da se o zaključcima Zastupničkog doma izjašnjava Zastupnički dom na svojoj sjednici, a o predloženim zaključcima Doma naroda da se izjasni Dom naroda. Da ne bismo preuzezeli mi teret odgovornosti selekcije što i na koji način to učiniti, tako je i dogovoren u dogовору са колегама из Заступниčког дома: да мјеродавна повјerenства размотре те закљуčке заступника из једног и другог дома и да се о томе вљано расправи на Дому, одлучи, прихвате или отбаци закљуčци заступника.

Dakle, ostajem pri tome da se o tome raspravlja danas na sjednici iz razloga što je postupilo naše povjerenstvo kojim predsjeda gospođa Alma Čolo, raspravljalo o ovoj odluci Kolegija Doma i nije se upustilo u donošenje odluka da li ili ne, prihvatiti ovo a ne prihvatiti ono, nego je između ostalih stvari, s obzirom na ozbiljnost predoženih zaključaka, kako piše u stajalištu Komisije: nije mogla izvršiti selekciju, odnosno isključiti bilo koji od podnesenih prijedloga zaključaka, te iste upućuje Domu naroda i predlaže da se o svakoj točki podnesenih zaključaka pojedinačno izjasni. To je malo šire, dakle zaključak ima tri točke. Da li glasovati u paketu ili točka po točka, to je opet stvar odluke Doma.

Uz ovo, dakle moje jasno ostajanje pri tom utvrđenom dnevnom redu, da se o tome danas raspravlja, ja će, neka mi bude dopušteno, predložiti i dopunu dnevnog reda i predlažem da se u dnevni red danas uvrsti i Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću. Zašto to predlažem? Zbog toga što je to jedan prijedlog zakona vrlo bitan za ovu našu zemlju. Dakle, njega podupiru i predstavnici međunarodne zajednice koji su inzistirali da dođe do ovakvog teksta, zato što je obavljeno prvo čitanje u Zastupničkom domu, u drugom čitanju nije bilo amandmana i samo će se pristupiti odlučivanju na narednoj sjednici u Zastupničkom domu, dakle amandmana neće biti. Nismo ni mi imali ... amandmana na ovaj prijedlog zakona i ovo bi bilo takođe drugo čitanje.

I zato, predsjedavajući Ivaniću, ja predlažem da se uvrsti Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću u današnji dnevni red. Da se točka, da redefiniramo malo redoslijed točaka u ovom dnevnom redu, da se točka 26. i ova novopredložena točka Prijedloga zakona o Fiskalnom vijeću

stave pod točku 3. i pod točku 4. a ostale točke da se redefiniraju ... kako stoji u dnevnom redu. Dakle, nakon točke 2. i usvajanja zapisnika išla bi točka 26. i novopredložena točka kao točka 4.

Hvala vam lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Mogu li dobiti tačan naziv ovog zakona od nekoga od službi?
Gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo, poštovani predsjedavajući.

Uvažene kolegice i kolege, članovi Vijeća ministara, poštovani gosti, uime Kluba Stranke demokratske akcije predlažem i da se tačka 26. predloženog dnevnog reda skine sa današnje sjednice dnevnog reda i da ne bude razmatrana na današnjoj sjednici našeg Doma naroda.

Zašto ovo predlažem? Zato što smatram i što je osnovano da je uvrštavanje 26. tačke dnevnog reda protivposlovnički urađeno.

Naime, mi svi znamo da je sazvana plenarna sjednica Parlamentarne skupštine BiH sa tačkom dnevnog reda na kojoj je razmatrano poslovanje Javnog RTV servisa BiH kao i mjere za prevladavanje stanja utvrđenog revizorskim izvještajima o finansijskom poslovanju Javnog RTV servisa BiH za 2005. i 2006.godinu. Tu plenarnu sjednicu smo zakazali i održali sa namjerom da ovu stvar razmotrimo i da o njoj odlučimo. Mi smo imali priliku kao Dom da ovu tačku dnevnog reda razmatramo samo na Domu naroda ali to nismo uradili, uvažili smo zahtjev kolega iz Predstavničkog doma da se ova tačka dnevnog red razmatra na plenarnoj sjednici Parlamentarne skupštine BiH. Ta naša sjednica je okončana na način da je zaključena diskusija ali nismo zatvorili tu sjednicu i Parlamentarna skupština, dakle oba doma, ostalo je da se na toj sjednici i o ovoj tački dnevnog reda izjasnimo o predloženim zaključcima svih kolega, svih kolega koji su raspravljali, bez obzira da li ti prijedlozi zaključaka dolaze iz Predstavničkog doma ili dolazili oni iz Doma naroda.

Na ovaj način protivno Poslovniku, vi želite da ostane ... plenarna sjednica Parlamentarne skupštine BiH i da onemogućite glasanje o svim tim zaključcima. Naravno, intencija je bila i zaključak da se svi ti zaključci, s obzirom da smo radili cijeli dan i da možda ne bi mogli prilikom glasanja, tada na sjednici, doći do adekvatnih zaključaka koji bi uspješno usvojili i na jednom i na drugom domu. Zadužene su nadležne komisije koje su trebale razmotriti sve predložene zaključke i jednog i drugog doma, doći do onih zajedničkih prihvatljivih i da takve izglasamo naravno i u jednom i u drugom domu. Vi kao Kolegij ste uradili protivno stavu i intencijama Parlamentarne skupštine, odnosno domova, vi ste sebi uzeli za pravo da kažete: ne, neka nadležna komisija Doma naroda razmatra samo zaključke koji su došli iz reda delegata Doma naroda, a time ste onemogućili da mi svi odlučujemo, raspravljamo i donešemo stav vezano za zaključke i koji su dolazili i iz Predstavničkog doma. Zašto nas onemogućavate da odlučujemo i o zaključcima iz Predstavničkog doma?

Da stvar bude gora, vi znate na toj sjednici, dakle vezano za današnji dnevni red, znate da je SDA imala jedinstven stav. Mi smo povodom te sjednice i te tačke dnevnog reda održali svoje sjednice i kluba u Predstavničkom domu i članova delegata u Domu naroda i tamo smo imali

svoje prijedloge zaključaka, koje je iznio jedan čovjek uime svih nas. Mi nismo nalazili za shodnim i bilo bi pomalo smiješno, je li, degutantno da sad ponovo neko od kolega iz Doma naroda, iz reda SDA, ustane pa ponovo ponavlja istu stvar, dakle iste zaključke koje je predložio gospodin Izetbegović. Na ovaj način ste doveli nas iz SDA da se ne možemo izjašnjavati o prijedlozima SDA. Prilikom utvrđivanja dnevнog reda za današnji Kolegij, kao da je tražim riječ, ne želim biti grub, kao da je iskorištena prilika, dakle niste me pozivali, ... niste me pozvali na sjednicu Kolegija na kojem je trebao biti utvrđen dnevni red. Naravno, ja znam da nisam punopravni član Kolegija, ja znam ko ima članstvo u Kolegiju, ja znam ko odlučuje, ali je bio naš jedan dogovor džentlmenski da zbog bolesti i odsustva gospodina Tihića koji je u ovoj poziciji i predsjedavajući Doma naroda da će te mene kao predsjednika ili u mom odsustvu nekog drugog ispred Kluba delegata bošnjačkog naroda zvati na sjednice Kolegija, kako bismo jednostavno bili informisani o svim informacijama, a vezano za rad i Kolegija i Doma naroda. Ovaj put ste, nažalost, to propustili i nakon što smo dobili taj dnevni red, a ja sam jutros u razgovoru sa tajnikom gospodinom Vukojem insistirao da me pozovete i iznio sam primjedbe, ne samo ovu, i neke druge. Recimo, jedna od njih je bila i Zakon o Fiskalnom vijeću koji gospodin Filipović evo sad predlaže da se uvrsti u dnevni red, i na taj način, dakle, spriječili ste da na vrijeme uložimo ove naše primjedbe.

Naravno, ... naših razgovora, Vi ste sazvali sjednicu Kolegija ponovo, pola sata prije početka ove sjednice Doma ali niste uvažili stav jednog cijelog kluba.

Zbog svega ovoga, Klub delegata bošnjačkog naroda, zahtijeva da se tačka 26. skine sa dnevнog reda a u normalnoj proceduri u Parlamentarnoj skupštini BiH da se zaključci i o njima izjasnimo na plenarnoj sjednici koja treba da se završi na način da mi o toj tački dnevнog reda glasamo u nastavku te plenarne sjednice koju treba završiti u njenom redovnom proceduralnom toku.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala.

Prije nego što dam gospođi Čolo, moram ja repliku.

Vrlo iskreno. Mi smo ovu tačku dnevнog reda stavili na Kolegiju kao uslovnu tačku ako se izjasni Komisija, gdje smo svi bili prisutni. Dakle, uvažavao sam izuzetno, kao onaj ko je koordinirao te aktivnosti, stavove koji su dolazili. Tačno je da nismo imali formalnu sjednicu kada smo utvrđivali dnevni red, ali sam pošao od pretpostavke da je to već jednom bilo i da ne bi bilo uslovno sa ovom komisijom da se nismo dogоворili. Kasnije sam shvatio da postoji suštinsko neslaganje i uradio sam ono što bi uradio i da je bilo zvanične sjednice. Otvorio sam i baš mislim da sam izuzetno uvažio, čak mimo svog stava, jer sam mimo svog ličnog stava ja sam glasao za ovu tačku ali sam baš zato uradio ono jedino što se moglo desiti. I da je gospodin Tihić tu, i da smo imali sjednicu, imali bi na jednoj strani poziciju koja traži da se stavi tačka dnevнog reda, na drugoj koja traži da se ne stavi i jedino što je mogao neko ko predsjedava time: to da otvor raspravu na dnevnom redu i da se Dom izjasni u skladu sa Poslovnikom. To sam i uradio. Zato iskreno, ne prihvatom tu vrstu kritike. Čak mislim da je opravdanija kritika onih koji mi kažu da sam malo previše popustio u ovom kontekstu.

Evo, samo to sam htio da kažem, dakle da bude jasno.

Gospođa Čolo.

HAZIM RANČIĆ
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:
Može replika.

HAZIM RANČIĆ:

Evo, kako hoćete, je li, ispravka krivog navoda, nije problem. Dakle, u jednoj stvari nije tačno to šta ste kazali. Da je gospodin Tihić prisutan na ovoj sjednici Kolegija a u skladu sa Poslovnikom i izmjenama koje smo krajem prošle godine donijeli, vi kao Kolegij zbog protivljenja bilo kojeg člana Kolegija ne biste ovu tačku dnevnog reda mogli uvrstiti u dnevni red. Naime, Kolegij odlučuje konsenzusom prisutnih članova. Tačno je da Kolegij može odlučivati i raditi sa dva člana ako ne prisustvuje taj treći član. To su te izmjene koje se tiču ... ali onda kada su prisutna dva ili tri člana, dakle kad je puni sastav, odluke se i u jednom i u drugom slučaju donose konsenzusom. Dakle, da je gospodin Tihić prisutan, ova tačka ne bi bila utvrđena kao tačka dnevnog reda na današnjoj sjednici Kolegija.

MLADEN IVANIĆ:

Samo, ja se izvinjavam, pošto ja sad predlažem vama da vi to malo sačuvate za kasnije. I opet bi se desilo ovo što se desilo! Otvorila bi se rasprava na Domu. I zato ja mislim da sam uvažio, upravo svjestan toga, uvažio zahtjeve i otvorio raspravu na Domu. Nije nesporna tačka.

Ali evo, gospođa Čolo, je li.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dakle, ja bih volio da u jednom tolerantnom tonu i uz uvažavanje argumentacije ... ne pravimo trakavicu od ovoga. Sasvim u skladu s Poslovnikom je utvrđen dnevni red, sasvim je u skladu sa moralnim načinom postupanja nas dvojice u odnosu na stanje u kome se našao treći član Kolegija je prijedlog gospodina Ivanića da se o dnevnom redu legalno utvrđenom u skladu s Poslovnikom opet izjasni Dom. I neka se izjasni Dom o tome.

Dopunom dnevnoga reda sa razmatranjem još jednog zakonskog akta, ja sam predložio i redefiniranje ... točaka dnevnog reda i molio bih da se o tome izjasni također Dom.

I ispravio bih krivi navod gospodina Rančića. Nije točno da se mora sazvati plenarna sjednica da bi se ona završila. Zaključke, ako tako zaključe oba kolegija oba doma, usvojt će jedan dom zastupnika svoga doma i drugi dom zastupnika svoga doma. Time je okončana sjednica. Bez suglasnosti sada bilo kojeg dakle kolegija jednog ili drugog, nema plenarne sjednice samo zbog toga, ako smo već rekli da se na odvojenim sjednicama. Ja bih više volio da vi iskreno, dakle iskreno i bez ikakve ljutnje, javno, ovdje mediji prate naš rad, kažete - ne sviđa nam se zaključak gospodina Filipovića u točki 3., mi se tome protivimo, mi želimo i dalje nejednakopravnost jednog konstitutivnog naroda, iako su nam puna usta ... te jednakopravnosti svih u ovoj državi, pa da znamo na čemu smo. Dakle, tu je problem. Nije problem u procedurama. Iscrpljujete se na nečemu gdje nemate argumenata.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Izgleda da priči o Javnom RTV servisu nema kraja. Ne znam zašto se gospodin Filipović toliko uzbuduje. Vi ste uspješno vodili tu plenarnu sjednicu koja je trajala satima i na kojoj je diskusija bila sveobuhvatna i cjelovita. Znači, na toj raspravi nisu posebno diskutirali članovi Doma naroda i nisu posebno diskutirali zastupnici iz Predstavničkog doma, nego je rasprava bila cjelovita. I svi zaključci koji su predloženi na toj sjednici su rezultat te cjelovite rasprave. I onda ste nas doveli u situaciju, vjerujte mene kao predsjedavajuću Komisije, sa svojim dopisom, u veoma delikatnu situaciju. Jer, kad je sjednica završena, vi ste tako – ja sam gledala stenogram, stenogram nije potpuno jasan – vi ste raspravu zaključili da će komisija oba doma izvršiti sistematizaciju zaključaka i predložiti domovima zaključke u pogledu poslovanja Javnog RTV servisa.

Kada sam dobila vaš dopis, dopis Kolegija Doma naroda, koji ste vi potpisali, a taj dopis ste sačinili vi i gospodin Filipović, jer mi smo hendikepirani, jer je naš predsjednik bolestan i nije mogao učestvovati u sačinjanju takvog stava, kada sam dobila taj dopis, iz njega sam vidjela da Komisija kojoj ja predsjedavam treba da samo sublimira zaključke delegata Doma naroda. I tu smo imali zadatak da imamo samo zaključke gospodina Ilije Filipovića i jedan zaključak koji je za nas veoma sporan, a to je zaključak koji se tiče formiranja posebnog RTV hrvatskog kanala. I zbog toga evo, ja poštено govorim, vi znate naš stav povodom toga i to nije stav od jučer, i to nije stav od danas, i ovaj, to je veoma delikatan zaključak i mislim da smo dovedeni u situaciju da se moramo na Komisiji izjašnjavati samo o njegovim zaključcima i samo o zaključcima još jednog delegata koji je iz reda SDP-a gospodina Adema Ibrahimpasića, a uskraćeni smo za izjašnjavanje o zaključcima koje je podnio Klub SDA. A vjerujte, u koncipiranju tih zaključaka smo svi članovi SDA učestvovali, ne samo u Predstavničkom domu nego i ja kao delegat u ovom domu, mi smo zajedno sjeli. I vjerujte, mi sad na Komisiji nismo imali mogućnost da i te zaključke predložimo Domu da se o njima izjasni. I ja vam govorim da smo stvarno tu uskraćeni u proceduri. Na stranu što bi gospodin Ilija Filipović volio danas da mi glasamo o njegovom zaključku i što je jučer ... gospođa Majkić javno potvrdila da će oni glasati za njegov zaključak, što znači da ćemo mi biti ovde preglasani.

Za one kojima nije jasno o čemu se radi, možemo biti dovedeni u situaciju da ovdje zbog toga što nema našeg predsjednika, što nemamo jednog člana iz Kluba delegata bošnjačkog naroda, preglasavanjem izglasate zaključak o formiranju hrvatskog kanala, pa vjerovatno je za vas dobro, ali je stav.

MLADEN IVANIĆ:

Gospodine, gospodine Ivo Miro Joviću, molim vas da ...

ALMA ČOLO:

Vjerovatno je za vas dobro ali ... mi se zalažemo za to da se Zakon o javnom RTV sistemu koji je donio ovaj parlament i Zakon o Javnom RTV servisu prvo provedu, pa da onda razgovaramo o tim stvarima koje, eventualno, mogu doći kasnije na dnevni red.

I zbog toga sam ja u ovom izvještaju konstatirala da dopis Kolegija ne odražava raspravu koja je održana na plenarnoj sjednici, jer svi zaključci trebaju da budu u opticaju, jer je rasprava bila jedinstvena i nije pametno – dakle, gospodin Izetbegović je iznio prijedlog zaključaka – da ja ponovo kao papagaj ponavljam te zaključke, pa da bih mogla kasnije te zaključke ... razmatrati na Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije i predložiti vama da se izjasnite o njima. Ali vi odlučite kako hoćete, vi odlučite da ova tačka 26. ide u dnevni red. Mi imamo svoje mehanizme i naravno da ćemo ... nastojati da iskoristimo svoje pravo da ... nas ne preglasate u tom slučaju.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ja pretpostavljam koji su to mehanizmi ..., ali o tom, po tom. Ja samo ovo hoću da kažem da je nakon ove intervencije, koja je bila prisutna, Kolegij predlagao Klubu delegata bošnjačkog naroda da zaključak – da se Dom naroda, u kontekstu toga – da je predložen u ime svih i, ono što je predložio gospodin Izetbegović, da se o tome glasa i na našem domu. Dakle, bio je naš prijedlog, to nije prihvaćeno u cjelini.

Idemo redom. Je li replika? A, replika? Onda gospodin Jović. A kod Vas je?

RUDO VIDOVIĆ:

Krivi navod.

IVO MIRO JOVIĆ:

A prije se javio.

MLADEN IVANIĆ:

Prije se onda javio gospodin Rudo Vidović.

RUDO VIDOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju. Naravno, pozdravljam nazočne.

Ja bih želio staviti krivi navod kolege Rančića kada je u pitanju, dakle, poslovnički način donošenja odluka u Kolegiju, jer evo kod sebe u Poslovniku imam izmjene i dopune u članku 19. i 21. koje kažu, dakle: *Ako napor i Kolegiju da se postigne konsenzus ne uspiju, odluke donosi Dom.* U tom smislu, apsolutno podržavam odluku Kolegija da se Dom danas o tome odluči.

Evo, već kada sam uzeo riječ, dakle ovo povjerenstvo, nadležno Povjerenstvo za promet i veze i vanjsku trgovinu koje je juče razmatralo ovo pitanje, dakle ja sam član toga povjerenstva i prvi zamjenik predsjedatelja, smatram da je postupilo onako kako je Kolegij to uradio, otvorilo je

raspravu, razmotrilo prijedloge zaključaka koji se tiču Doma naroda i uputilo na Dom da se o tome izjasni, prema tome, smatram da nema razloga da se danas o tome mi ne izjasnimo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Ivo Miro Jović. Je li diskusija ili je replika, Branko?

IVO MIRO JOVIĆ:

Pozdravljam gospodina presjedatelja i dopresjedatelja, sve drage kolege i uvažene goste.

Ja ne znam kako bi nazvao ovo što trebam reći, a osjećam izuzetno važnim da vrištim, a ne da govorim. Šta sam danas ovdje čuo od uvažene izaslanice? Ja nemam običaj izravno se obraćati, a reći će, kolegice Čolo, 13 godina sam ovdje preglasan, a Vi prvi puta dolazite i znate koja je rečenica Vaša, dovest ćete nas u opasnost da budemo preglasani na pitanje od vitalnog interesa čovjeka i moje opstojnosti i moje djece u ovoj zemlji. To je ispod svih kriterija ljudskosti, morala, karaktera, bilo čega. Tražiti da budem ovdje jednakopravan s ovom i s ovom stranom! I vi ćete biti u opasnosti da budete preglasani. Ja Vam izuzetno čestitam na moralu!

MLADEN IVANIĆ:

Gospodin Zrno, gospodin Zrno, pa onda vi, pošto je replika isto.

BRANKO ZRNO:

Gospodine presjedavajući, kolegice i kolege, gospodo iz Vijeća ministara, odnosno svi nazočni, ja bi vas zamolio da spustimo tenzije, nemamo se mi oko čega puno svađati, nema ni potrebe za to.

Najprije, ... samo vas molim sve, u tom kontekstu je replika, da ne miješamo stvari, pojmove i da ne stvaramo članke i zakone. Ovdje se ne radi ni o kakvom zakonu, broj jedan, broj dva, ne radi se o hrvatskom kanalu, tri – treći zaključak ili treća točka ovog zaključka koji je ponuđen na zajedničkoj sjednici Parlamentarne skupštine BiH: u suštini dade se jasno vidjeti zapravo samo inicijativa prema Vijeću ministara i ništa drugo. Inicijativa prema Vijeću ministara utemeljena, ne na želji, ne na volji, ne na procjeni, ocjeni slobodnoj ili ... nego isključivo na zakonskoj odredbi, odredbi Zakona o Javnom RTV sustavu BiH, i to odredbi članka 9. i stavka (2). I molim vas da ostanemo pri ovomu što piše i u zaključku i na što se ovaj zaključak poziva.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Ibrahimpašić, pa onda.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Evo, ja bih samo.

MLADEN IVANIĆ:

To je isto replika, je li?

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Nije, nije, nije replika.

MLADEN IVANIĆ:

Diskusija, je li?

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Ja.

MLADEN IVANIĆ:

Ali ... je li replika kod Vas ili je diskusija? Diskusija.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Pa, evo ja ču samo kazati da se sjećam da smo mi na toj zajedničkoj sjednici glasali još o nečemu, ne sjećam se tačno o čemu je bilo, i glasali smo o jednoj te istoj stvari, posebno Predstavnički dom, posebno Dom naroda. Ja sam računao da ćemo tako mi glasati i o, i o svim zaključcima ... ali o svim, i o našim i o njihovim. Zbog tog je ovo, ovo je meni ... A zašto bih? Ja jesam za to da ne dođe – hoću vama iskreno da kažem, s vama ovdje živim – do tog da se takvi kanali formiraju. Prije rata u Skupštini sam bio u Predstavničkom domu i dobro se sjećam tad sam i upoznao dvojicu ljudi, vi ćete se njih sjetiti, dole u ovoj ... kafeteriji, to je bio Šagolj Smiljko i Guzina. Njih nisam poznavao, znao sam ih s televizije i onda je počelo u šali, veoma lijepo, blago, jedan je bio četnik drugi je bio ustaša, tako su jedni drugima govorili. To je bilo prvi put i simpatično. Kasnije za, može biti, jedno mjesec dana, to je bila zima '91. godine, ... intervenisati. Ja se toga bojim i neću u tome da učestvujem. To je moja trauma i molim vas da je poštujete, bez obzira na sve.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Je li replika? Druga.

IVO MIRO JOVIĆ:

Potičemo pitanje koje nije predmet današnje rasprave. I zato ne vidim nikakve razloge za ovim ali ako bih htio da kažem, pa ja sam samo prije tri večeri, četiri, smo fino čuli na Federalnoj televiziji kad se kaže da su fašisti HVO-a to i to uradili. Pa ja nisam čuo suprotno, gospodine, nikada nisam čuo. To Federalna televizija! Vi imate dva kanala, ja nemam nijedan. Tu je osnovni problem. Ali nije to predmet rasprave danas, uopće nije predmet rasprave. ... zašto se za to, interesantno za nepravdu se toliko zalagati. Ja sam na to ljut.

Pokušajte razumjeti da ova zemlja ima budućnost ako budem jednakopravan s vama. Pošto sam nejednakopravan, ja evo ne želim otvarati tu raspravu, nego hajmo o dnevnom redu.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja imam razloga iskazati svoje neslaganje sa načinom na koji se pokušava iz Kluba delegata bošnjačkog naroda danas osporiti uvrštavanje ove točke u dnevni red. Pa se onda vrlo nevješto u početku, a kasnije vrlo vješto se ta stvar razobličava. Sve podređuje formi da bi se sakrila suština. Suštinsko je ovo o čemu se u zadnje vrijeme govori u ovim replikama. Bošnjaci ne priznaju Hrvatima pravo na legitimnost u ovoj državi koju priznaju sebi. To je jedini realan zaključak. I onda se to stavlja u formalne razloge. Međutim, ostavimo to kraju, nije to tema. U pravu je gospodin Jović. Nije na dnevnom redu kanal na hrvatskom jeziku, nego točka dnevnoga reda kada se tiče zaključaka sa zajedničke sjednice.

Gospođa Čolo, u čije ja stručno znanje uopće ne sumnjam, je rekla nešto ali nije dorekla. Ja je molim da dorekne to do kraja. Kada govorimo o formalnoj strani problema o uvrštavanju ili ne, kakav je to, koja je to nejasnoća u zaključku na završetku zajedničke plenarne sjednice koja bi dala mogućnost vama da tumačite da mi trebamo glasovati i o zaključcima koje su podnosiли zastupnici Zastupničkog doma a oni obratno, zastupnički o pitanjima koja smo mi postavili ovdje iz Doma naroda. Kad je u skladu sa Poslovnikom i u skladu sa zaključkom, kako ja pamtim, da će nadležna povjerenstva svakoga doma pročistiti svoje zaključke, da će se domovi izjasniti o svojim zaključcima.

Pa Vas molim, budite korektni, objasnite što je to tako nejasno u zaključcima koje Vi tumačite onako kako Vama odgovara danas u zaključku zajedničke sjednice.

MLADEN IVANIĆ:

Replika: Rančić.

ALMA ČOLO

/nije uključen mikrofon/

HAZIM RANČIĆ:

Hoće kolegica prije.

MLADEN IVANIĆ:

Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO:

Javila sam se i prije ali evo da odgovorim na ovo što je gospodin Božo Rajić pitao. Ja ne znam kakav on zaključak ima pred sobom u kojem eksciplitno stoji da su posebno komisije i jednog i drugog doma zadužene da sagledaju zaključke samo zastupnika iz Predstavničkog doma, ova komisija koju vodi gospodin Dokić i ova komisija koju ja vodim da sagleda samo zaključke koje su predložili delegati Doma naroda.

Ja taj zaključak Doma sa plenarne sjednice, znači sa zajedničke plenarne sjednice nisam pročitala. Vi ako imate, molim vas stručne službe da nam podijele taj zaključak.

MLADEN IVANIĆ:
Gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Ja se, gospođo Čolo, nisam pozivao na zaključak kojim je okončana zajednička sjednica. Vi ste to učinili i rekli ste da je taj zaključak pomalo nejasan ili konfuzan itd. pa, pošto znate kakav je taj zaključak, ja Vas molim javno ga interpretirajte ovdje. Ja nisam za i ne uzimam sebi to pravo. Vi ste rekli da znate zaključak, da je on nejasan. E, objasnite nam u čemu je ta nejasnoća da bi mi mogli tumačiti kako Vi hoćete, a mi tumačimo ovako kako tumačimo. Ja Vas sad tu molim.

ALMA ČOLO:

Evo ja ... samo molim vas izvod iz stenograma, to je ... jedan pasus na jednoj stranici. Sekretar komisije, evo ima izvod iz stenograma. Možete li mi donijeti samo da to pročitam. Jer, u pripremi, u pripremi za sjednicu to mi je jako puno značilo, da vidim u kojem pravcu da vodim sjednicu i da razmatram ovu tačku dnevnog reda a u svjetlu onoga što je Kolegij od dva člana od nas to tražio.

Evo, gospodin Ivanić je na kraju zaključio. Molim vas, ja nemam namjeru otvarati ponovo raspravu, tako stoji, završili smo, imamo prijedlog Kolegija usaglašen sa predsjednicima klubova, da nakon što smo imali 28 poslanika u raspravi, dva predstavnika Javnog servisa, jednog predstavnika ... Komisije, 64 replike nadležnih komisija oba doma. To znači da Komisija koju vodi gospodin Dokić i Komisija koju vodi gospođa Čolo pripreme za sjednice domova prijedlog zaključaka, i onda ste se izvinili jer ste mi rekli da sam gospodin, i to je to.

Gospodin Dokić i ja, gospodin Dokić i ja smo shvatili da mi treba da sjednemo zajedno. Vjerujte, i on je tako shvatio i ja, da sjednemo zajedno i da sve zaključke stavimo na sto jer je rasprava cjelovita. Pa ljudi, to nije odvojena rasprava. Ja ne znam stvarno, ja 25 godina se bavim pravom, sad meni neko govori da rasprava koja je cjelovita, ja sad trebam od njih odvajati segment i ja odlučivati o segmentu, a rasprava je cjelovita. Pa replike su bile. Ja sam replicirala na ono što su govorili zastupnici iz Predstavničkog doma, oni replicirali na moje. Pa stvarno ne možete tako segmentirati raspravu.

MLADEN IVANIĆ:
Rančić, Filipović.

BOŽO RAJIĆ
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:
Sve je, sve su replike sad.

BOŽO RAJIĆ
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Hajte da, pošto je sad ovo.

BOŽO RAJIĆ:

...vi ste pročitali u tekstu, nemojte nam objašnjavati. Čuli smo šta piše: da će svako povjerenstvo ... svoga doma razmotriti zaključke i predložiti svom domu, a šta vi mislite, to je vaša stvar. Pročitajte vi svi, uzmite, ja sam čuo šta piše tamo. Zato sam inzistirao da pročitate tekst.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Evo, počet ću od ove stvari. U svojoj raspravi o dnevnom redu, rekao sam da je Kolegij naš uradio protivno intencija rasprave i priče na plenarnoj sjednici a vezano za ovu tačku dnevnog reda. Ja sam to rekao. Kolegij je tu stvar uradio na taj način.

Druga stvar, rekli ste da ste ... učinili dobar gest i dobru volju prema nama i da ste nam učinili ustupak time što ste dopustili da se o tački dnevnog reda raspravlja na način da se ... utvrđuje ili osporava ili dopunjava dnevni red. To nije gest dobre volje, to je stvar propisana Poslovnikom. Zatim, kazali ste da se plenarne sjednice mogu završavati na sjednicama domova, što nije tačno. Zašto je onda sazivana plenarna sjednica. I podsjećam vas, svaka sjednica, bilo plenarna ili bila sjednica domova, ima svoj početak i kraj. Vi kao predsjedavajući znate da kažete otvaram sjednicu, a znate i da kažete zaključujem sjednicu. Ne možete, protivno je Poslovniku da tačke dnevnog reda sa plenarne sjednice uzmete i sad uvrstite u dnevni red sjednice Doma naroda. Ako smo se odlučili kao dva doma da tu stvar raspravimo i završimo na plenarnoj sjednici, pa bujrum da to tamo napravimo i završimo. Je li to znači da ćemo ponovo sljedeće sjednice Doma naroda, ponovo imati ovu ili ovakvu sličnu tačku itd.

I na kraju, dakle, Klub delegata bošnjačkog naroda sigurno i apsolutno nije protiv ravnopravnosti bilo kojeg naroda i njegove konstitutivnosti. Mi smo apsolutno za ravnopravnost i konstitutivnost. Ona je za nas neupitna ali tu ravnopravnost ne doživljavamo i ne smatramo da je treba doživjeti i provesti na način da imamo bošnjačku, srpsku i hrvatsku televiziju, nego smatramo da na bazi postojećih zakona trebamo imati javni servis sa emiterima na kojima će se provoditi i konstitutivnost i ravnopravnost sva tri jezika. Dakle, neupitno je za nas ovo pitanje, ali se razlikujemo u ovoj stvari kako to napraviti te stvari.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Ispadoh ja izgleda glavni problem ove rasprave, što me je dopalo da vodim i sjednicu onu i evo ovu. Imam i ja svoj komentar. Reći ću ga ja malo kasnije ali, gospodin Filipović.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Mladen je zaboravio da mi je rekao: *dobićeš riječ nakon gospodina Rančića.* Dakle, odluka Kolegija, nas dvojice da se obavijesti, gospodo Alma, vaše povjerenstvo da razmotri zaključke zastupnika iz Doma naroda sa plenarne sjednice se upravo temeljila na onome što ste vi pročitali, što je zaključak bio gospodina Ivanića koji je moderirao zajedničku sjednicu: da se pripreme na povjerenstvima jedinstvena stajališta za odlučivanje na sjednicama domova. Dakle, jasno izrijekom, dakle nema dvojbe u tumačenju da će se odlučivati i da vam samo kažem kako gubimo vrijeme ovdje oko jedne stvari koja se svodi samo na protivljenje točke 3. u mom prijedlogu zaključaka. A gubimo vrijeme. Prvo, utvrđena je, to je stavljen u dnevni red. To nema šanse ... Dakle, evo sad može, Dom može izbaciti, dakle redefinirati, jer smo to ponudili Domu, iako smo imali pravo to sami uraditi. Ali molim vas, pogledajte Poslovnik, svi vi imate Poslovnik pred sobom. Poslovnik – odlučivanje zajedničke sjednice – dakle oba doma, odlučuju odvojeno domovi također.

Ako je to nesporno, pitam ja Vas, evo pravnik ste kao i ja, kako bismo mi odlučivali ... o svim zaključcima. Pođite od pretpostavke da smo sve zaključke odradili, ostala samo ova dva, gospodina Ibrahimpašića i moj zaključak. Kakva bi bila sudbina ... ta dva zaključka? Sudbina kakvu će odlučiti, dakle kakvu namijene tim zaključcima, onih tri kluba i nazočnih ljudi na sjednici. Nikakva razlika u konačnici odlučivanja ne bi bila da smo u zajedničkoj sesiji ili što odlučujemo odvojeno. Pa to je i bio razlog da se preiprema, pripreme jedinstvena stajališta ako je moguće što veća prolaznost zaključaka ali se nije Povjerenstvo htjelo uključiti u to, da ... kaže, evo, predlažemo to na ovaj način, nego je to prepustilo sad Domu. I sad se osporava čak i to.

Ja se neću više javljati. Dakle, mi govorimo o dnevnom redu, vi tražite da se nešto izbaci, ja ostajem pri tome da se ne izbaci nego ... da ostane onako kako sam predložio redefiniran redoslijed.

MLADEN IVANIĆ:

Gospodin Rudo Vidović.

Znam ja da ste vi tražili pauzu prije glasanja i ja moram.

VIDEO RUDOVIC:

Odustajem.

MLADEN IVANIĆ:

Vi odustajete. Ima li još zainteresovanih za raspravu? Nema? Na zahtjev kluba, Ibrahimpašić. Pitam dva puta glasno.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Ja sam rekao, prisustvujući ovoj zadnjoj sjednici zajedničkoj, glasali smo i mi i Predstavnički dom, a odvojeno, a o istoj stvari. Ako će ovo što mi sad usvojimo ići da o tome glasuje Predstavnički dom, nema problema.

MLADEN IVANIĆ:

Po Poslovniku traženo je, na vrijeme sam upozoren, da prije izjašnjenja o glasanju Klub delegata bošnjačkog naroda traži pauzu, i koliko, 5 minuta ili 30 minuta. Koliko imate po Poslovniku?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Dobro, dajem pauzu do 30 minuta.

/PAUZA/

MLADEN IVANIĆ:

Obrazloženje zašto ste tražili? Evo, gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege,
dakle, dopustite mi prvo da vam se svima izvinem što je malo duže trajala ova pauza.
Duže trajanje pauze je ne iz razloga samo šta smo kao Klub zasjedali, nego ... smo zajedno sa kolegama iz Kolegija nastojali naći rješenje za ovu tačku dnevnog reda i za ovu našu današnju sjednicu. Dakle, to je razlog, jer smo, osim šta smo razgovarali na sjednici našeg kluba, vodili razgovore sa gospodom Ivanićem i Filipovićem u nastojanju da dodemo do rješenja.

Pauzu smo tražili iz razloga što smo kao Klub tražili da se predložena 26. tačka dnevnog reda skine sa dnevnog reda današnje sjednice, današnje sjednice, a kao razloge, dopustite mi da ponovimo još jednom, je to ... da smatramo da je ovo protivposlovnički predložena tačka dnevnog reda, da je ovo moralo biti razmatrano na plenarnoj sjednici Parlamentarne skupštine BiH kao što je red da se svaka sjednica, bilo da se radi o sjednici Doma, Predstavničkog ili Doma naroda ili plenarnoj sjednici Parlamentarne skupštine, ona započne i da završi.

Kao rješenje smo nudili ... kolegama iz Kluba delegata srpskog naroda i Kluba delegata hrvatskog naroda da se o ovom veoma važnom i značajnom i teškom pitanju pokuša postići dogovor na visokom političkom nivou. Nažalost, kolege to nisu prihvatali. Također smo kao još jedno od rješenja nudili da se ova današnja sjednica odgodi za sutra kako bismo dobili dodatno malo vremena, dobili malo dodatno vremena da pokušamo, je li, izvršiti još dodatne konsultacije oko svih ovih pitanja na današnjem dnevnom redu, međutim ni ta stvar nije prihvaćena.

Samo vas želim informisati da smo u vrijeme pauze obavješteni da je Komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, nadležna komisija o ovom pitanju, kojom predsjedava poslanik Dokić, poslanik Dokić, razmatrala ovu problematiku i to na način da su razmatrali sve predložene zaključke na plenarnoj sjednici. Dakle, ponavljam, nadležna komisija Predstavničkog doma je uzela u obzir i razmatrala sve predložene zaključke, bilo da su došli od poslanika iz Predstavničkog doma, bilo da su došli od delegata iz Doma naroda. To upravo pokazuje da su naše primjedbe i naša ukazivanja na proceduralne i suštinske stvari takve da smo

ovu stvar trebali uraditi na način da nadležne komisije nastoje sublimirati sve predložene zaključke, a one usaglašene na plenarnu sjednicu vratiti, i da se mi po domovima izjasnimo, na način kako je to poslovnicima predviđeno.

Dakle, Parlament kao zakonodavna vlast je važna, ozbiljna stvar u ovoj državi i Klub delegata bošnjačkog naroda želi dati puni doprinos u radu svih institucija i mi gradimo, dakle, radit ćemo i radili smo tako da omogućujemo funkcionisanje institucija države BiH i tako ćemo i ovaj put uraditi. Dakle, mi nećemo dopustiti da se potjeramo, potjeramo iz ovog doma i nećemo napuštati ovu sjednicu. Ali ćemo iskazati svoj stav o ovom i svakom pitanju. Dakle, ja vas molim da vi naš prijedlog o skidanju ove tačke dnevnog reda stavite na ... glasanje.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li još ili možemo pristupiti izjašnjenju? Nema, nema potrebe više, gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Evo samo jednu rečenicu ako može. Pa ja podržavam prijedlog gospodina Rančića u onom dijelu u kojem on kaže da podržava rad institucija, upravo ovaj zaključak jeste pozivanje na zakon usvojen ovdje u Parlamentu, u jednom i drugom domu i objavljen prije tri godine, a po pitanju koje je ovdje predmet zaključka ništa nije uradilo Vijeće ministara. To jeste poziv, zato mislim da je kontradiktorno o čemu govori kolega Rančić.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ako nema više, ja bih predložio da sad stanemo. Mislim, otprilike znamo i rezultate glasanja, jedino što imamo sad dva prijedloga. U suštini jedan prijedlog je da se skine, ja ću ga staviti na izjašnjenje da se uopšte danas ne raspravlja o ovoj tački dnevnog reda i drugi prijedlog je da to bude dio dnevnog reda ali tačke 3. i 4. Jesam li dobro razumio?

/zajedno pričaju Ivanić i Filipović/

DUŠANKA MAJKIĆ:

Hoćete ponoviti. Samo to zadnje nisam ...

MLADEN IVANIĆ:

Dakle, prijedlog gospodina Filipovića, da tačka 26. sa naslovom *Prijedlog zaključka delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH razmatranih na 8. zajedničkoj sjednici Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine u vezi sa poslovanjem Javnog RTV servisa BiH i mjerama za prevladavanje stanja utvrđenog revizorskim izvještajima o finansijskom poslovanju Javnog RTV servisa BiH za 2005. i 2006. godinu bude tačka 3.*

A da se kao tačka 4. doda ... zakon: *Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću BiH (drugo čitanje)*, uz obrazloženje, ja sam bio protiv toga zato što nije Predstavnički dom to uradio, ali gospodin Filipović smatra da to treba uraditi, pa da se Dom o tome izjasni, jer nema amandmana,

jer nije imao ni Predstavnički dom. Samo zbog ovih razloga se do sada nije o tome izjasnio. I da mi možemo da se o tome izjasnimo jer zajednička komisija nema amandmana.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Je li to tačka 4.?

MLADEN IVANIĆ:

To bi onda bila tačka 4. a to onda znači da bi tačka 3. postala tačka 5., tačka 4. postala tačka 6. i nastavilo se dalje.

A imamo jedan prijedlog gospodina Filipovića i potpuno drugi prijedlog.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Molim? Imaju dvije tačke, dva prijedloga, da: tačka 3. i tačka 4. Izjasnićemo se i o jednom i o drugom, da. Posebno ćemo se izjasniti i o jednom i o drugom.

E sad ja vas pitam, možemo uraditi na dva načina, možemo prvo staviti gospodina Filipovića i ako se potvrdi onda nema osnove, a možemo uraditi drugačije i moja sugestija je da idemo drugačije. Da se prvo glasa o prijedlogu da ne bude, pa onda u drugom glasanju da to bude tačka 3.

Predlažem logički, znam da se predlaže po redoslijedu, ali je gospodin Rančić i stavio primjedbu što je on htio prvi da stavi svoju primjedbu i stavio ju je preko Kolegija indirektno. Pa neće se gospodin Filipović ljutiti da prvo ja odlučim da se prvo glasa o ovom prijedlogu gospodina Rančića, pa onda gospodina Filipovića, jer mislim da nama je svima jasno kako će se to sve završiti, ali evo da ... to uradimo. Je li možemo tako?

Pripremite se onda za glasanje.

Prvo se, dakle, izjašnjavamo o prijedlogu Kluba delegata bošnjačkog naroda da se o ovoj tački ne raspravlja i da ona ne bude na dnevnom redu.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Dakle, ako, ko glasa za, glasa da se skine, ko glasa protiv, glasa da ostane, eto da pojednostavim.

Ako ja dobro ovo razumijem ... neko je ovdje bio uzdržan, devet ...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Molim?

_____ (?)

.../nije uključen mikrofon/.. molio bih ponovo glasanje.

MLADEN IVANIĆ:

Da ponovimo glasanje. Hajte, molim vas pripremite se, inače da bude to dobro glasanje. Ponovićemo glasanje.

Pripremite se!

Možete glasati.

Ovaj prijedlog je dobio tri glasa „za“ i „protiv“ je bilo 10.

Prema tome, prijedlog je odbijen.

Prelazimo sada na prijedlog gospodina Filipovića koji je bio za to da se, sad da ne čitam sve ovo, uvrsti kao tačka 3.

Pripremite se za glasanje! Molim? Samo sekund. Dobro.

Gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Ja shvatam da u prijedlogu gospodina Filipovića postoje dva potprijedloga, dakle prvi je prijedlog da se tačka broj 26. postavi na mjesto tačke broj 3., a drugi je da se doda ... nova tačka dnevnog reda. Dakle, to su dva potprijedloga.

MLADEN IVANIĆ:

O dva ćemo galasti.

SLOBODAN ŠARABA:

A glasa se onako.

MLADEN IVANIĆ:

Posebno, pa prvo sam stavio prijedlog zaključka za tačku 3. Dakle, da ona tačka definisana u dnevnom redu 26., da je ne čitam ponovo treći put, bilo je ... , bude tačka 3.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Rezultat glasanja je 10 „za“, tri „protiv“ uz dovoljnu entitetsku većinu, što znači da je uvršteno kao tačka 3.

Sljedeći prijedlog o kome se izjašnjavamo je prijedlog da se kao tačka 4. uvrsti Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću BiH (drugo čitanje). Pripremite se za glasanje.

Možete glasati!

11 glasova „za“, jedan „protiv“, jedan „suzdržan“; dovoljna entitetska većina.
Ovo je uvršteno kao tačka 4. dnevnog reda.

Prelazimo na tačku 1., to je:

Ad. 1 Odgovor na delegatska pitanja i sama delegatska pitanja

MLADEN IVANIĆ:

Odgovore su dobili Dušanka Majkić, Zoran Koprivica, gospodin Tihić, Ivo Miro Jović i gospodin Adem Ibrahimpašić na različitim sjednicama. Da li su delegati zadovoljni odgovorom?

Prvo gospođa Majkić. Zadovoljna? Hvala. Gospodin Koprivica, zadovoljan? Hvala. Gospodin Tihić nije tu da se može izjasniti. Gospodin Jović.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja sam užasnut.

MLADEN IVANIĆ:

Užasnut?

IVO MIRO JOVIĆ:

Da. Od 1966. godine, to je prvih 42 godine, postoji ovaj problem. U ovoj zemlji orkestrirano se govori o tisuću godina njene državnosti, a seoska cesta ide preko Krunidbene i grobne crkve Svetog Nikole, preko kostiju kraljeva koji bi trebali biti temelj ove zemlje. Taj seoski put je dobio i sredstva 2003. godine od Vlade Federacije u iznosu od 90 tisuća i prošle godine u iznosu od 50 tisuća, ali kako Povjerenstvo za zaštitu spomeničke baštine tako i Ministarstvo kulture, pa ja vjerujem i Vlada, jer ako ... Ministarstvo tako i Vlada kažu da su uputili i raspisali natječaj, odredili tko će graditi, ali nisu naišli na razumijevanje, kako ovdje piše, niti pokazivali nimalo dobre volje za rješavanje ovoga problema. A problem je, ponovit ću, što preko i Krunidbene i grobne crkve ide seoski put. Nisu građani tri naselja pokazali nikakvo razumijevanje da se riješi ovaj problem i žele da ostane cesta, da zatremo svoju povijest, a sam gospodin koji mi odgovara na ovo pitanje kaže da su grobne ploče pomjerene iz svojih ležaja za ovo par godina a isključiv je razlog teretni kamioni, kako ovdje piše, koji rastresaju svojim prolaskom i oštećuju barbarski dalje ovo mjesto. Da se ja pitam, ako čekamo za ovo 40 godina, a stalno govorimo da će neka nova cesta narušiti neki spomenik, ako je 5 km udaljena a ne prolazi kroz ni crkvu, kao obilježje duhovnosti, niti prolazi kroz grob kraja jedne zemlje a, sa druge strane, imamo poslijeratno građenje sakralnih objekata koji poprimaju okvire maltene sučeljavanja obnavljanja rata među narodima na ovim prostorima, radi neke izgradnje sakralnog objekta.

A ono što bi bilo i moralo i trebalo biti naš nukleus, naš začetak života ove zemlje da razmišljamo o tome da možebitno dan krunidbe kralja ove zemlje bude i uvršteno u ... blagdane ove zemlje. Da kažemo da ulica u gradu jednoga kralja jedne zemlje, na čemu ona počiva, dobije ulicu ali nema ni tog pa se i kosti njegove rastresaju, i da nitko za to ne mari i ne želi i neće da učini ništa a razlog je jasan – zato što se radi o crkvi.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala.

Muslim nema. Čuli smo izjašnjenje delegata. Sad ču ja prozvati, sad je na redu i gospodin Ibrahimpašić je dobio. Jeste li Vi zadovoljno odgovorom?

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Nisam. Prvo, dobio sam ga nakon pet mjeseci ali to nije toliko važno koliko je, moram ovo pročitati, ja moram ovo komentarisati. Dakle, tačan je navod iz postavljenog pitanja itd. i sad kaže, pita on, ... ja ne znam, da li je neophodno radi zaštite domaće proizvodnje sa višim poreskim stopama oporezovati akcizom duhanske prerađevine koji se uvoze u BiH kako to čini susjedna Republika Hrvatska?, što svakako predstavlja političku volju vlasti u BiH, pa radi toga Uprava za indirektno oporezivanje nije u mogućnosti dati odgovor. Ovo ja njih nisam ni pitao. Ja sam pitao vlast. Ispada ovdje da nema političke volje u Vijeću ministara i u Parlamentu da mi to promijenimo, da se naša industrija ne pljačka, eto! Pa neka uđe to u zapisnik, valjda će jednom neko to pročitati.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala, gospodine Ibrahimpašiću.

Gospodin Šaraba nam je ostao dužan izjašnjenje da li je zadovoljan odgovorom s prošle sjednice, pa ga molim da se on izjasni.

SLOBODAN ŠARABA:

Da.

MLADEN IVANIĆ:

Zadovoljni?

SLOBODAN ŠARABA

Da, zadovoljan.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Time smo iscrpili ovaj dio koji se odnosi na dostavljene odgovore. Ima li novih delegatskih pitanja?

Gospođa, kako ćemo, hoćemo li ići kako se javljalo? Dobro, ići ćemo kako su se javljali. Gospođa Majkić, gospodin Zrno, pa gospodin Vidović, pa Šaraba, pa Ljubičić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Pa ja mislim da dvije dame u ovom domu valjda bi imale prednost, čak i da nismo, da ne budemo prve.

/zajednička diskusija/

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, ovo pitanje upućujem Direkciji za evropske integracije. Poznato je da je ..., odnosno usklađivanje zakonodavstva sa njegovim odredbama predstavlja najkompleksniji i najdugotrajniji posao u cijelokupnom procesu evropskih integracija u kojem učestvuju gotovo sve institucije jedne zemlje. Posebna uloga u procesu usklađivanja pravnog sistema BiH sa odredbama komunitarnog prava pripada Parlamentarnoj skupštini BiH. Da bi se postigli najoptimalniji rezultati, smatram da je neophodno ostvariti visok stepen koordinacije putem stalne saradnje između odgovarajućih parlamentarnih komisija i Direkcije za evropske integracije.

Dakle, moje pitanje glasi:

- Šta je do sada učinjeno na izradi mehanizama i procedura za uspostavljanje koordinacije stalne saradnje između odgovarajućih parlamentarnih komisija oba doma Parlamentarne skupštine BiH i Direkcije za evropske integracije, vezano za usklađivanje zakonodavstva BiH sa ...? Molim odgovor pismenim putem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala. Ja molim pismeno ovo pitanje da mi se dostavi na propisanom formularu.
Gospodin Zrno.

BRANKO ZRNO:

Ja, gospodine predsjedavajući, ja sam predao neki dan putovnicu za dobivanje domaće vize. Po drugi put u ovome kratkome vremenu kad sam izračunao da će vjerovatno imati više domaćih viza u njoj nego belgijskih npr. ili švicarskih itd. jer uistinu je začuđujuće da nam se uporno u domaće diplomatske putovnice unosi viza koja vrijedi šest mjeseci. To sam mislio upitati.

Zato pitam Vijeće ministara, odnosno Ministarstvo inozemnih poslova preko Vijeća ministara:

- Zašto se uporno u diplomatsku putovnicu unosi viza na šest mjeseci? Je li riječ o propisu, odluci, zakonskoj odredbi ili prihvaćenoj praksi MIP-a? Da li se, ako je riječ o odluci, zakonskoj odredbi ili prihvaćenoj praksi, postupak odnosi na sve službene putovnice ili samo na neke?

Ovakva praksa otežava a ponekad, uistinu, i onemogućuje dobijanje viza drugih zemalja na period od šest mjeseci. Nelogično je i, u najmanju ruku, neprimjereno na ovakav način omalovažavati i službeni dokument i nositelja toga dokumenta. Samo primjera radi, molim vas, ja sam za tri dana boravka u Engleskoj dobio vizu za šest mjeseci. U prošlom mandatu za tri

dana boravka u Švicarskoj dobili smo svi vizu na osam mjeseci. Koliko znam, a potvrdit će to putovnice iz prošloga mandata, Ministarstvo je izdavalо, odnosno unosilo naše vize na godinu dana. Nismo imali primjedbi i mislim da je ovo uistinu neprimjereno, osobito nakon ovoga što mi sada reče gospođa Dušanka. Znači, ja ne mogu razumjeti praksu, jesu li diplomatske putovnice iste ili jesu, ali izgleda da nositelji diplomatskih putovnica nisu isti. Pa neka mi se u tom segmentu, makar, objasni, makar nakon šest mjeseci ponovo tražio vizu. Ili čemo početi na neki drugi način rješavati ovaj problem.

Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Vidović.

RUDO VIDOVIĆ:

Ja svoje zastupničko pitanje upućujem Vijeću ministara, odnosno Direkciji za evropske integracije BiH. Zapravo, poznato je svima da će uskoro biti potpisani Sporazumi o stabilizaciji i pridruživanju sa EU, te da će od tog trenutka početi intenzivnije aktivnosti ispunjavanja uvjeta pod kojim država kandidatkinja pristupa EU a koji se, između ostalog, odnosi na obvezu preuzimanja cijele pravne stečevine EU. Isto tako su poznata iskustva zemalja koje već imaju status kandidata a posjet našeg Zajedničkog povjerenstva za europske integracije, neki dan, Saboru Republike Hrvatske to potvrđuje, koja govore da su elementi pravne stečevine EU, podijeljeni u desetine poglavlja, ogledaju kroz primarno zakonodavstvo, osnivačke ugovore, sekundarno zakonodavstvo, uredbe, direktive, odluke, izvori, drugi izvori prava, ostali akti rezolucije itd. Da bi svi ti poslovi bili urađeni u predviđenim rokovima, iskustva govore da je nužno angažirati veliki broj stručnjaka koji poznaju europsko zakonodavstvo i koji su školovani u EU.

U tom smislu, postavljam pitanje Vijeću ministara BiH:

- Da li su za tu, da li se za tu potrebu planira školovanje naših kadrova u EU i da li su, eventualno, osigurana novčana sredstva za njihovo stipendiranje?

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Svoje pitanje upućujem Kancelariji visokog predstavnika u skladu sa članom 144. stav (2) Poslovnika Doma naroda. To je pitanje koje sam ja i ranije upućivao ovoj instituciji a tiče se smijenjenih lica koja su smijenjena odlukama Visokog predstavnika u ranijem periodu.

- Šta namjerava da uradi Visoki predstavnik u BiH u vezi smijenjenih lica, budući da su tim licima već više od pet godina uskraćena osnovna ljudska i građanska prava kao što je pravo na rad?

BiH će uskoro potpisati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU i time otpočeti pregovore za svoje punopravno uključenje u Uniju. Nažalost, u takvoj BiH živi preko 150 lica kojima su odlukama Visokog predstavnika, iz ranijeg vremena do 2004. godine, uskraćena osnovna ljudska i građanska prava. Mnogi od njih su dovedeni u izuzetno tešku socijalnu i životnu situaciju i ja smatram i predlažem da Visoki predstavnik i Kancelarija visokog predstavnika, u narednom periodu, treba izvršiti reviziju svih takvih odluka, ukinuti nepravedno nametnute odluke u svim onim slučajevima gdje se ne utvrdi odgovornost tih lica.

Zahvaljujem, predsjedavajući.

MLADEN IVANIĆ:

A pitanje je upućeno Savjetu ministara, je li?

SLOBODAN ŠARABA:

Pitanje je upućeno Kancelariji visokog predstavnika.

MLADEN IVANIĆ:

Kancelariji Visokog predstavnika?

SLOBODAN ŠARABA:

Tako je.

MLADEN IVANIĆ:

Biće zanimljivo vidjeti kako će reagovati, ali dobro.
Gospodin Ljubičić.

DRAGO LJUBIČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, gospodine zamjeniče, gospodine ministre, kolegice i kolege, uvaženi gosti i ostali prisutni, na posljednoj sjednici Zajedničke komisije za ekonomske reforme i razvoj imali smo kraću – ali lično ću reći i svoj lični utisak, a to je i ocjena, jer mislim, i ostalih prisutnih na toj komisiji – dobru prezentaciju direktorice Direkcije za ekonomsko planiranje, gospođe Ljerke Marić i zamjenice direktorice gospođe Azemine Vuković. Poslije te prezentacije, procjena je da će u narednom vremenu uloga ove direkcije biti vrlo bitna. ... poslije potpisivanja ovog sporazuma, takva je ocjena. U dijelu svoje prezentacije gospođa Ljerka je nešto malo, istina, govorila o popunjenošći ove direkcije i o zaposlenim u ovoj direkciji.

Moje pitanje je upućeno i upućujem ga Savjetu ministara:

- Koja je nacionalna struktura zaposlenih u Direkciji za ekonomsko planiranje? Posebno iskazati nacionalnu strukturu rukovodećih na nivou Direkcije, na nivou sektora, na nivou odsjeka i posebno ostalih zaposlenih.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li još pitanja? Nema više. Prije nego što zaključim tačku, molim sve da dostave pitanja u pisanim obliku da bi ih mogli proslijediti dalje. Zaključujem tačku 1.

Prelazimo na tačku 2., to je:

Ad. 2. Usvajanje Zapisnika sa 16. sjednice

MLADEN IVANIĆ:

Zapisnik ste dobili. Pitam ima li zainteresovanih za raspravu? Nema. Onda ćemo se izjasniti.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da je Zapisnik dobio 13 glasova“ za“, jednoglasno usvojen.

Prelazimo na tačku 3. dnevnog reda, a to je:

Ad. 3. Prijedlog zaključaka delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine razmatranih na 8. zajedničkoj sjednici Doma naroda i Predstavničkog doma u vezi sa poslovanjem Javnog RTV servisa BiH i mjerama za prevladavanje stanja utvrđenog revizorskim izvještajima o finansijskom poslovanju Javnog RTV servisa Bosne i Hercegovine za 2005. i 2006. godinu.

MLADEN IVANIĆ:

Prijedlog zaključaka sa 8. zajedničke sjednice oba doma podnijeli su iz Doma naroda delegati Ilija Filipović i Adem Ibrahimpašić. Nadležna komisija, nakon rasprave, nije se opredijelila da vrši selekciju ili isključi neki od predloženih prijedloga, te praktično se usaglasila da se o svakoj tački izjasni Dom.

Otvaram raspravu o ovoj tački dnevnog reda. Imma li zainteresovanih za raspravu? Nema zainteresovanih! Imma?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Aha, pardon, ja sam još na ovom glasanju, pa zbog toga nije mi se prebacilo ovdje. Dobro.

Gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

Dakle, s obzirom da je otvorena tačka dnevnog reda koju ste izglasali, evo ovako kako ste uradili, protiv Poslovnika, dopustite mi da ponovim još jednom, kroz raspravu, da ova tačka nije po Poslovniku mogla biti na sjednici, današnjoj sjednici Doma naroda, jer je u skladu sa poslovnicima i Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH o ovome u skladu sa poslovnicima trebalo odlučiti na plenarnoj sjednici.

Mi smo sazvali plenarnu sjednicu, vi kao predsjedavajući, imali smo tamo tačku dnevnog reda, vodili smo raspravu, zaključili raspravu, a onda kazali da nadležne komisije za komunikacije i jednog i drugog doma, dakle i jednog i drugog doma, pokušaju objediniti sve te predložene zaključke, kako bi se sinhronizovano, jel, došlo do prihvatljivih zaključaka o kojima bi se i Predstavnički i Dom naroda izjasnili.

Vi ste na Kolegiju, protivno toj intenciji, odlučili, u suprotnosti u odnosu sa stavovima i intencijama rasprave na plenarnoj sjednici pa i ... vezano za rasprave delegata iz našeg doma, i onda ste kriv i pogrešan protivposlovnički zadatak dali našoj komisiji, nadležnoj komisiji koja, naravno, evo nije uspjela ni na taj način doći do objedinjenih zaključaka, s tim što ste im nelegalno onemogućili da razmatraju sveukupno sve zaključke koji su predlagani na toj plenarnoj sjednici. A tako ste, jel, onemogućili da se eventualno glasa i o prijedlozima SDA-a koja ... je imala svoj stav i prijedlog svojih zaključka ... na plenarnoj sjednici. Dakle, kolege iz Predstavničkog doma su sveobuhvatno na nadležnoj komisiji ovo razmatrali, a evo, nažalost, to, to nije slučaj, to nije slučaj kod nas.

S obzirom na sve ovo, a imajući na umu zaključke koji se nude da se o njima izjasnimo, naročito zaključak 3. gospodina Ilije Filipovića, kojim se predlaže, na način, pročitat ēu - da Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH obvezuje - dakle - obvezuje Vijeće ministara da odmah pokrene postupak osnivanja novog RTV kanala na hrvatskome jeziku unutar javnog RTV sustava BiH, temeljem odredbi iz članka 9. stavka (2) Zakona o Javnom radiotelevizijskom sustavu BiH, a na osnovu članaka 161. Poslovnika Doma naroda, kao i članka IV stavka 2. točke e) i f) Ustava BiH. Klub delegata bošnjačkog naroda ovo pitanje, ovu tačku dnevnog reda i ovaj zaključak, ovaj zaključak, dakle, proglašava destruktivnim, štetnim po vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda. Tu odluku smo donijeli na sjednici našeg Kluba delegata bošnjačkog naroda koja je održana u ovoj pauzi koju smo prije ... glasanja o dnevnom redu tražili.

Dakle, tačku 3. Zaključka 02-50-011617/08 proglašili smo štetnom po vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda, jednoglasno sa tri glasa delegata. Klub delegata bošnjačkog naroda pitanje Javnog RTV servisa u sistemu i njegovo funkcionisanje, dakle, proglašava od vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda. Smatramo da jedinstven RTV sistem i servis u skladu sa postojećim zakonima, koji su na snazi, treba da osigura konstitutivnost, ravnopravnost naroda, jezika, pisama, koji su konstitutivni, jel u BiH, ali svakako i interes manjinskih naroda kao i svih, kao i svih građana BiH. Tačka 3. predloženog zakona ne osigurava, ne osigurava ove stvari. Smatramo da ona ide u protivnom, jer se ovom tačkom predlaže, predlaže se samo kanal na jednom jeziku za jedan narod. Dakle, da su kolege korektne, kao što govore, ne sumnjam, ali vjerovatno su propust ovaj napravili i kada bi neko išao u ovom pravcu, onda bi bar bilo korektno da neko kaže zahtijevam jedan, drugi, treći, da to otvoreno kaže, ali mi tu stvar, dakle, ne možemo podržati, jer smatramo da Javni RTV servis, ovako kako je to predviđeno zakonima

koje je ova skupština usvojila, treba i može da ... osigura ravnopravnost i konstitutivnost svih ovih koje sam, ... je li, maloprije pobrojao.

S obzirom na ovaj stav Kluba delegata bošnjačkog naroda, a i drugih – evo vidite, i drugi klub ovo pitanje tretira na način da je to za njih pitanje nacionalnog vitalnog interesa, ne samo na ovoj sjednici, na nekim prethodnim, na nekim drugim aktivnostima koje su poduzimali – zahtijevamo da u skladu sa Ustavom i Poslovnikom provedete odgovarajuću proceduru vezano za našu odluku oko proglašenja ovog pitanja vitalnim nacionalnim interesom, odnosno štetnim po vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

MLADEN IVANIĆ:

Dobro, Vi, Vi stavlјate, ako ja dobro razumijem, samo na treći zaključak, što znači da ćemo se izjašnjavati kao Dom o prva dva zaključka proceduralno i o zaključcima gospodina Ibrahimovića ... Kada dode na dnevni red, reći će, otvoriti ja raspravu i otvorio sam raspravu, ali samo da bude nam jasno na šta se stavlja. Dakle, ne na sve nego samo na tačku 3. zaključaka gospodina Filipovića. Je li tako? Jesam li precizan?

HAZIM RANČIĆ:

Dakle, Vi jeste usko u pravu u tom dijelu ali naš je stav ...

MLADEN IVANIĆ:

Glasaćemo mi svakako tačku po tačku.

HAZIM RANČIĆ:

...da ovo pitanje, ... uvrstili mimo, mimo svega i mi ne podržavamo te stvari.

MLADEN IVANIĆ:

Dakle, Vi mislite.

IVO MIRO JOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Dobro, dogovorićemo se. Dobro.

Gospođa Čolo. Hoću ja da razjasnim na šta se stavlja interes jer je to vrlo jasno precizirano pa vas molim da ako ima nešto nejasno još pojasnite do kraja.

ALMA ČOLO:

Ja sam imala jednu intervenciju, molim vas. Prvobitni zaključak iz kojeg Komisija nije izlazila – znači ja, kao predsjedavajuća Komisije, imala sam zaključke koje je predložio gospodin Ilija Filipović na Domu – taj zaključak doslovno glasi, ja vam ga čitam iz ovog izvještaja Komisije (ne Dom naroda ...): *Parlamentarna skupština obavezuje Vijeće ministara .. Imamo danas zaključak koji je gospodin Ilija Filipović podnio i koji nije u dnevnom redu: da Dom naroda obavezuje Vijeće ministara*, što nije isto. Parlamentarna skupština i Dom naroda nisu iste. To su dvije odvojene kategorije. Dom naroda je sastavni dio Parlamentarne skupštine i,

molim vas, mi možemo se danas izjašnjavati, jer je tako na dnevnom redu, samo o zaključku koji je predložen na plenarnoj sjednici i koji je u našem izvještaju Komisije i koji doslovno glasi: *da Parlamentarna skupština BiH obavezuje Vijeće ministara.* A vi znate ko može donijeti odluku Parlamentarne skupštine. Znači i jedan i drugi Dom.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Riječ je tražio gospodin Filipović, pa gospođa Majkić. Ima li još zainteresovanih? Gospodin Rajić. Još se ne izjašnjavamo o vitalnom interesu, ja ču to posebno, to, to ćemo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Pozdravljam sve kolegice i kolege i sve nazočne koji prate današnji rad Doma naroda koji je evo počeo sa radom u 2 sata a na trećoj je točki evo sada u 17,15. Razlog je, i nama je žao, razlog je upravo točka o kojoj sada raspravljamo. Sve ovo što ču reći, reći ču uime svih pet članova Kluba hrvatskog naroda u Domu naroda jer smo očekivali da bi se mogla dogoditi i ova situacija.

Ova točka dnevnog reda je uvrštena sukladno ovlasti Kolegija Doma naroda u dnevni red. Mi smo poštivali zaključak plenarne sjednice oba doma, njega sad nemam pred sobom i ne mogu ga pročitati ali mislim da će on biti sastavni dio ukupne dokumentacije. Budući je potegnuto pitanje vitalnog nacionalnog interesa koji će završiti na Ustavnom sudu i bit će kao jedan od krucionalnih dokaza za moju tvrdnju da Kolegij Doma naroda nije izašao iz ovlasti ... ... koje daje Poslovnik Doma naroda, jer je ovaj zaključak plenarne sjednice da se na mjerodavnim komisijama razmotre zaključci. Nije rečeno oba doma, tako to ne piše, ali da se o zaključcima izjasne domovi, što ne znači u plenarnoj sjednici, ali to sigurno sugerira odvojene sjednice, a na tu temu smo se i konsultirali konkretno sa sadašnjim predsjedavajućim Zastupničkog doma gospodinom Lozančićem koji na isti način to ima: završnu riječ plenarne sjednice kad smo raspravljali o Javnom RTV servisu i Javnom RTV sustavu BiH, zbog čega je i došlo do uvrštavanja u dnevni red ove točke dnevnog reda.

Dakle, naš je zaključak plenarne sjednice uputio po prijedlogu zaključka da o prijedlogu zaključka odlučujemo na domovima i zato je to u dnevnom ... redu. Ja sam danas zatražio redefiniranje točaka dnevnog reda samo zbog toga što se nazirala jedna ogromna doza, po mom sudu, neopravdanog zadovoljstva Kluba bošnjačkog naroda uvrštenim zaključkom u dnevni red i strah me je bilo, vjerujte, da će to kao dvadeseta, posljednja točka, završiti bez rasprave, jer bi prije te točke Klub Bošnjaka napustio sjednicu, u to sam uvjeren. Zato imam dokaz: sadašnje potezanje pitanja vitalnog nacionalnog interesa! Ja sad ovdje jamčim, dakle ja jamčim i tvrdim da ovaj zaključak, kako je to nazvao gospodin Rančić, a točka 3. je ono na šta se ulaže i izjavljuje vitalni nacionalni interes mog jedinstvenog zaključka koji je bio predložen na plenarnoj sjednici. A kako je došlo, dakle do zaključka predsjedavajućeg koji je zaključio sjednicu, s prijedlogom da se o zaključcima raspravlja na domovima, ja sam za današnju sjednicu, znajući da mi danas raspravljamo samo na Domu naroda, redefinirao i rekao: *Dom naroda Parlamentarne skupštine* itd. što je sasvim logično da ne može ostati zaključak u izvornom tekstu, kako je to bilo predloženo na plenarnoj sjednici i zbog toga je došlo do preciziranja, dakle i preambule zaključka, pa sam se pozvao samo na zaključak na Dom naroda, a

ne na Poslovnik i Doma naroda i Zastupničkog doma i to isto tako precizirao u točki 1., točki 2. i točki 3. predloženoga ... zaključka.

Ja takođe, dakle uime ... Kluba, jednoglasnom odlukom Kluba hrvatskog naroda u Domu naroda, sukladno članku 161. stavak (2) i članka 162., osporavam i ne dajemo, dakle mi kao Klub, svoju suglasnost na izjavljenu štetnost o vitalnom nacionalnom interesu i naravno sukladno članku 162. stavak (1) protivimo se ovoj izjavi Kluba bošnjaka iz sljedećih razloga:

Ne plediram sad iznijeti kompletну elaboraciju izjave o protivljenju, bit ćeemo u prilici to uraditi u okviru zadanom, u zadanom roku od pet dana i dostaviti to u kompletu skupa sa stenogramom ove sjednice ... Ustavnome суду ukoliko ne dođe do dogovora nakon usaglašavanja, kako to predviđa Ustav i pretočeno je to tako u Poslovnik.

Protivim se i mislim da to nije utemeljeno za jednu inicijativu kakav je ovaj zaključak koji inicira dovesti pro futuro do izmjene i dopune Zakona o Javnom RTV sustavu. To samo po sebi ne može implicirati i štetnost po vitalne interese jednoga naroda, jer mi još uvijek ne znamo kako će te izmjene koje bi, eventualno, mogle doći pred ovaj dom izgledati. Da li će one kao takve biti štetne po jedan, drugi ili treći narod? Naime, ja moram reći da u članku 9. stavku (2) koji je mene jednostavno probudio da predložim taj zaključak na plenarnoj sjednici, probudio me da oživim provedbu ovoga ... zakona u odredbi 9.2. jer odredba 9.2. glasi ovako:

- Vijeće ministara BiH ima pravo pokrenuti postupak osnivanja novog RTV kanala unutar sustava nakon konzultiranja s Regulatornom agencijom i Odborom sustava. Vijeće ministara BiH razmotrit će inicijative nakon izradbe neovisne, transparentne i opsežne analize koja obuhvaća program, spektar tehničke, finansijske i druge informacije kojima se opravdava osnutak novog kanala.

U mom prijedlogu zaključka stoji da Dom naroda Parlamentarne skupštine, dakle redefiniran, čitam točku 3. jedinstvenog zaključka podnesenog na plenarnoj sjednici: *Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH obvezuje Vijeće ministara da odmah pokrene postupak osnivanja novog RTV kanala na hrvatskom jeziku unutar Javnog RTV sustava BiH, temeljem odredbi članka 9. stavka (2) Zakona o Javnom RTV sustavu BiH*, kojeg sam vam upravo pročitao.

Vidite, da bi došlo do izmjena i dopuna zakona koji će se naći u parlamentarnoj proceduri, Vijeće ministara mora primiti inicijativu, Vijeće ministara mora izvršiti konsultacije s Regulatornom agencijom. Konsultacije s Regulatornom agencijom nisu obvezujuće za Vijeće ministara, to znamo, ali je to naše ovlašteno tijelo za davanja novih frekvencija i Vijeće ministara će, sigurno, ... obaviti te konsultacije. Mora se konsultirati, kako ovdje piše u ovom stavku, i sa Odborom sustava i nakon toga će Vijeće ministara odlučiti hoće li ili neće. A kako će i da li će to, samo dragi Bog zna! Dakle, kako će tog trenutka silnice Božje utjecati na članove Vijeće ministara koji će razmatrati, ... ja ... vjerujem da će doći ovaj zaključak do Vijeća ministara, razmatrati, dakle to su sve elementi koji govore da je to jako dug put do nekakvih odredbi za koje bi netko mogao reći, u ovom slučaju Klub Bošnjaka, to je štetno za vitalne nacionalne interese bošnjačkog naroda.

Ja s ponosnjicom odbacujem da je ovo štetno jer ovo ne može nešto što je pomislio Hrvat u ovoj zemlji, u smislu ostvarivanja temeljnih ljudskih prava, koja ne brani drugima,

dapače ako dođe, dakle ne može to istog trenutka, dakle nekakvim frekvencijama i nekakvim silnicama postati štetno u glavama zastupnika mojih dragih kolega i kolegica Bošnjaka, štetno za vitalne njihove nacionalne interese, pobogu, ako mi mislimo da imamo ono što ne branimo da imaju drugi. Jer ako dođe Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV sustavu u Parlament, ako Vijeće ministara nakon svojih konsultacija koje će vjerojatno imati s nekim drugima, ne samo s pobrojanima u članku 9.2. onda će to sigurno značiti temeljitu izmjenu Javnog RTV sustava, što znači da će to dirnuti i u Zakon o Javnom RTV servisu BiH, Zakon o Javnom RTV servisu Federacije i Zakon o Javnom RTV servisu RS. To će značiti, dakle ako to bude Vijeće ministara dovelo u tu situaciju da do nas dođu izmjene i dopune, onda će tu sigurno biti predviđen i kanal ili javni emiter na službenim, na službenom hrvatskom, drugi kanal ili javni emiter na službenom bosanskom i treći, može biti redoslijed i drugačiji, RTV kanal ili emiter, dakle na službenom srpskom jeziku.

I time ja odbacujem insinuaciju da je ovdje nešto Filipović htio samo za svoj narod. Ne. Na jednakopravan način potičem jednu mrtvu normu do koje smo, vjerujte mi, ja to moram reći jer će to završiti tamo na Ustavnom судu pred ljudima koji će trijezne glave raspraviti i vidjeti i procijeniti i ocijeniti da li je i jezik i informiranje i kroz to informiranje tradicija, kultura, svakog od konstitutivnih naroda i građana ove zemlje vitalni nacionalni interes za koji se mi zalažemo uvođenjem i hrvatskog kanala ... u okviru Javnog RTV sustava.

O ostalim elementima komentara ove izjave, očitovat će se Klub hrvatskoga naroda kada primi kompletну apelaciju ... i izjavu o štetnosti ove inicijative pretočene u ovaj zaključak i u točku 3., ... o kojoj mi, o kojoj smo mi danas trebali odlučivati. Ovdje je rečeno, i ja sam zato i zatražio odmah da se ja očitujem, dakle uime Kluba Hrvata, kako je, kako je zaključak broj 3. ovaj zaključak je jedinstven, to je točka 3. i ovaj zaključak se ne može odvojeno promatrati samo u točki 3. nego treba imati u vidu i ono što je taj zaključak rekao u točki 1. i u točki 2. da bi doveo do točke 3. jer su u vrlo uskoj svezi. Točka 1. i točka 3. U toj točki 1. je odgovor u mnogo čemu na ono što smo čuli što je rekao, rekao ... gospodin Rančić.

I ja bih s ovim završio. Ostavio bih prostora da čujemo i stajališta drugih zastupnika, što ne znači da je zatvorena priča o osporavanju izjavljene štetnosti po vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda. Vjerujem da će imati što tomu dodati i kolege iz druga dva kluba.

Hvala vam lijepa, predsjedavajući.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Pazite, prije nego što dalje dam riječ, iz ovoga što je sada gospodin Filipović rekao, to praktično znači: ako se uđe u proceduru vitalnog nacionalnog interesa, pa se ne dođe do nekog rješenja prihvatljivog, da se mi danas ne bi onda izjašnjivali, ja ću kasnije o tome govoriti, ali to onda znači, ako bi se tako desilo, da gospodin Filipović smatra da ni zaključci 1. i 2. nemaju smisla i on ih ne bi onda samostalno.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Integralno ih ja predlažem, to je 1., 2. i 3.

MLADEN IVANIĆ:

Jer poslovnički smo bili predviđeli da se glasa svaka tačka zaključka posebno. Ali dobro, mislim, sad mi je jasno to. Hoću drugima jer ima replika, a imam ja već prijavljenih za diskusiju. Poslovnička intervencija, izvolite.

ALMA ČOLO:

Molim Vas, predsjedavajući, ... da napustimo, kako kaže gospodin Ilija Filipović, insinuacije i da se vratimo na dnevni red koji ste, evo ovdje, većinom glasova usvojili. Ta tačka dnevnog reda glasi: *Prijedlog zaključaka delegata Doma naroda razmatranih na 8. zajedničkoj sjednici Doma naroda...* Taj prijedlog zaključaka je u Izvještaju Komisije. Taj prijedlog zaključaka nije ovo što gospodin Filipović predlaže nego je to što stoji u Izvještaju Komisije, a to je da Parlamentarna skupština: u tački 1. Parlamentarna skupština, u tački 2. Parlamentarna skupština, u tački 3. Parlamentarna skupština.

Ja ovdje želim da vam ukažem da preuzimate odgovornost da Dom naroda odlučuje u ime Parlamentarne skupštine BiH i molim Vas da o tome razmislite.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo. Biće očito prilike da se o svemu još razjasni.
Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, doista u ovako važnom trenutku i ovako ozbiljnoj temi trebali bi da se izjasnimo svi pa evo i ja, u ime delegata srpskog naroda, želim da kažem svoj stav vezano za ovu tačku dnevnog reda.

Dakle, da zanemarim sve ono, odnosno, da zanemarimo one koji su bili podnosioci ovih prijedloga zaključaka, da pođemo od toga, isključivo od toga šta je vitalni interes srpskog naroda. Dakle, kada analiziram ove zaključke koji su došli kao prijedlog gospodina Filipovića, ja zaista mislim da protiv interesa naroda, iz koga ja dolazim, nije da se, da se, ... mi zalažemo da se neupitno, za zakonito i stabilno poslovanje javnih emitera i snažno podupire istinito, cjelovito, nepristrasno, pravedno, pravovremeno informisanje javnosti o svim događajima u BiH. Ne vidim ko bi mogao imati bilo šta protiv takvog zaključka. Dakle, mi iz reda srpskog naroda na tu temu nemamo šta. Zalažemo se za isti takav zaključak, Da smo pisali, mi bi ga donijeli.

Drugi zaključak, Parlamentarna skupština shvata da je bitan uslov jednakopravnosti naroda u vezi i da je jedan od temelja opstanka samoodrživosti ili, drugo, stabilnosti zemlje. Pa zar nije, pa zar nije? Nesreća je što, evo, i danas vidimo da borba za Javni RTV servis je isključivo na strani bošnjačkog naroda koji, koji u prenesenom značenju kroz sve, evo, dosadašnje govore delegata iz tog kluba, kaže - ne dirajte u ono što je naše, jer vi kažete mi hoćemo da na tom kanalu budu ravnopravno zastupljeni svi narodi. Vi hoćete, ali nije! Što za ovih godina niste nešto učinili da to bude? Čuli ste na plenarnoj sjednici, to nije u interesu mog naroda i sve što je do sada uradjeno s tog servisa bilo je ... i protiv mog naroda. Ja kao, kolega ja sam bila vrlo strpljiva kad ste Vi govorili, molim vas nemojte da dobacujete. Dakle, dakle, kad sam bila gost te RTV, ja sam bila diskriminisana u odnosu na mog kolegu koji je došao iz

bošnjačkog naroda. Nemojte mi, možda ... vama to nije jasno, ali ja sam to javno rekla, u medije sam to rekla, nemojte da pravite diskriminaciju prema meni. Dakle, meni je jasno zašto se vi tako grčevito borite da Javni RTV servis ostane samo servis bošnjačkog naroda. I mi to nećemo dozvoliti. On je, on je sve što je mogao uraditi – bilo je upereno protiv srpskog naroda. Mi smo to javno rekli. Ovakav Javni RTV servis neće nikada dobiti našu podršku.

Dakle, govorim još uvijek o prijedlozima ovih zaključaka gospodina Filipovića: postupak osnivanja novog RTV kanala na hrvatskom jeziku. Bilo bi nepošteno prema njima kad bi mi koji dolazimo iz reda srpskog naroda – koji ima RTV RS, za koju znamo šta ona nama znači – rekli i bili toliko neosjetljivi, kako nas danas učite, da kažemo nećemo podržati zahtjev. Pa imate Federalnu televiziju, imate RTV BiH, imajte toliko osjećaja da i drugi imaju slične potrebe i učinite bar toliko pomirljivosti ovoj zemlji, ako hoćete da ... napravite bilo kakav korak da mi imamo uopšte interesa da živimo u toj zajedničkoj zemlji. Nemojte misliti da ćete postupcima svojatanja i prisvajanja da sve što je BiH da je to da su to Bošnjaci, da ćete učiniti da ... se nastavi i omogući normalan život u ovoj zemlji! Nećete! Nemojte na kraju da pravite grešku koju su napravili Srbi u bivšoj Jugoslaviji i nemojte da mislite da sve što je Bosna da je vaše!

Dakle, govorim sad o ovim zaključcima koji su došli od gospodina Ibrahimpasića. Nikada nećete dobiti podršku za ovo. Ne zato što ja to neću da podržim, ja govorim argumentovano zašto mi nećemo podržati. Nećemo zato što nećemo implementirati Zakon o Javnom RTV servisu, zato što RTV Republike Srpske posluje dobro, zato što smo je doveli na grane da može da ... opstaje takva kakva je napravljena i zato što nećemo u dva gubitaša dovoditi ... jedan servis koji radi dobro i koji posluje pozitivno. Dakle, od nas tu saglasnost nećete nikada dobiti. Zadužiti Vijeće ministara da u narednih pet godina iz budžeta bude izuzeto 56 miliona sa dosadašnjim načinom upravljanja, dakle sa revizorskim izvještajem koji je najgori otkad postoji Parlamentarna skupština, pa jel' mislite da je neko toliko blesav u ovoj zemlji da će glasati da se, da se sredstva, javna sredstva ... u grupi neodgovornih ljudi koji sakrivaju na koji način posluje ovaj servis.

I na kraju, hoćete li povećati RTV taksu na minimalno 10 KM? Nećete, nećemo povećati. Od 6 KM, mi 3 KM dajemo Javnom RTV servisu, a 3 ostaju RTV Republike Srpske. Gospodine Ibrahimpasiću, Vi možete da se smijete ali za svaku Vašu realizaciju, koja je ovdje napisana, potreban Vam je još određen broj ruku, ne možete Vi sami, pet Bošnjaka donijeti takvu odluku, treba Vam još neko. E nemate je, zato što niste spremni da učinite ustupak ni prema jednom drugom narodu. Dakle, ja ovo gledam, ne kao uopšte zaključke koji su došli iz reda hrvatskog naroda, dakle došli su, ja govorim o njima samo sa aspekta onog koliko je to u interesu srpskog naroda. Dakle, smatram i mi ćemo to učiniti, podržaćemo sve zaključke ... koje je predložio gospodin Filipović i nećemo podržati nijedan koji je predložio gospodin Ibrahimpasić iz razloga koje sam objasnila.

I smatram, i smatram na kraju, na jedan prijedlog ovakav podnosi, izjašnjavati se da je to u sukobu značaja interesa, to je u stvari pravo otkrivanje slike stvari. To je, vi hoćete da zaštite televiziju, drugu televiziju koja je vaša. Meni je to jasno, ali vas, samo vas upozovam, jeste li dobro izanalizirali kakve ćete posljedice imati poslije na osnovu toga kad odgovor bude negativan. Dakle, ... biraćete uopšte takvu jednu mogućnost koja nam je poslovnički predviđena, ... apsolutno svako ima pravo na to, ali za takvu odluku, mislim da treba dobro razmisliti i, poštovane kolege iz Kluba Bošnjaka, ja vam savjetujem da to učinite.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Rajić pa gospoda Čolo..../isključen mikrofon/. Ja se izvinjavam, gospodine Rajić, replika ima prioritet u odnosu na diskusiju.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

... prvo da jedan poslanik kaže da neće primjenjivati, bit će protiv zakona koji je izglasala ova skupština. To, halal vjera, a to je Zakon o Javnom RTV servisu! Ja sam rekao zašto sam ja protiv ovoga. Vaše je pravo da ne glasate za zakon koji sam ja ponudio. Moje je pravo da im ponudim, ok. To je vaša stvar, kao što je moja stvar da potegnem nacionalni interes. Ja mislim da trebam podnijeti i nemojte da se ubjeđujemo i da se svađamo, nema ovde ništa lično. Mi radimo jedan posao i dajte, ljudi, da ga završimo kao ljudi. Nemojte da između sebe ... zlu krv! Šta je ovo? Vi tako mislite, o.k, pa nisam ja vama naredio da vi morate moje zaključke usvojiti, nego da hoćete ili nećete. I o.k. Hoće li biti 10, 6, 5, vidjet ćemo. Ja mislim da treba biti 10. Ali nemojte da se mrzimo zbog toga. To nema nikakve potrebe.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Razjasnili smo ovaj dio. Gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Gospodine predsjedavajući, pa u pravu je gospodin Ibrahimpašić kad kaže da ovde nema ničega osobnog. Ja bih vas zamolio, gospodine Ibrahimpašiću, slušao sam ja vas, budite strpljivi malo. Dakle, u pravu ste, gospodine Ibrahimpašiću, kad kažete da ovde nema ničega osobnog. Naopako bi bilo kad bi bilo osobno. Međutim, ovdje, mi smo u jednom poslanju. Kako god ga javnost doživljavala, mi smo ovde poslani kao zastupnici naroda, apsolutno kao zastupnici naroda i ništa drugo. I moramo govoriti o poziciji svoga naroda, uvažavajući poziciju i druga dva naroda, jer nismo sami i ne dao Bog kad bi bili sami. Ali je potrebno govoriti o ovome o čemu danas razgovaramo. Ne zato da bi se među nama rađala neka nezdrava energija, ili kako se to narodski kaže *zla krv*, nego da objasnimo javnosti zbog čega za nešto jesmo, odnosno zbog čega za nešto nismo.

Pa jasno je, stostruko politički naivnjim ljudima, neiskusnijima od nas koji sjedimo ovde, jasno je koja je snaga medija. Imati utjecaj, da ne kažem političku kontrolu nad elektronskim medijem danas, znači imati političku moć odlučivanja i onoga što drugi ne mogu ni zamisliti. Uloga medija u BiH se nažalost shvaća tako da se na određen način osigura majoritetni položaj i da se onda iz tog majoritetnog položaja pokušava oblikovati javnost. I mi smo ovih dana vidjeli snagu medija. Vidjeli smo što može poduzetna grupa ljudi napraviti preko medija i do kojih posljedica može dovesti to. Ne govorim sad o posljedicama u štetnom smislu, ja govorim o učincima, o efektima.

Stoga meni zalaganje zastupnika, odnosno delegata iz Kluba Bošnjaka da održe monopol na TVBiH, odnosno Javnog RTV servisa, potpuno je politički jasno, kao što je dva puta dva. Imaju utjecaj, imaju nadmoć, imaju supremaciju u tom mediju i to ne žele ni po koju cijenu podijeliti sa predstavnicima druga dva naroda. I to je danas dosta jasno rečeno. O.K. I to je legitimni politički interes koji se može braniti. Koliko je on moralan, koliko je pravedan, to je drugo pitanje. Dakle, hoću reći samo da je meni kao predstavniku naroda koji se objektivno nalazi u ugroženoj poziciji u ovoj zemlji na sto i jedan način potpuno je jasno zašto je potreban takav televizijski, odnosno, informativni prostor u BiH. Potreban je da se ostvari majoritetni položaj većinskog naroda.

Drugo, ako igdje u svijetu postoji zemlja frazeologije, onda je to ova naša nesretna i napačena zemlja u kojoj se najčešće izgovaraju riječi uz neke uvezene: tolerancija, suživot, uvažavanje različitosti. Međutim, to ne ide dalje od pukih fraza, jer bi tolerancija podrazumijevala priznati pravo, tolerancija znači, izvorno prevedeno na naše jezike kojima mi govorimo: stanovito trpljenje. Znači podnošenje, trpljenje prava drugačijih da imaju ono što imamo mi. Ovde se ne pokazuje taj osjećaj.

Suživot, također, znači pravljenje sporazuma ili to kako kažu ... kompromisa, sporazumijevati se o dinamici života, o protoku života, da niko pri tome ne bude ranjavan duhovno ili fizički. Ovde se i to pretvorilo u puku frazu. Kao što je bila fraza bratstvo i jedinstvo, jednakost, tako danas imamo fraze suživot, tolerancija, različitost. Pa ima li većega povoda i većeg moralnog i božanskog prava nego pravo na različitost u jeziku!? Nama se kao narodu oduzima to božansko pravo da se služimo jezikom svojih matara koje su nas naučile, zadojile, i nudi nam se jedan umjetni jezik, pravi se jedan sinkretizam jezički i vjerski i moralni i mi ništa drugo ne tražimo u ovim zaključcima koje je gospodin Filipović, predsjedatelj, jedan od supredsjedatelja Doma, predložio, nego da ostvarimo isto pravo. Na kraj pameti nam ne pada da mi osporavamo pravo Bošnjacima ili Srbima da izbore istovjetni položaj na Javnom RTV servisu. Ali, za razliku od nekih bošnjačkih predstavnika koji svaki put dociraju i doziraju Hrvatima što je za njih dobro, mi sebi taj luksuz nećemo uzeti. Nije moje da ja kažem Bošnjacima: to je dobro za vas! Vi kažete što je dobro, pa ćemo za zajedničkim stolom sjeti i dogоворити način kako ćemo to realizirati. Zbog toga, gospodine Ibrahimpašiću, gospodin Filipović nije u svom prijedlogu rekao: tražim da ima i drugi i treći kanal! On je rekao da traži za svoj narod a ne osporava ista takva prava drugom i trećem narodu. Mislim da je to pošten i korektan stav.

Dalje, što ja mislim da je pravo na proglašavanje određenih pitanja koje donosi ovaj parlament, odnosno njegov Dom, štetnim po nacionalni interes, legitimno pravo svakog kluba. Ali mislim da će ovo biti zapisano kao najčudniji i najkontradiktorniji zahtjev za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa koji je danas postavljen ispred Kluba Bošnjaka, jer on ne znači ništa drugo nego se vitalnim interesom proglašava zaštita majoritetnog položaja i supremacije nad ostalim u BiH. Vidjet ćemo, sačekat ćemo odluku od Ustavnog suda, ali iskreno, ja ne osporavam pravo Bošnjacima da na ovakav način argumentiraju svoj zahtjev, ali za mene je to u prevedenom značenju – neka ostane kako jeste, a to znači da 97% utječemo mi a vi ostali budite sretni.

Dalje, pokušaj uvlačenja, i ne samo ovde nego i u čitavom nizu političkih i ustavnih pitanja, ostalih u kategoriju i za poravnavanje sa suverenim konstitutivnim narodima je u krajnju ruku politički upitan. Ja nemam ništa protiv ostalih. Neka se zovu kako misle, kako se osjećaju, neka se izjašnjavaju kako se izjašnjavaju, neka govore jezikom koji god hoće ili neka govore

mješavinom jezika, kako je njima volja, ali se zna kako se u uređenoj Evropi rješavaju prava nacionalnih manjina, odnosno ostalih, i u obrazovnom i u informativnom prostoru. Oni ne mogu dijeliti istovjetna prava sa konstitutivnim narodima. I mislim da je to pokušaj uvođenja jedne posve kvalitetno drugačije pozicije u poziciju koja ne pripada ni poUstavu niti po tradiciji koju ima Evropa.

Dakle, završit ću sa tom konstatacijom. Mi smatramo da imamo moralno i nacionalno pravo koristiti se svojim jezikom i kad govorimo i kad se Bogu molimo i kad se informiramo i kad se obrazujemo. To nam se pravo u ovoj zemlji uporno negira. I mi nikada nećemo, parafrazirao sam neki dan Andrića, i opet ću ga parafrazirati ovdje, mi nikada nećemo odustati od borbe da imamo pravo biti Hrvati u svom jeziku, u svom identitetu. I želimo da i Bošnjaci i Srbi i svi ostali, na bilo koji način da se osjećaju, imaju potpuno sloboden životni prostor da se iskazuju, izražavaju i doživljavaju takvi kakvi jesu. Mi nemamo potrebe niti imamo interesa da bilo čija prava reduciramo da bi bila po našoj mjeri, ali ne dopuštamo nikome niti ćemo ikada dopustiti da se naša prava kroje po mjeri drugih. Javni RTV sustav, takav kakav jeste, dobio je ocjene i procjene. Zaključci još nisu dovedeni do kraja, a kad se sve zbroji, na kraju priče, vidjet ćešmo da je rijetko koja institucija u ovoj zemlji dobila toliko negativnih poena koliko je dobio taj sustav. Vjerojatno zato što je dobar!

Na koncu, posljednja misao koja je vezana za ovu elaboraciju. Začuđuje da dvoje pravnika iz Kluba Bošnjaka, naših kolega i prijatelja, vrsnih pravnika, to moram još jedanput podsjetiti, osporavaju pravo trećem svom kolegi, pravniku gospodinu Filipoviću, da zatraži od institucije BiH, nadležne institucije, da provodi zakon koji je donesen u ovom parlamentu. Čudno, ali evo, nije jedino čudo u ovoj zemlji.

Hvala lijepo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ibrahimpasić ima repliku. Nemojte ono dodati što ste dodali.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Neću, stvarno neću, ja mislim da ovo nije bilo zlonamjerno ... kad je bilo riječi o frazama. Ja se s tim ne bavim. Šta je moj doprinos? Nije golem onoliko ... Samo malo, spominjao si mi ime. Dakle, u Bihaću u opštini gdje ja živim je 7% Hrvata. U mojoj firmi radi 27%. Ja sam to namjerno uradio da dam do znanja nekom da je to njegovo. I nije fraza. A nije puno. A od mene, da svi tako rade, bila bi nam drugačija slika. Ima i Srba.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Sljedeći, je li replika ili, zapisao sam ja ali...

/zajednička diskusija/

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

... Molim vas polako. Meni se za diskusiju javio gospodin Rančić, gospodin Zrno i gospodin Koprivica.

Je li replika? Izvolite.

ALMA ČOLO:

Ja hoću da repliciram gospodinu Rajiću.

Stalno nam prigovara da je i FTV i BHRT bošnjačka i da se na tim televizijama ne govori hrvatski jezik. Evo neku noć sam slušala jednu emisiju i čula sam od ... komentatora: *razvojačeni bojovnici*. Molim vas, recite mi je li to bosanski jezik.

MLADEN IVANIĆ:

Je li replika? Replika: gospodin Jović.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ovo je kraj drskosti. Ja ovo još nikad nisam čuo od normalna čovjeka. Ja se ispričavam, kolegice. Ali, u šta ste Vi dirnuli? Ja sam Hrvat koji ima svoj književni jezik, koji ima svoju leksiku, fonetiku, morfologiju. Nije *povijest* i *tisuća* hrvatski jezik. On ima svoju strukturu. I ja sam danas postavio pitanje: moj djeda ukopan u Visokom prije 1371. godine u ovoj zemlji, po njemu ide cesta. O njeme se ne govori i nema ulice u ovom gradu. A stalno se govori o tisućugodišnjoj tradiciji bosanske države. Riječ je o tom da ideološki TV želi ubacivanje poneke riječi, to je frazeologija, ne jezik. I vi ste, vidite ja sam video neki dan jednu emisiju na hrvatskom jeziku. E, ja vas molim, nemojte vidjeti jednom. Ja hoću da vidim svaki dan da uči moje dijete na mom jeziku na toj televiziji, ako će ona biti moja.

A ja imam prijavljenu diskusiju.

MLADEN IVANIĆ:

Znači i vi se javljate za diskusiju.

IVO MIRO JOVIĆ:

Da.

MLADEN IVANIĆ:

Dobro.

ALMA ČOLO:

... interpretacija, stvarno. Ja nisam rekla da sam vidjela emisiju na hrvatskom jeziku, nego sam rekla da sam čulo doslovno ove riječi i pitala sam gospodina Božu Rajića je li to bosanski jezik. Evo, ja nisam rekla da je to hrvaski. Ja pitam je li to bosanski jezik i je li to televizija na mom jeziku?

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Molim vas da ... Hajte gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Kolegice Čolo, bilo bi puno bolje da ste me pitali: doživljavam li ja to kao emisiju na hrvatskom jeziku? Nemojte Vi biti sudac da sudite što je hrvatsko, što je bošnjačko. Ja sam rekao da je ona, po političkoj filozifiji, po nacionalnom sastavu uposlenih, od vozača do urednika, bošnjačka televizija i vi to ne možete poreći ni pred kim. Od 970 zaposlenih, 82% je Bošnjaka tamo. O čemu govorim? Jesmo li mi slijepci? Ako ljudi ne čine posao, pa što onda predstavlja posao? Pa nije zgrada bošnjačka. To nije sporno, a 970 zaposlenih, od njih 82% Bošnjaka tamo i Vi sad kažete - to nije vaša televizija. Srbi su javno kazali da je ne smatraju svojom, Hrvati kažu da nije naša. Čija je onda? Neko je rekao da je Zlatka Lagumdžije. Ne vjerujem da je njegova. Nemojte da se uvjeravamo u nešto. Nama ne treba 70-te godine kada je Centralni komitet donio zaključke o jezičnoj toleranciji u BiH. Ta formula upotrebe jezika Hrvate ne zadovoljava, to jedanput shvatite. Mi hoćemo hrvatski jezik u svojoj punini i da ga mi određujemo, da ga mi vrednujemo, a ne vi. E, to je problem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Predlažem da ovaj dio malo privedemo kraju.
Gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Dakle, iako su u pazuama i prije toga izražavali bojazan i nepovjerenje otvoreno prema nama, kazali kolege da ćemo uraditi ovo ili ono, dakle, ipak mi nismo uradili to šta se očekivalo i, ono, ne može nas se istjerati iz Parlamenta. To je naše pravo kao i svih vas. Dakle, ista prava svi delegati i svi klubovi ... imaju.

Po pitanju izjašnjavanja klubova uvaženih i poštovanih druga dva naroda, samo želim kazati da se po Ustavu i Poslovniku ne traži saglasnost drugih klubova, a naravno svako ima pravo svoje da iznese svoj stav i da se očituje o bilo čemu, pa i o našem stavu o proglašavanju ovog pitanja, ali saglasnost se ne traži.

Zatim, o svim ovim diskusijama želim kazati i ponoviti, i vi ste svjedoci, gospodine Ivaniću i gospodine Filipoviću: nudili smo i molili za kompromise, nekoliko rješenja nudili, sve i jedno ste odbili, glat. Sve i jedno predloženo ...

MLADEN IVANIĆ:

Sada će ja imati repliku, ali dobro.

HAZIM RANČIĆ

...kompromisno rješenje odbili ste. Niste nas htjeli kao kolege uvažiti na način – dajte da dođemo do kompromisnog rješenja. Međutim, svojim ponašanjem i svojim glasanjem, vi niste uvažili ama baš nijedan prijedlog koji je dolazio ispred bošnjačkog kluba. Ocjena kolegice Majkić da je diskriminirana na Javnom RTV servisu nije tačna jer ja sam bio s druge strane, dakle istovremeno gost. Kolegica je o tome govorila, evo drugi ili treći put to ponavlja javno i na sjednici Doma. Želim i ja kazati svoj stav o tome. Dakle, to je Vaš stav i ja poštujem, uvažena kolegice, ali o tom pitanju i ja imam stav. Dakle, to nije tačno. Pogledajte i analizirajte emisiju, pa ćete vidjeti da je Vama prvo davana riječ, da je prema Vama više upućivano pitanja, dakle nudila Vam je uvažena gospođa koja je vodila emisiju. Sad je drugo pitanje jeste li imali odgovor na ta pitanja, koliko su to kvalitetni bili odgovori, jeste li Vi zadovoljni svojim imidžom, mejkapom, izgledom i te stvari, glasanjem na kraju emisije, to je druga stvar. Ali, gospođa Stambol Suzana koja je vodila tu emisiju je nudila Vam šansu, i to prvo, prije nego meni, što je evo uredu. Vi ste poštovana kolegica, dama ste i ja to poštujem.

MLADEN IVANIĆ:

Ima, već tri replike imaju.

DUŠANKA MAJKIĆ

/nije uključen mikrofon/

HAZIM RANČIĆ:

Pominjanje RTV i RS kao jednog od emitera na način da smatrate da je to samo televizija jednog naroda je žalosno, to je protivustavno i protivdejtonski. Ako poštujemo propise u BiH i pravo na konstitutivnost svakog naroda, sva tri konstitutivna naroda na cijelom prostoru BiH, na njihovu ravnopravnost, na pravo manjina, na prava svakog građanina koji se osjeća anacionalno, onda bi taj javni servis, emiter trebao biti u funkciji konstitutivnosti svih naroda, a ne samo jednog i nema niko pravo to svojataći na način kako je to urađeno.

Dakle, Klub Bošnjaka jeste za Javni RTV servis, za konstitutivnost, za ravnopravnost svih, kako sam to govorio, ali ne na način kako je to predloženo. Mi smo protiv toga. Mi to kažemo, ne krijemo da smo protiv nekakve, ne daj Bože, bošnjačke televizije na bosanskom jeziku, srpske televizije na srpskom jeziku i hrvatske televizije na hrvatskom jeziku. Ali ovo ne znači, da se ne izvuče, da sam ja protiv, ne daj Bože, Bošnjaka, Srba, Hrvata i nisam ni protiv jezika bosanskog i hrvatskog i protiv srpskog i protiv konstitutivnosti i ravnopravnosti. Sve te stvari smatram i trebaju da se obezbijede kroz Javni RTV i sistem i servis.

I na kraju, poštovane kolegice i kolege, dakle da ponovim stvar koju je evo kazala i kolegica Čolo. Vi ste, mi smo glasali protiv, utvrdili tačku dnevnog reda koja se zove *Prijedlog zaključaka delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH razmatranih na 8. zajedničkoj sjednici Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH a u vezi poslovanja Javnog RTV servisa BiH i mjeru za prevladavanje stanja utvrđenog revizorskim izvještajima o finansijskom poslovanju Javnog RTV servisa BiH za 2005. i 2006. godinu*. Vi ste to izglasali. Ako ste vi to izglasali, a ja sam govorio da je to protiv Poslovnika ... Diskusija, javio sam se za diskusiju, imam to pravo. Predsjedavajući mi je dao riječ. Ja idem dalje slijedom tačke kako ste je vi usvojili. Vi ste kao Koelgij, uvaženi i poštovane kolege, usvojili akt koji se zove i potpisali

Prijedlozi zaključaka sa 8. zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH održane 23. aprila 2008. godine. I to ste poslali Komisiji za spoljnu i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda. U tome piše: Kolegijum Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je na svojoj 14. sjednici, održanoj 7. maja 2008. godine, donio Odluku da se zaduži Komisija za spoljnu i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH da razmotri i pripremi prijedloge zaključaka delegata Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH predložene na 8. zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine BiH. To su zaključci koje je predložio uvaženi gospodin Ibrahimović i uvaženi gospodin Filipović u vezi sa razmatranjem tačke Poslovanje Javnog RTV servisa BiH i mјere za prevladavanje stanja utvrđenog revizorskim izvještajima a za sjednicu Doma naroda koja će se održati u četvrtak 15. maja, sa početkom u 14 časova.

Na slijedu toga, imamo dva zaključka, dva zaključka. Prvi je u tri tačke uvaženog gospodina Filipovića, protokolisan. Molim vas da posebno vi, predsjedavajući, obratite pažnju a i svi uvažene kolege. Protokolisan 23. aprila 2008. godine pod brojem 010250-1-18-8/08. To je zaključak u tri tačke pod ovim brojem, predsjedavajući, o kome ste se vi izjasnili da želite da raspravljate, da glasate. To je zaključak. U tim zaključcima se, pa u tačci 3. dakle, i u 1. i 2. kaže, ali tačka 3. Parlamentarna skupština BiH obavezuje Vijeće ministara. Možemo li mi kao Dom naroda obavezati uime Parlamentarne skupštine BiH Vijeće ministara? Ne možemo, predsjedavajući! Ne možemo! Probam još jednom da vam ukažem da je ovo šta radite, šta ste uradili, protivposlovnički. I ne možete drugu stvar razmatrati! To je bilo na plenarnoj sjednici, to su uvažene kolege predložile na plenarnoj sjednici i vi ne možete drugu stvar razmatrati.

Isti takav zaključak je predložio – dakle, govorila je kolegica Majkić – i gospodin Ibrahimović, na dan kada je bila plenarna sjednica i vi samo to možete razmatrati. Nikako i ni pod razno ne možete razmatrati niti odlučivati o zaključku koji je uvaženi kolega Filipović napisao, sastavio i protokolisao 15. maja 2008. godine, pod brojem 02-50-1- ... sad ovo ne vidim dobro, je li ovo 16-17 ili 1617/08. ne vidim čitko. Dakle, ne možete i nije na dnevnom redu zaključak kolege Ilike Filipovića koji kaže u tački 3. da Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara. Ovo vam nije na dnevnom redu. Molim vas, uvaženi predsjedavajući i sve ostale kolegice i kolege, da se ponašate u skladu sa svim propisima, naročito Poslovnikom da ga poštujete i da tako radimo.

MLADEN IVANIĆ:

Mogu li ja sebi jednu repliku?

Ja sam se jako trudio da budem danas korektan ali, ja vas molim, nemojte više držati predavanje. Ništa predsjedavajući ovdje nije uradio. Predsjedavajući je bez obzira što je postojala saglasnost ... Kolegija prihvatio vaš stav da se o ovome razgovara. Stavio na dnevni red. Dom odlučio. I ja vas molim, nemojte više predsjedavajućem bez potrebe držati predavanje. Dakle, ništa nisam napravio. Čak sam mimo, hajde da kažem, onoga za šta se ja zalažem dopustio šansu da se o ovome svemu razgovara. I apsolutno, sad ja odbacujem bilo kakve kritike da sam ja nešto zloupotrijebio Poslovnik. Dom je donio odluku i, stvarno, mislim da nema ni potrebe ni smisla da na takav način evo ja sad govorim samo o ovom dijelu. O drugim dijelovima neću, jer malo sam prikočio u međuvremenu, da ne bi opet dalje zakomplikovao.

Hajte, može.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Dakle, poštovani predsjedavajući, nisam vam čitao lekciju, ne. Ovo sve šta sam na kraju govorio jeste upozorenje Vama kao predsjedavajućem, koji imate veoma važnu ulogu u tome, da Vam se ne desi protivposlovnički da se, eventualno je li, neko zaigra pa da se glasa o predloženim zaključcima 15. maja 2008. godine. Oni nikako i ni pod razno ne mogu i nisu na dnevnom redu. Evo, samo zato što vas uvažavam i što imate važnu i tešku ulogu kao predsjedavajući Doma. Samo zato a nije, Bože sačuvaj, nije lekcija. I rekao sam vama zato što predsjedavate ali i svima nama da o tome vodimo računa.

MLADEN IVANIĆ:

Evo, ali o tome ćemo još.

Gospodin Filipović, replika. Ko je ono još tražio repliku? Jeste li Vi? Vi ste odustali, dobro. Je li replika, gospodine Joviću? Imate li repliku ili nemate?

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ovo je kratka replika na dvije-tri stvari gospodinu Rančiću. Samo preciznosti radi, budući da se ovo snima i da će ovaj čitav stenogram doći pred relevantne osobe koje jako znaju dobro čitati i tumačiti pravne norme jer zato tamo sjede u Ustavnom sudu, da kažem da mi nismo tražili nikakvu suglasnost, niti ovo što ste vi rekli. To izvire iz Poslovnika. Ja ću vas samo podsjetiti da ste vi proglašili štetnim po vitalni interes bošnjačkog naroda moj zaključak u tri točke i, kad vi to uradite, to vam je dalo za pravo Ustav; pretočena norma u Poslovnik, članak 16. Poslovnika Doma naroda: ako se nijedan od klubova ne bi protivio, protivio toj vašoj izjavi o štetnosti, onda bi to značilo da je i jedan i drugi klub koji sluša izjavu vašega kluba suglasan sa tom izjavom da je to štetno za vitalne interese bošnjačkog naroda i time bi ovaj moj predloženi zaključak pao. Da on ne bi pao, da bi o njemu raspravljaо netko drugi i o vašoj izjavi o štetnosti po vitalne nacionalne interese bošnjačkog naroda, a elaborirao sam koliko je koraka nužno napraviti da bi se uopće moglo raspravljati o nekakvoj normi koja bi bila obvezujuća ili zakonska, pa ona bila norma nekog javnog emitera ili sustava javnih emitera, dakle to je inicijativa. Ja tvrdim i sada da smo mi sasvim opravdano reagirali, dakle nismo dali suglasnost na tu vašu izjavu i da tu nema štetnosti po vitalni interes bošnjačkog naroda u prijedlogu moga zaključka, jer on je samo jedna inicijativa na tragu Evropske konvencije o zaštiti temeljnih ljudskih prava i sloboda, članka 14. I, tu nema nikakve dvojbe da je među tim temeljnim ljudskim pravima i pravo na informiranje. I Ustav BiH sadrži to pravo.

Protivljenje ili osporavanje vaše inicijative, ostavilo je u životu ovaj zaključak, i ja se nadam da će o njemu, dakle, dati svoj pravorijek Ustavni sud i reći da ovaj prijedlog pro futuro neke koje može dovesti do neke norme ako dovede nije štetan ni za koga, niti je koristan za hrvatski narod ako do realizacije te inicijative ne bi došlo.

Obrazložio sam dakle i ne bi ponavljao da ne gubimo vrijeme, oduzimamo drugima. Zašto Vi se pozivate na prijedlog zaključka 23. Da, ja sam 23. 4. podnio prijedlog zaključka na plenarnoj sjednici. Pogrešno je, dakle ja sad ispravljam pogrešku i u podsjetniku za vodenje sjednice i u definiranju dnevnog reda ispravljam. Ne стоји tako, dakle pogrešno стоји, ... trebalo je reći *o predloženom zaključku*. Molim lijepo. Dakle, to je pogreška i ne stojimo pri tome kako ste

vi to rekli. Dakle, to je, moguće je pogriješiti, svi rade pa i grijše. I zato sam redefinirao, adresirao svoj zaključak u tekstualno, redefinirao tekstualno Domu naroda koji odlučuje i treba odlučivati o ovom zaključku. Vi to osporavate. Ne na plenarnoj sjednici, na Domu naroda gdje mi sjedimo.

Ne bih se vraćao na ostale ispravke. Bilo je jako puno netočnih navoda u vašem izlaganju, ali uočit će to oni koji budu analizirali sve što mi ovdje danas govorimo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Predlažem da nastavimo, biće još prilike vjerovatno za replike. Sljedeći se za diskusiju javio gospodin Zrno, pa gospodin Koprivica, pa gospodin Jović, pa gospodin Vidović. Prije ako ste vi bili, po meni, Koprivica neka malo, nije problem.

BRANKO ZRNO:

Ja mislim da je dovoljno, dosta dovoljno toga kazano. Imamo još cijeli niz zaključaka ali hvala Bogu, treba još ponešto reći, a ne bih želio ponoviti ništa što ovdje jeste kazano. Malo sam u delikatnoj situaciji zato što nisam pravnik, ali jesam profesor jezika, a ovde se radi o kanalu na jednom od jezika konstitutivnih naroda.

Mene jednostavno i prosto, ja neću ... stvarati ni ... prigovarati ni odgovarati. Ovdje je riječ o legitimnom zahtjevu koji je formuliran kao zaključak i ne vidim apsolutno nikakve svrhe, čak ni smisla onemogućavati na bilo koji način ono što jeste u suštini samo inicijativa. Ovaj zaključak nije ništa drugo. To je to.

Isto tako ne želim osporavati kolegama iz bošnjačkog kluba njihov stav i mišljenje da jeste riječ o ugrozi vitalnoga nacionalnoga interesa, iako mi se ovdje neke dvije stvari apsolutno ne slažu. Ne slažu mi se to da moja borba za moj interes bude ugroza nečijeg drugoga interesa. Zapravo ja, oprostite, jesam li plitak ili dubok, ali ja jednostavno tu kontradikciju ne mogu shvatiti niti je mogu jednostavno prihvati. Ja shvaćam onu prvu rečenicu kolege Rančića o tomu da je ovdje riječ o jednom značajnom i teškom pitanju. Ja je samo pretvaram u jednu evropsku ili evropski kategoriziranu ili domišljenu rečenicu. Jer, u normalnim je zemljama, ovo uistinu jeste značajno pitanje ali zato nije nimalo teško. Zato što je na principu svih postojećih povjelja o pravima od djeteta preko građanina do naroda, kao etičke kategorije, to pitanje davno, davno riješeno. I dovoditi ga ponovo u pitanje, onda to jeste teško pitanje. Međutim, ostvariti ga, ostvariti ga, provesti ga, oživotvoriti ga i u segmentu informiranja, onda to prestaje uopće biti pitanje. To zapravo postaje, odnosno ostaje značajan segment življenja jedne zajednice u jednoj zemlji. Neću namjerno reći u BiH, jer mislim i na Belgiju, mislim i na Švicarsku, mislim zapravo na cijelu Evropu. I to je problem.

Drugo, što mi posebno ovdje smeta. Ja uporno pokušavam od početka i u svom prvom javljanju upozoriti sve nas ovdje, i evo namjerno sam, možda je pomalo glupo i dosadno ponavljati riječ – inicijativa. Ja je namjerno ponavljam zbog toga što ovo uistinu jeste inicijativa sukladna mogućnostima ili bolje reći odredbama koje daje članak 9. stavak (2) Zakona o Javnom RTV sustavu BiH, koji smo mi donijeli. Ova odredba tri godine miruje, tri godine stoji i nikomu nije smetala. Onog trenutka kada je neko temeljem ove mogućnosti, znači zakonske mogućnosti,

postavio pitanje koje je bitno i značajno za njega, tad ne samo ovaj zaključak nego nažalost i ova zakonska odredba, članak 9. i stavak (2) Zakona o radiotelevizijskom sustavu, postaje pitanje vitalnog nacionalnog interesa.

Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Koprivica, je li replika? Izvinjavam se, replika je gospođa Čolo. Pa moram proceduralno sve.

ALMA ČOLO:

Gospodine Zrno, jako Vas cijenim ali vjerujte da ovo nije inicijativa jer Parlamentarna skupština kao organ zakonodavne vlasti potvrđuje Vijeće ministara, znači da je u hijerarhiji vlasti iznad Vijeća ministara. U ovom zaključku stoji da se obavezuje Vijeće ministara, što je zaključak obligatornog karaktera i prema tome nema karakter inicijative.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Replika, gospodin Zrno.

BRANKO ZRNO:

U ovom trenutku, ja govorim ovo je inicijativa. A da je samo inicijativa, gospođo Alma, e onda o njoj ne bih ni govorio, jer ja hoću da ova inicijativa postane ono što mi omogućuje Zakon o RTV sustavu. Ali ja govorim inicijativa je zbog toga što ono, da sad ne elaboriram, ono što je kazao gospodin Filipović, što odluku konačnu o pokretanju postupka, ko donosi!? Donosi Vijeće ministara. O tome se radi. A ne, nisam ja ostao samo kod inicijative. U pravu ste. Mislim, prihvaćam ja repliku.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ima li još replika?

Za diskusiju se javio gospodin Koprivica. Izvolite, gospodine Koprivica.

ZORAN KOPRIVICA:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući, na datoј riječi. Pozdravljam sve prisutne kolege, kao i gospodina ministara i ostale prisutne današnjoj sjednici.

Zaista neću dužiti, obzirom da smo već previše vremena potrošili na ovu tačku dnevnog reda. Ovo nije ni prvi ni posljednji put da jedan i drugi dom drže zajedničku sjednicu. Vi znate da smo negdje u novembru prošle godine imali zajedničku sjednicu oba doma na kojoj smo razmatrali pitanje nametnutih izmjena Zakona o Savjetu ministara i Poslovnika .. i jednog i drugog doma od strane Visokog predstavnika. Da smo tu sjednicu nakon održanih rasprava prekinuli i da smo kasnije na sjednici i jednog i drugog doma usvojili odgovarajuće zaključke i ti

zaključci su postali, znači kasnije, u vidu zapisnika su i objavljeni, odnosno usvojeni na našoj narednoj sjednici. Praksa održavanja tih zajedničkih sjednica i jednog i drugog doma Parlamentarne skupštine BiH predviđena je u članu 87., 88., 89. Poslovnika ... Doma naroda, isto tako i Poslovnika ... Predstavničkog doma. Ništa neobično. Znači, na nama danas je da raspravu koju smo imali na toj sjednici, tj. zaključke koji su bili predloženi na toj sjednici razmotrimo i da donešemo konačne zaključke koje je Dom naroda shodno članu 89. gdje piše donošenje odluka, kaže: *Prilikom donošenja odluka domovi se izjašnavaju odvojeno i primjenjuju se odredbe Poslovnika koje se odnose na glasanje – odlučivanje u Domu*, što je znači nesporno da mi danas na ovoj sjednici možemo i moramo shodno odredbama Poslovnika Doma naroda razmotriti zaključke koji su predloženi i ... naravno, znači, donijeti konačnu odluku o tim pitanjima.

Ja sam na jednoj od prošlih sjednica Doma postavio pitanje vezano za realizaciju zaključka iz prošle godine, kada smo imali negdje sredinom godine plenarnu sjednicu, znači sjednicu obadva doma, gdje smo ... gdje je bio zaključak da se održi jedan okrugli sto sa predstavnicima svih značajnijih medija, elektronskih i pisanih medija u BiH. Jednostavno da se razmotri stanje u oblasti medija u BiH. Sve ove naše priče koje smo danas čuli i pitanja koja smo postavljali jedni drugima, sigurno su uzrokovani jednim totalno nesređenim stanjem kada je riječ o medijima i stanju u medijima u BiH.

I, stoga i ovakve razlike u tumačenjima i odredaba Poslovnika i razmišljanja u smislu kako radi, odnosno ne radi Javni servis, da li se poštuje Kodeks emitovanja RTV programa i na koji način. Vi znate da je naravno ove godine objavljen taj Kodeks u „Službenom glasniku BiH“, broj 20 i mislim da je i sa ove sjednice potrebno poslati jednu javnu poruku ... gospodi da se Kodeks koji je objavljen od strane Regulatorne agencije za komunikacije BiH prvo pročita od strane odgovornih ljudi koji vode javne RTV servise i da se on u praksi primjenjuje. Evidentno je da imamo zaista vrlo, vrlo česte situacije u kojima se taj kodeks otvoreno krši od strane pojedinih medija i zbog toga se i pojavljuju ovakve rasprave, ne samo na sjednici domova nego i na drugim mjestima.

Zaista, evo najsvježiji primjer, navodim jedan primjer koji smo nedavno imali na sjednici Zajedničke komisije za ljudska prava kada se gospodin Bećirović pojavio sa inicijativom da se ... osudi postupak gospodina Bahtića vezano za nastup prema jednom novinaru u Bihaću. Međutim, ... mi smo odložili to pitanje. Jednostavno, nismo htjeli razmatrati čisto iz razloga zato što u tom momentu kada smo držali sjednicu ove komisije nismo imali nikakav pisani izvještaj od strane policije, odnosno nadležnih organa Ministarstva unutrašnjih poslova u kome bi znali šta se to ustvari dogodilo na licu mjesta. I odložili smo, jednostavno, rješavati o tom pitanju, da bi isti taj Javni RTV servis objavio tu veće informaciju u kojoj se lično prozivaju svi članovi ove komisije koji su glasali protiv da se osudi takav postupak. Naravno, niko nije niti podržavao takav postupak, niti je bilo što rekao u smislu podrške takvog postupanja bilo koga od nas delegata ili poslanika, a na drugoj strani se znači tako otvoreno krši i dezinformiše javnost o onome što se ustvari desilo na samoj toj komisiji. Znači, jedan od onih koji su direktno pogodeni sam bio i ja. Zaista, nikakve loše namjere, ali eto hoću ovom prilikom da kažem i taj slučaj.

Što se tiče rasprave o radu Javnog RTV servisa, mi smo nju obavili. Imali smo tu sjednicu, čuli smo razne stavove, evo i danas smo ponovo to isto ponavljali. Mi pred sobom imamo jednu mogućnost: to je da se izjasnimo o predloženim zaključcima gospodina Filipovića. U tom smislu, ja ne bih ponavljao ono što smo čuli. Pozivam prisutne i pozivam vas, gospodine predsjedavajući, da shodno članu 89. Poslovnika Doma naroda izjasnimo se, jer zaista mislim da

nemamo potrebe ponavljati ono što smo govorili jedni drugima. Mislim da nema ni razloga da ovu tačku više razvlačimo. Jednostavno, znači predlažem da se izjasnimo o ovim zaključcima koji su ovde pred nama.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Predviđena je replika. Prije replike hoću da kažem sljedeće.

Mi imamo pokrenut vitalni interes. To znači, mi se nećemo izjašnjavati danas osim da Dom prihvati da je to vitalni interes ali, da je sve gotovo, onda nema izjašnjenja. Vidljivo je da Dom to neće prihvati. I ja vas molim da sve ove replike, u ovo što idemo i diskusije koje idemo, vodimo vodeći računa da je pokrenuto pitanje vitalnog nacionalnog interesa i da pokušamo to, hajde da kažem, malo privesti kraju.

Gospodine Rančiću, ostaje replika, je li? Ali repliku je tražio gospodin Rančić, pa onda ćemo pitanje.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Dakle, imam ispravku pogrešnog navoda od uvaženog kolege Koprivice. Poštovani kolega se pozivao na odredbe Poslovnika, članove 87., 88. i 89. Tačno je to kako je on čitao te odredbe ali treba samo pogledati i naslov tog poglavlja, odjeljka koji kaže, *Odjeljak I. Zajedničke sjednice oba doma PSBiH*. Dakle, odredbe članova 87., 88. i 89. se odnose i primjenjuju kada se održava plenarna sjednica. Navedene odredbe, poštovani kolega, se ne mogu primjenjivati samo na sjednicu ... našeg doma. Piše tamo u nekoj prethodnoj odluci, prethodnom članu, kako inače Dom odlučuje. Dakle, netačan je ovaj navod i on je pogrešan.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala.

Ali što bi rekli: nije bitno za ovaj slučaj, ta vaša rasprava sad.

Gospođa Majkić je imala pitanje.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Mislim da imamo grešku u proceduri. Dakle, ne može se pokretati zaštita vitalnog nacionalnog interesa na nešto što nije doneseno. Dakle, mi imamo njihovu, dakle pretnju bošnjačkog kluba - ukoliko se donese ovakav zaključak, mi ćemo pokrenuti zaštitu vitalnog nacionalnog interesa. Na šta se pokreće, kad nije donesena? Na šta? Ja smatram da mi treba da se izjasnimo, pa ukoliko izjašnjenje bude tako kako ne odgovara tom klubu, oni će onda uzeti i pokrenuti zaštitu vitalnog nacionalnog interesa. Ja mislim da je to procedura takva.

MLADEN IVANIĆ:

Molim vas, predložena odluka se može proglašiti štetnom, predložena. Dakle, u fazi prijedloga se proglašava. Da bi se prihvatio prijedlog Kluba Bošnjaka, moraju biti klubovi, većina poslanika hrvatskih, većina bošnjačkih – dakle, glasa se po klubovima – tada i većina

srpskih za to da je vitalni. Kad se to proglaši vitalnim, taj zaključak se više ne može pojaviti. S obzirom da je jasno iz diskusije da većina hrvatskih nije za to da je u pitanju vitalni interes i da većina srpskih nije za to da je u pitanju ovaj vitalni interes, tada stupa ... član 162. koji kaže da se formira komisija od tri člana koja će u roku od pet dana pokušati da dođe do zajedničkog rešenja. Jasno je i danas da tog rešenja neće zajedničkog biti. Tada, nakon toga, predmet ide Ustavnom суду i Ustavni sud preslušava sve ovo, naše razgovore, sve ove naše argumente, skuplja druge papire i odlučuje, kako piše u našem članu u hitnom postupku, ima li nepravilnosti i ugrožavanja vitalnih interesa u cijelom predmetu. Dakle, mi se danas po zaključku nećemo izjašnjavati, da to bude jasno. I to pokušavam da kažem, da bi malo suzio raspravu.

Gospodin, ovo je i odgovor ujedno na vaše pitanje, a mislim da je dobro pojašnjenje radi svih.

Gospodin Jović. To će ja morati pitati na kraju rasprave. Jesmo li saglasni da je u pitanju vitalni interes? Moram pitati po Poslovniku. Izvinjavam se, gospodin Jović.

IVO MIRO JOVIĆ:

Evo, što bi se reklo, na kraju otprilike četiri sada rasprave oko jednoga zaključka koji je imao samo želju potaknuti odgovorne da primjenjuje odredbe zakona i ništa više. A o kojem je zakonu riječ, ja želim se obratiti kolegama iz Kluba bošnjačkog naroda. To je, poštovane kolege, onaj zakon gdje u Vijeću ministara ni jedan Hrvat nije bio za taj zakon. Znači, ni jedan ministar iz reda hrvatskog naroda nije bio za takav zakon. Pa, oni iz ovih klupa, mi Hrvati smo napustili sjednicu, izglasovano je bez nas, znači bez ijednoga glasa u Zastupničkom domu donosimo zakon o kojem mi govorimo. A onda u Domu naroda ni jedan Hrvat nije glasovo za taj zakon, pa onda na Ustavni sud, pa na Ustavnom судu ni jedan Hrvat nije bio zato da se odbije naš zahtjev za ocjenu prijepornosti za vitalni nacionalni interes Hrvata.

Pa onda na razini Federacije, sukladno ovom zakonu, izvedenica zakona na razini Federacije isti slučaj, u Vladi ni jedan Hrvat, u Zastupničkom domu, u Domu naroda ide na Ustavni sud. Ustavni sud pronalazi da je zakon prijedoran po vitalne interese Hrvata i vraća to na Parlament da usuglasi i da nove prijedloge zakona.

Majorizacijom i većinom ruku, oni koji su moćni, moćni u rukama, nažalost, njihovu, ide sada taj isti zakon ponovo na Ustavni sud i on se nalazi pred Ustavnim sudom koji je zaprimio i rekao da je meritornost Ustavnog suda jer postoji prijepornost za vitalni interes Hrvata. Ja kao član Predsjedništva ove zemlje iz reda hrvatskog naroda 29. siječnja 2006. godine pokrenuo sukladno Ustavu na ocjenu ustavnosti tog zakona. Gospodo, ovo je 2008., dvije i po godine Ustavni sud BiH ne može sjesti da nastavi to pitanje. To je ona stvar koja me nagoni da kaže da od danas ovakvim ponašanjem mojih kolega u ovome domu BiH od ujutru nije ono što je jučer bila. I ja se tog bojam.

Da je u pitanju bio zakon pa ovakvi oštiri nastupi sa elementima mržnje, ja bih onda rekao, ljudi, dajte da to preispitamo, da vidimo gdje je tu problem koji mi ovdje pokrećemo. Ali, ponovit će, na obadvije razine vlasti u tri segmenta koji odlučuju niti jedan čovjek iz reda hrvatskog, znači 99% Hrvata BiH, ne doživljava da je to čudo od televizije i hrvatsko. Zašto? Ne jamči mogućnost da ja kao Hrvat osjećam se da mi je zaštićeno pravo na identitet, to ni jedan narod na svijetu nema nego mi ovdje, ne u Evropi nego na svijetu. U banto crnaca, ja im se

ispričavam što ovo u visokom domu poredim, na to pravo imaju. Samo se prijeći pravo Hrvata. Više je emisija, ali neću ulaziti, u programu o Sandžaku nego o Hrvatima koji žive u BiH.

Nedavno smo imali posjet, ja sam ovdje za ovom klupom rekao da i ne znamo o tome da 450 tisuća Hrvata živi u Čileu. Mi nemamo veleposlanstva na cijelom kontinentu. O kojoj zemlji i ljubavi spram njoj ja trebam govoriti svojoj djeci, ako ne može pogledati crtić, ako se ne može govoriti o prošlosti BiH u cijelosti, ako ne može čuti svoj jezik!? Ne samo da ga obrazuje, ona ga mora ... i zabaviti, a da ne čuje svoju zabavu, nemam svoje kulture na toj televiziji. Znači, totalno marginaliziran jedan narod. Pa zar mi uzalud govorimo punih 15 godina o našoj ugrozbi. I onda dođu određeni ljudi i kažu on je ugrožen.

Svi u Vijeću ministara glasovali za, svi ovdje u Parlamentu, Zastupničkom domu i Domu naroda, i na Ustavnom sudu glasovali da je taj zakon za njih dobar. Eto ga vama, gospodo, i, televizija koja ima i zakon, okanite se mene. Ja hoću u ovoj zemlji da ostvarim prava koja imaju i drugi. Ali ovdje teatralno i licemjerno nuditi i nacionalnim manjinama, a ne dati jednom narodu – to je prevršilo mjeru. I ne može se tako razgovarati u Parlamentu BiH u kojem je: Hrvati jesu i ostat će jednakopravni. Koliko god to htio netko da marginalizira, u tome neće uspjeti, i oni iz međunarodne zajednice na krivom putu. Zašto? Pa 500 godina smo bili van zakona i ostali smo ovdje, ostat ćemo i sad. Ja vam poručujem, gospodo, vratite se normalnim odnosima među ljudima, izgradimo zemlju jednakopravnih naroda i pružimo šansu mlađim pokoljenjima da ovdje ostaju i žive.

Hrvata nedostaje 43%, to je najveći genocid u povijesti napravljen na jednom narodu. Ta televizija nikad nije ni riječ o tome rekla. Je li to otišla u posjet povratnika Hrvata? Ne. Je li to otišla da kaže da treba učiniti nešto za te ljudi? Ne. I sad ću ponoviti, nama je ostalo jedino građanski neposluh. I ja se tog bojam.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Vidović i ja sam iscrpio prijavljene.

RUDO VIDOVIC:

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju.

Dakle, poslovanje Javnog RTV sustava u BiH je tema zadnjih mjeseci i revizija i komisija, jednih i drugih, i domova, zajedničke sjednice, evo i odvojeno, ja o tome zaista neću govoriti. Ono što smo čuli i što je od nas zatraženo od strane Upravnog odbora i menadžmenta je potrebna intervencija koja je evo proizišla i određenim prijedozima zaključka.

Dakle, ono što želim podsjetiti je sve nas da je Upravni odbor i menadžment zatražio pomoć od ovog parlamenta. I sad o tome također dalje neću govoriti nego konkretno o proceduri u kojoj se u ovom trenutku nalazimo. Dakle, govorimo o predloženom zaključku na koji je Klub bošnjačkog naroda potegao, dakle, vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Dakle, razmišljajući mi u Klubu Hrvata razloge zbog čega se protivimo tome, to je predsjedatelj gospodin Filipović rekao, ja želim dopuniti sa sljedećim. Dakle, naše promišljanje je išlo u pravcu da mi želimo Javni RTV servis BiH koji je potreban ovoj zemlji, dakle, zaista

funkcionalan, financijski održiv, molim vas, prihvatljiv za sve narode, sva tri naroda u BiH. I ne mogu vjerovati da naše nastojanje da dobijemo takav sustav koji bi postajećim Zakonom o RTV sustavu osnovao novi kanal da bude evo efikasniji, racionalniji, financijski održiv, da može djelovati štetno na vitalni interes bošnjačkog naroda. U tom smislu, evo, i ja se snažno, dakle, protivim zahtjevu Kluba Bošnjaka, a razloga za to je od strane evo kolega već ranije izrečene i u daljoj proceduri kao što slijedi ovo što je Kolegij predvidio, što naš poslovnik jasno predviđa. Naravno, sudjelovat ćemo i s ovim ja, dakle, evo završavam ovo što sam htio kratko kazati.

Hvala lijepa.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Predlažem ... zaključili smo raspravu. Molim vas pokrenuto je pitanje vitalnog nacionalnog interesa u skladu sa Poslovnikom gdje većina delegata iz jednog naroda može pokrenuti vitalni interes. Dakle, i pokrenuto je. Da bi se donijela odluka da je u pitanju vitalni interes, potrebna je saglasnost većine Bošnjaka, što imamo, većine Hrvata, koliko sam shvatio nemamo, jer nema niko ko podržava da je u pitanju vitalni nacionalni interes. Jesam li u pravu? Kod Kluba srpskog naroda isto nema niko da podržava da je u pitanju vitalni nacionalni interes, što znači da Dom nije donio odluku da je u pitanju vitalni nacionalni interes.

I prelazimo na tačku 162. Poslovnika koja kaže: *U slučaju protivljenja...*

ILIJA FILIPOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... nek se izjasne. Problem je dakle iz formalnih razloga.

MLADEN IVANIĆ:

Vi insistirate da se mora glasati.

ILJANA FILIPOVIĆ:

Da.

MLADEN IVANIĆ:

Pa konstatovao sam, ali ...

ILJANA FILIPOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon.../ nek se izjasne, dakle bez Ustavnog suda.

MLADEN IVANIĆ:

Pozivam Klub Bošnjaka, ma ne, moram ići po klubovima, onda nemojte, molim vas. Ovdje se odlučuje većinom glasova svakog kluba, a ne kolektivno. Zato moram ići po klubovima i nemamo potrebe da koristimo elektronski jer će zbuniti, možemo dizanjem ruku. Molim delegate, ne.

HAZIM RANČIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... samo još jednom da vas pitam. Dakle, mi smo kao Klub donijeli odluku da je štetno, destruktivno po vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda, tačka 3. zaključka koji je predložio gospodin Ilija Filipović, pod brojem: 01025118-8/08 od 23.4.2008. godine. Dakle, tačka 3. tog jednog zaključak koji ima 1., 2., 3. tačku. I dakle, to je sporna stvar i o toj stvari bi se trebalo ... odlučivati, izjašnjavati.

MLADEN IVANIĆ:

Molim vas, ja vam moram reći da ja imam zvanični zahtjev delegata da se izjasnimo o zaključku koji je on dao. Molim vas, u sadržinskom smislu on je isti osim što je, da li je Predstavnički dom ili Dom naroda. Dopustite, ja mislim da ćete vi to na Ustavnom sudu najvjerovaljnije morati obrazložiti i jedni i drugi, jedni zašto su za, drugi zašto su protiv, da bi Ustavni sud donio adekvatnu odluku. Ne mogu ja o tome odlučivati, niti ja kao predsjedavajući sad mogu tražiti od gospodina Filipovića da povuče zaključke, niti insistirati da glasa o onome što jeste, to je i ... bilo predloženo kao Parlamentarna skupština BiH, dakle, to je činjenica. Ali ja o tome niti imam pravo, niti mogu odlučivati, ja mogu samo kao predsjedavajući staviti na glasanje.

Evo poslovnička, prvo gospodin Rančić pa onda.

HAZIM RANČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, imajući ovo na umu sam upravo ono maloprije govorio, ne da sam čitao lekciju nego sam nas, vas, i nas sve upozoravao. Vi kao predsjedavajući koji vodite ovu sjednicu i ovu tačku dnevnog reda morate perfektno, nedvosmisleno, čisto i jasno znati šta je tačka dnevnog reda i šta su materijali za ovu tačku dnevnog reda i šta stavljate na glasanje.

Molim vas, je li to znači da mi sad ponovo možemo neke zaključke ovdje? Da bilo ko od nas 13 može ... redati svoje zaključke. Ne može, molim vas, predsjedavajući! Molim vas da poštujete Poslovnik. Vi ga provodite, to vam je Poslovnik dao pravo.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

HAZIM RANČIĆ:

I molim Vas da se toga držite.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Molim vas prije objašnjenja, pošto sam ja predsjedavajući, ja ću još jednom da pročitam tačku dnevnog reda. Pročitaću tačku dnevnog reda: *Prijedlog zaključaka delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine razmatranih*, ovaj zaključak je razmatran i na toj sjednici.

ILIJA FILIPOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... nije razmatran, podnesen.

MLADEN IVANIĆ:

Pa nije podnesen ovakav kakav je sad tada nego je razmatran.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Pa zato piše u dnevnom redu *razmatranih*. Razmatran je ovaj zahtjev, e sad, je li u ovom obliku ili onom, pošto se nećemo danas izjašnjavati, za mene je to irrelevantno. Za sud nije, to u sudu vi ćete dati svoju argumentaciju, druga strana će dati svoju, pa će vidjeti šta će Ustavni sud na kraju odlučiti.

I šta vi od mene ustvari tražite? Šta konkretno? Gdje sam ga prekršio?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Molim vas, šta konkretno od mene traži Klub delegata bošnjačkog naroda?

ALMA ČOLO:

Predsjedavajući, pošto prelazimo na glasanje o našem prijedlogu, pozvali smo se znači na zaštitu vitalnog nacionalnog interesa. Rekli smo da je tačka 3. zaključka koje je predložio gospodin Filipović destruktivna po vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda. S obzirom da se o tome izjašnjavam, molim vas da to takvo uđe u zapisnik. Znači, izjašnjavamo se o tome da li je tačka 3. zaključka gospodina Filipovića destruktivna po vitalni nacionalni interes, ali samo tačka 3., mi nismo rekli tačka 1. i tačka 2. I nemojte nas uvlačiti u nešto.

MLADEN IVANIĆ:

Pa nisam, pa na tačku 3. idem.

ALMA ČOLO:

Molim vas, e tako.

MLADEN IVANIĆ:

Pa ljudi, jeste vi mene slušali?

ALMA ČOLO:

Bitno je.

MLADEN IVANIĆ:

Slušate, ja stavljam na glasanje, uopšte ne znam šta je, vi ste pokrenuli vitalni nacionalni interes na tački 3. ja sam to više puta rekao i ja sad pitam po klubovima, hoću da se izjasnimo zbog zapisnika, ozbiljnosti Parlamenta. Je li to protiv vitalnih interesa bošnjačkog naroda, po mišljenju Kluba Bošnjaka? – tako Poslovnik predviđa – Kluba Hrvata i Kluba Srba. I samo tačka 3. i ništa drugo.

Dakle, možemo li sad pristupiti glasanju, pošto smo razjasnili.

Pitam Klub Bošnjaka: Da li je tačka 3., predloženi zaključak gospodina Filipovića, suprotna vitalnim interesima bošnjačkog naroda?

Tri glasa „za“. Ispunjena većina.

Pitam poslanike iz reda hrvatskog naroda: Da li je tačka 3., predloženi zaključak, suprotna vitalnim interesima bošnjačkog naroda?

Pet glasova „protiv“.

Pitam poslanike iz reda srpskog naroda: Da li je tačka 3., predloženi zaključak, suprotna vitalnim interesima bošnjačkog naroda?

Dakle, sa pet glasova „protiv“.

Znači, nema saglasnosti u Domu da je ovde u pitanju vitalni interes. To znači da sada odlučujemo u skladu sa članom 162. Poslovnika koji kaže: *U slučaju protivljenja većine hrvatskih, bošnjačkih ili srpskih poslanika pozivanju na član 161. (2) Poslovnika, što smo upravo imali, predsjedavajući Doma naroda saziva zajedničku komisiju sastavljenu od tri delegata, od kojih su po jedan hrvatski, bošnjački i srpski delegati, radi rješenja spornog pitanja.*

Pitam predsjednika Kluba Bošnjaka ko je član delegacije ...?

HAZIM RANČIĆ:

Ja sam zamjenik predsjednika, ja preuzimam predsjednika Kluba.

MLADEN IVANIĆ:

Dobro, gospodin Hazim Rančić.

Pitam Klub hrvatskog naroda ko je ispred tog kluba u ovoj zajedničkoj komisiji?

_____ (?)
Gospodin Filipović.

MLADEN INAVIĆ:

Dakle, vaš prijedlog je gospodin Filipović.

Pitam gospođu Majkić ko je ispred?

DUŠANKA MAJKIĆ:

Gospodin Koprivica.

MLADEN IVANIĆ:

Gospodin Koprivica, dobro.

Komisija ima obavezu da u roku od pet dana dostavi, pokuša da riješi to pitanje, ja joj sugeriršem da odmah poslije ove sjednice pokuša da riješi pitanje, ali krajnji rok je pet dana. Ako ova komisija u roku od pet dana ne dostavi zajedničko mišljenje, predmet se automatski upućuje Ustavnom судu koji će ispitati po hitnoj proceduri ima li nepravilnosti u postupku donošenja ovog zaključka.

Hvala lijepo.

Prelazimo na izjašnjenje o zaključcima gospodina Adema Ibrahimpašića.

Prvo pitanje je hoćemo li zaključak po zaključak ili čemo ići ...?

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ

/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Vi tražite da ide jedan po jedan zaključak, dobro. Samo sekund da ja dođem do zaključaka, imate li mi tu.

ILIJA FILIPOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... ima još jedno pitanje. Znači li to da su Bošnjaci prihvatali moju prvu i drugu točku? Ako nisu, onda da se izjasnimo o njima.

MLADEN IVANIĆ:

Pa ti si tražio da se ne izjašnavamo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... ne, ne, oni traže ...

MLADEN IVANIĆ:

Ako sam ja razumio, Bošnjaci nemaju problem sa tačkom 1. i 2. vitalnog interesa. Ali, Vi ste, gospodine Filipoviću, rekli da nećete da se glasa o tački 1. i 2. bez tačke 3. i zato nisam nju stavio na glasanje.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Pa molim vas, jeste vi čuli, jeste vi čuli delegata Filipovića? Jeste vi meni ... rekli da vi nećete da vam usvoje samo 1. i 2., bez 3.? Ja sam to tako shvatio.

ILIJA FILIPOVIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... ako mogu samo još pojasniti ... Predsjedavajući, hvala lijepa, ali sve se snima, sve je jako važno u ovoj proceduri. Klub bošnjačkog naroda našao je štetnim ili destruktivnim po vitalni interes bošnjačkog naroda samo točku 3. mog jedinstvenog zaključka koji ima tri točke. Ako je to tako, ja želim život i za one prve dvije točke mog zaključka. I molim da se izjasni ovaj dom ... o tim dvjema točkama. Točka po točka, samo malo, ispričavam se, pratim gestikulaciju Vašu. Gospodo Alma, u vašem izvješću stoji da želite izjašnjenje točka po točka u zaključku. Molim da se poštuje sugestije Povjerenstva u ovom domu.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ja sam tako od početka bio i planirao. Ali sam bio razumio da Hrvati imaju razlog zašto neće prve dvije tačke bez ove treće, ali ako ide sve, što se mene tiče, nije uopšte problem. Prelazimo onda na izjašnjenje.

Izvolite, gospodine Rančiću.

HAZIM RANČIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... samo nam prije glasanja kažite, pročitajte nam ... tačke o kojima ćemo glasati.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Samo malo, ispričavam se, vi ste rekli svoje na šta ulažete vitalni nacionalni interes. Na točku 3. zaključka od 23. 4. Ja sam redefinirao, dakle zaključak, prilagodio ga tekstualno Domu u kojem se odlučuje o mom zaključku i svejedno mi je hoćete li glasovati. Dakle, identičan je tekst, ali ja držim validnim u odlučivanju u ovom domu zaključak koji sam redefinirao za Dom naroda koji o tome, o tome, odlučuje. To je sukladno ... ... zaključku i završetku, završnoj riječi predsjedavajućeg na plenarnoj sjednici, to je sukladno odlučivanju danas na Domu naroda, odvojeno, ... u odvojenom zasjedanju oba doma o zaključcima sa plenarne sjednice i ne znam zašto ... niste razumjeli zbog čega sam ja redefinirao, prilagodio tekst Domu koji o tome odlučuje. Ovaj zaključak više ne ide na plenarnu sjednicu, on se, o njemu se odlučuje u Domu naroda i isto tako o zaključcima koji su podnjeli zastupnici iz Zastupničkog doma neće se raspravljati ovdje. To poslovnički nije moguće na odvojenoj sjednici. A plenarnu nećemo sazivati da bismo se odlučivali o zaključcima, o njihovim zaključcima, dakle, pa i o zaključcima zastupnika iz SDA odlučit će Zastupnički dom ako su to zaključci zastupnika iz SDA Zastupničkog doma.

MLADEN IVANIĆ:

Ma znam, sad ćemo otvoriti raspravu da li možemo glasati o zaključku Predstavničkog doma ili Dom naroda, a rekao bih nepotrebno, jer niko ništa ne dobija izdvojenim sa ova dva, a ja ne razumijem zašto smo uopšte sad ponovo ušli.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ma integralni tekst mi je vrlo bitan da ga imamo, dakle ovaj.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tako je, njega ćemo dostaviti kao dokazni materijal ... Ustavnom sudu.

MLADEN IVANIĆ:

Niste me shvatili, ali dobro. S jedne strane, Klub Bošnjaka će tražiti da se izjašnjavamo o ovom zaključku koji je sadržan u Izvještaju Komisije i pozivati se da ništa što nije bilo na Komisiji ne može ići na Parlament. A vi ćete insistirati na ovom zaključku ... u kome se spominje Dom narod i onda ćemo ući nepotrebno u proceduralne zavrzlame s kojim će i koje će se na kraju završiti. Vjerovatno da ćemo glasati i o jednom i o drugom.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Naime, ako mogu, Mladene, još samo, ispričavam se ...

MLADEN IVANIĆ:

Može.

ILJANA FILIPOVIĆ:

U suštini, uopće nema razlike o točki 3. u Prijedlogu zaključka koji je bio ponuđen plenarnoj sjednici i Prijedlogu zaključka koji je ponuđen Domu naroda. Ja samo kažem da ne možemo staviti van, ad acta, i zaključak koji sam ja redefinirao tekstualno, samo sam rekao, piše tamo: *Parlementarna skupština*. Piše: *Dom naroda Parlamentarne skupštine*. Dakle, ja ne znam što je tu sporno ... ali u Komisiji, Komisija nije tada imala redefiniran zaključak jer je dobila zaključke ... iz Tajništva sa zajedničke sjednice. A kako je danas sjednica i kako je danas utvrđen dnevni red i kako smo danas govorili o tome da ... to ide u ovaj u dnevni red, onda je bilo logično da redefiniram zaključak za sjednicu Doma naroda koji o tom odlučuje.

To što ste vi pokrenuli pitanje vitalnog nacionalnog interesa na tekst koji je identičan mom zaključku, mislim da uopće neće smetati onome koji bude o tome odlučivao. Dakle, prihvaćam da se Ustavni sud odluči da li će uzeti kao relevantan ovaj zaključak od 23. 4. koji je bio pripremljen za plenarnu sjednicu i odlučivanje ili za Dom naroda ... koji sam ja danas redefinirao da odlučuje o tome Dom naroda.

MLADEN IVANIĆ:

Gospodin Rančić.

HAZIM RANČIĆ:

Hvala lijepo.

Dakle, ponavljam, valjda je to svima jasno, tekst koji glasi: *Da se obavezuje Vijeće ministara da odmah pokrene postupak osnivanja novog RTV kanala na hrvatskom jeziku unutar Javnog RTV servisa BiH utemeljene odredbom članka 9. stava (2) zakona*, je za nas, onakav kako smo proglašili destruktivnim, je li, štetnim po vitalni interes bošnjačkog naroda. Ali,

poštovane kolege, naročito uvaženi gospodin Filipović ne poštuje ni samog sebe. Naravno, moram to kazati, vi ste ovdje sami sebi napravili zamku. Vi ste ovdje sebi napravili proceduralnu zamku. I možda ste i mogli preglasavanjem Kluba Bošnjaka doći ili na ovaj ili onaj način ali ste napisali i ne poštujete stvar koju ste na Kolegiju Vi odlučili, a kolega Ivanić potpisao. A radi se o zaključcima od 23. aprila sa plenarne sjednice.

I bitna je razlika, poštovani kolega, jer u zaključcima od 23. aprila se kaže da Parlamentarna skupština odlučuje i usvaja zaključke i zadužuje i zauzima stavove. Parlamentarna skupština je – to vi znate, ali ja moram to kazati – i Predstavnički dom i Dom naroda. To je vaš zaključak i od 23. aprila. I takav ste dnevni red usvojili, a ja sam upozoravao, ovo je možda šesti put, upozoravao da je protivproceduralno, protiv Pslovnika, ali džaba, vi to ne slušate. Molio vas, kumio vas, nudio kompromise, ali ništa niste htjeli ... prihvati. I onda ste napravili sami sebi ... zamku i dopustili ste sebi, je li, da idete na zaključke, da Dom naroda samo kao jedan dom usvoji ... takve zaključke, a predložili ste to 15. Ne možete usvajati nešto što ste predložili 15, a tačka dnevnog reda su ovi zaključci od 23. aprila. Vi ste tako to usvojili. I Vas molim, predsjedavajući, molim vas, da ... poštujete Poslovnik.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dakle, nikakve zamke nema u redefiniranju teksta za ovaj dom, jer se ovo daje ovom domu na odlučivanje, jer moj zaključak ja nisam ni inzistirao da ide u Zastupnički dom. Zaključak penarne sjednice je da će se zaključci nakon što prođu povjerenstvo jednog i drugog doma prihvati na odvojenim sjednicama.

Ja time završavam sve nesporazume u shvaćanju i poimanju zbog čega sam ja redefinirao tekst za Dom naroda.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

.../nije uključen mikrofon/... Rančić otvorio to pitanje iznova. Dakle, meni je kao nepravniku potpuno jasno i nesporno da je gospodin Filipović formulirao zaključak prema plenarnoj sjednici, dakle prema Parlamentu BiH, očekujući da će se on izjašnjavati o tim zaključcima na zajedničkoj sjednici. Sjednica je završena ako je rečeno i rečeno je da će domovi se izjašnjavati i o tome je Kolegij donio odluku. Prema tome, on je morao samo zahtjev prilagoditi odluci tijela koje odlučuje. Ne može on vezati Parlament ... tijelo, nego obraća se Domu da to usvoji.

Ako Vi, gospodine Rančiću, mislite da je to proceduralna greška zbog koje će gospodin Filipović izgubiti spor, pustite nas da ga izgubimo, ajmo dalje po dnevnom redu, evo.

MLADEN IVANIĆ:

Predlažem onda da se izjasnimo o tački, evo o, s obzirom da delegat koji je predložio zaključak insistira da to bude glasanje o zaključku od, datum 15., je li rekoste, maja. Je li 15. maja, od kog datuma ova je nova verzija?

ILIJA FILIPOVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Ja, ja, ma ... može.

IVO MIRO JOVIĆ:

Je li Povjerenstvo razmatralo zaključke?

MLADEN IVANIĆ:

Jeste.

IVO MIRO JOVIĆ:

Kako je glasio taj zaključak tamo na Povjerenstvu?

MLADEN IVANIĆ:

Parlamentarna skupština BiH.

IVO MIRO JOVIĆ:

Na Povjerenstvu?

MLADEN IVANIĆ:

Da.

IVO MIRO JOVIĆ:

A tko je naložio Povjerenstvu raspravu?

MLADEN IVANIĆ:

Kolegij.

IVO MIRO JOVIĆ:

Kojeg doma?

MLADEN IVANIĆ:

Doma naroda.

IVO MIRO JOVIĆ:

Sve je jasno...

MLADEN IVANIĆ:

Pa svima nam je sve jasno, ja to uporno govorim i pokušavam da vam kažem, nepotrebno vodimo raspravu, suština je: predlagač zaključka je gospodin Filipović. On je dao formulaciju. Klub Bošnjaka ima primjedbu da to nije isto onom što je bilo na raspravi u Parlamentarnoj skupštini. To je proceduralna stvar s kojom će oni ući kad bude se razgovaralo ovdje.

Oni sad mene kritikuju da ne bi smio to da stavim, a nemam nijedne poslovničke odredbe kojom ne smijem da stavim ovo na šta gospodin Filipović insistira. Ja ću staviti, nemam drugog i da se konačno o tome izjasnimo.

Dakle, ko je za to da se usvoji prvi stav zaključka gospodina Filipovića? Hoćete da ga čitam ili ga imate pred sobom?

- Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH neupitno se zalaže za zakonito stabilno poslovanje javnih emitera i snažno podupire istinito, cjevovito, nepristrasno, pravedno i pravodobno informiranje javnosti - čitam bukvalno hrvatski - o svim događajima u BiH i ostvarivanja prava informiranja javnosti ravnopravno na jezicima sva tri konstitutivna naroda u BiH u duhu međunarodnih europskih propisa i standarda kao i odredaba Ustava BiH.

Stavljam (ovo sad možemo ići elektronski).

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da je uz ...10 glasova „za“ i tri „uzdržana“ ovaj zaključak, tačka 1. zaključka usvojena.

Prelazimo na tačku 2.

- Dom naroda Parlamentarne skupštine smatra da je ovo pitanje bitan uslov ravnopravnosti naroda i građana BiH i da je to jedan od temelja opstanka, samoodrživosti i dugoročne stabilnosti zemlje.

Ovo sam malo prevodio.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da je sa 10 glasova „za“ i tri „uzdržana“ ova tačka 2. zaključka usvojena.

O tački 3. se ne izjašnjavamo.

Prelazimo na izjašnjenje o tačkama zaključaka gospodina Adema Ibrahimpašića.

- Tačka 1. U cijelosti provesti Zakon o Javnom RTV sistemu i Zakon o RTV servisu i za realizaciju zadužiti Ministarstvo saobraćaja i komunikacija.

Je li tako: transporta i komunikacija?

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da je ovaj zaključak dobio tri glasa „za“, da je bilo devet „protiv“ i jedan „uzdržan“.

Nema većine. Zaključak nije prošao.

Pripremite se za glasanje o zaključku broj 2.

- Zadužuje se Vijeće ministara da u narednih pet godina obezbijedi iz budžeta 56 miliona KM za ulaganje u digitalizaciju prenosne i proizvodne mreže.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Hvala.

Konstatujem da je sa tri glasa „za“ i 10 glasova „protiv“ ovaj zaključak odbijen.

Tačka 3.

- Povećati RTV taksu na minimalno 10 KM radi stabilizacije poslovanja i sanacije dugova.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da je ovaj zaključak dobio jedan glas „za“, dva glasa „uzdržana“, 10 glasova „protiv“ i da nije usvojen.

Prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda. Četvrta tačka dnevnog reda je:

Ad. 4. Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću BiH (drugo čitanje)

MLADEN IVANIĆ:

Zajednička komisija razmotrila, nema amandmana. Predstavnički dom istina još nije usvojio. Ja sam bio protiv, evo bojim se da ćemo u Dom naroda da uvrstimo u dnevni red, al' većinom je Dom donio odluku da se uvrsti.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih za raspravu? Nema.

Molim vas da se pripremite za glasanje!

Možete glasati.

Hvala.

Zakon u drugom čitanju je dobio 12 glasova „za“ i jedan glas „protiv“.

Dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Zakon o Fiskalnom vijeću BiH usvojen i u drugom čitanju.

Prelazimo na tačku petu, to je:

Ad. 5. Prijedlog okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (drugo čitanje) – predlagač: Savjet ministara

MLADEN IVANIĆ:

Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon sa dva amandmana, dobili ste Izvještaj nadležne komisije. Komisija je usvojila ta dva amandmana koja su takođe time postala sastavni dio ovog zakona. Novih amandmana nije bilo.

Da li se neko javlja za riječ? Jedan.
Gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Želim samo da zaista poslije sve ove procedure koja je trajala nekoliko mjeseci kažem dvije riječi u korist ovoga zakona. Prvo, želim da zaista pozdravim usvajanje ovoga zakona, smatram ga izuzetno kvalitetnim tekstom koji pruža veoma dobru podlogu da nadležni organi mogu kvalitetno reagovati u kriznim situacijama. Smatram da ovaj zakon jasno i precizno uređuje nadležnosti nadležnih državnih organa u ovoj oblasti, što do sada nije bio slučaj. Ja moram na kraju da izrazim iskreno žaljenje što ovaj zakon nije bio usvojen prošle godine, što nismo imali ovakav zakonski tekst, jer smatram da smo imali ovakav zakonski tekst da štete koje je pretrpila BiH u prošloj godini bile bi daleko manje.

Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ

Hvala lijepo.

Nema novih prijavljenih. Pristupiće izjašnjenju o samom zakonu.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati. Hvala.

Konstatujem da je ovaj zakon jednoglasno usvojen, i to u identičnom tekstu kao i u Predstavničkom domu.

Prelazimo na tačku 6, to je:

Ad. 6. Prijedlog zakona o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju (drugo čitanje) – predlagač: Savjet ministara

MLADEN IVANIĆ:

Predstavnički dom usvojio je ovaj zakona ali sa 17 amandmana. Dobili ste Izvještaj nadležne komisije. Komisija je usvojila tih 17 amandmana i oni su identični amandmanima usvojenim na Predstavničkom domu.

Nove amandmane podnio je delegat Slobodan Šaraba. Otvaram raspravu. Predlažem da prvo pročitam prvi amandman pošto ćemo se morati izjašnjavati pojedinačno o amandmanima pa da onda otvorimo raspravu. Ako ima neka generalna rasprava ili ako gospodin Šaraba ima namjeru da svaki pojedinačni amandma obrazlaže; ako je generalno, onda bi ga molio da uzme riječ, ali nakon predsjednice Komisije, je li.

Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO

Zahvaljujem, predsjedavajući.

U Izvještaju stoji da je Komisija usvojila 17 amandmana koji su prošli i na Predstavničkom domu, s tim što smo razmatrali amandmane koje je podnio gospodin Slobodan Šaraba. Bio je predstnik Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa koji je dao tumačenje da bi usvajanje ovih amandmana dovelo u pitanje provedbu zakona tako da je Komisija jednoglasno, ustvari, sa jednim glasom „protiv“ koji je bio glas gospodina Šarabe, glasala o svakom amandmanu pojedinačno, te cijenim da je potrebno da Dom ima ovu činjenicu u vidu prije izjašnjavanja o njegovim amandmanima.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala.

Gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja ću generalno da kažem nekoliko rečenica vezano oko ovoga zakonskog propisa koji je dugo bio u parlamentarnoj proceduri ovdje, vraćao se na komisije, pa onda dobivao podršku, vraćan sa Doma. Dakle, navedeni zakonski propis predstavlja klasičan prenos nadležnosti sa entiteta na nivo BiH suprotno članu III tačka 5. Ustava BiH, a to znači da je o ovom zakonskom propisu, o ovom prenosu nadležnosti trebala da se izjasni Narodna skupština RS. Cilj mojih amandmana je potpuno jasan, a to je da se u jednom značajnom dijelu taj prenos nadležnosti spriječi i da zadrži one entitetske nadležnosti koje pripadaju RS u ovom zakonskom propisu.

Navedeni zakon je loš, a to potvrđuje i stav Odbora za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Narodne skupštine RS. Ja ću samo pročitati dvije rečenice iz ovog zakonskog propisa, pročitaću, evo imam potrebu, a to je: 'Ponuđeni Prijedlog zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju nije prihvatljiv, jer isti ne uvažava zaključke Narodne skupštine od 14. 6. 2006. godine. Odbor predlaže da se poslanicima iz RS dostavi ovaj zaključak i da ga isti ne prihvate. Odbor smatra uputnim formiranje nove ili proširenje postojeće radne grupe koja će raditi na izradi novog zakona', i da ne čitam dalje.

Očito nekima smeta, ali to je ono što mora da se kaže. I ja zato predlažem ove amandmane i smatram ih veoma značajnim u pravcu sprečavanja prenosa nadležnosti sa RS na nivo BiH.

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li potrebe za raspravom dodatnom? Nema. Hoće li gospodin zbog kvoruma biti prisutan, predsjedavajući vašeg kluba?

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Očito Federalnu TV, očito FTV, šala, šalim se, ništa, evo pročitaću.

Amandman I

- U članu 7. tačke a) i m) mijenjaju se i glase:

- a) Na osnovu utvrđenih agroekonomskih politika entiteta i Brčko Distrikta utvrđuje se okvir agrokomske politike BiH.
- m) Obezbeđuje stalne konsultacije svih inspekcijskih službi u sektoru poljoprivrede.

Pripremite se za glasanje!

Možete se izjasniti o Amandmanu I.

Hvala.

Konstatujem da je „za“ bilo tri, „protiv“ šest, „uzdržana“ tri.
Amandman nije dobio većinu.

Prelazimo ... molim vas da ubuduće pažljivije glasate. Nemojte da mi imate, ... nemojte da mi imate naknadnu, Ademe.

Amandman II

- U članu 8. tačka b) mijenja se i glasi:

Usklađuju svoje strategije razvoja poljoprivrede koje predstavljaju okvir za izradu Strategije razvoja poljoprivrede BiH.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Hvala.

Uz sedam glasova „protiv“, jedan glas „za“ i, ako ja razumijem pet, tri „uzdržana“. Neko mi se ne izjašnjava. Ovaj amandman nije usvojen.

Prelazimo na izjašnjenje o Amandmanu III koji glasi:

Amandman III

- U članu 9. u tački a) riječi „planovima BiH i entiteta“ briše se i ... i dodaje se tekst:
 „planom razvoja poljoprivrede entiteta a koja je usklađena sa razvojem poljoprivrede
 BiH“

Pripremite se za glasanje!

Ko je „za“, odnosno izjasnite se o ovom amandmanu. Zbunjuje me, ovaj mi dobacuje
 ovdje pored nešto pa.

Konstatujem da je ovaj amandman dobio jedan glas „za“, osam glasova „protiv“ i četiri
 „uzdržana“.

Nije amandman usvojen.

Pripremite se za izjašnjavanje o Amandmanu IV koji glasi:

Amandman IV

- U članu 12. tačke 1), 3) i 6) menjaju se i glase:

- 1) Osnove za realizaciju politike ruralnog razvoja BiH određuju se strateškim planom ruralnog razvoja entiteta i Brčko Distrikta.
- 3) Strateški plan entiteta i Brčko Distrikta usklađuje Interresorna komisija sastavljena od predstavnika entiteta i Brčko Distrikta. Takav usklađeni plan predstavlja Strateški plan BiH.
- 6) U tački 6. rečenica iza riječi „Brčko Distrikta“ briše se.

Pripremite se za izjašnjavanje!

Možete se izjašnjavati o ovom amandmanu.

Uz jedan glas „za“, devet glasova „protiv“ i tri „suzdržana“ – Amandma IV nije usvojen.

Prelazimo na izjašnjavanje o Amandmanu V koji glasi:

Amandman V

- U članu 19. u tački 3) iza reči „institucija“ dodaje se tekst: „i drugih stručnjaka iz oblasti
 poljoprivrede.“

Pripremite se za glasanje!

Možete se izjasniti.

Hvala.

Konstatujem da uz jedan glas „za“, osam glasova „protiv“ i četiri „uzdržana“ ovaj
 amandman nije usvojen.

Pripremite se za izjašnjavanje o Amandmanu VI koji glasi:

Amandman VI

- U članu 21. tačke 3) i 5) se brišu.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da uz jedan glas „za“, devet glasova „protiv“ i tri „uzdržana“ Amandman VI nije usvojen.

Amandman, pripremite se za glasanje o Amandmanu VII koji glasi:

Amandman VII

- U članu 25. tačke 1) i 2) brišu se.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Hvala.

Konstatujem da uz jedan glas „za“, devet glasova „protiv“ i tri „uzdržana“ Amandman VII nije usvojen.

Prelazimo na izjašnjenje o Amandmanu VIII koji glasi:

Amandman VIII

- U članu 26. tačka 2) briše se.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Hvala.

Konstatujem da uz jedan glas „za“, osam glasova „protiv“ i četiri „uzdržana“, Amandman VII; pardon, uz jedan glas „za“, devet glasova „protiv“ i tri „uzdržana“ – Amandman VIII nije usvojen.

Sada idemo na glasanje o ovom zakonu.

Pripremite se, dakle za glasanje o ovom zakonu. Molim vas da glasamo o ovom zakonu. Samo ovi koji ste bili „protiv“ nemojte sad pogriješiti.

Konstatujem da niko nije pogriješio i konstatujem da je uz 12 glasova „za“ i jedan glas „protiv“ da je ovaj zakon usvojen u identičnom tekstu kao i na Predstavničkom domu.

Prelazimo na sedmu tačku, to je:

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita u Bosni i Hercegovini (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona. Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju. Dobili ste Mišljenje nadležne komisije. Komisija je prihvatile principe predloženog zakona.

Otvaram raspravu. Da li se neko javlja za riječ? Javlja se. Koprivica, je li vi? Ne. Gospodin Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Pa neću raspravljati, samo će postaviti otvoreno pitanje i ne tražim ni odgovor na njega. Čija je ideja i s kojom namjerom se na ovakav način spušta prag zahtjeva za polaganje pravosudnog ispita, kad može čovjek bez ikakvog iskustva i doticaja sa pravosuđem položiti taj ispit i onda ući u pravosudni sustav. Nisam siguran da dobra namjera stoji iza ovoga, ali evo, ako je i to prilog, ... dat će glas.

MLADEN IVANIĆ:

Kad bude rasprava o suštini, ovo su sad principi i pravni osnov. Možemo li pristupiti izjašnjenju? Možemo.

Pripremite se za izjašnjenje.

Možete glasati!

Konstatujem da je u prvom čitanju ovaj zakon dobio jednoglasnu podršku 13 delegata.

Prelazimo na osmu tačku dnevnog reda, a to je:

Ad. 8. Prijedlog zakona o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona i Mišljenje nadležne komisije. Komisija je prihvatile principe predloženog zakona. Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju. Ovo je prvo čitanje i samo se vodi rasprava o neophodnosti i principima.

Otvaram raspravu.

Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja bih željela nekoliko riječi, tim prije što je evo prošlo šest godina iščekivanja da jedna institucija postane ozvaničena kroz zakon, dakle da Odluka o osnivanju Direkcije za

implementaciju projekta CIPS koju je donio Savjet ministara 2002. godine konačno će prestati da važi onog momenta kad zaživi ovaj zakon. Dakle, toliko godina je Direkcija za implementaciju projekta CIPS radila na osnovu podzakonskog akta, i znamo kakvi su problemi bili u njenom funkcionisanju.

Znam da je, lako je reći da je po usvajanju ovog zakona, dakle ja zaista ne mogu govoriti ako svi govore ...

MLADEN IVANIĆ:

Samo malo, kolege, delegat ima primjedbu.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, ... po usvajanju zakona doći će do gašenja Direkcije CIPS. To je dobra stvar jer ćemo na kraju imati ... Agenciju za identifikacione dokumente i evidenciju i razmjenu podataka, koja će preuzeti sve nadležnosti CIPS-a i dobiti neke nove. U skladu s tim, ... smatram da ovakve principe ovog treba podržati i delegati Kluba srpskog naroda će glasati za ovaj predlog.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ima li dalje interesa? Nema. Možemo pristupiti izjašnjenju.

Molim vas da se pripremite za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da je sa 12 glasova „za“ jednoglasno, u prvom čitanju, ovaj zakon dobio podršku.

Prelazimo na tačku 9.

Ad. 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine (prvo čitanje) – predlagač: Savjet ministara

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona, Mišljenje Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost. Komisija je prihvatile principe predloženog zakona. Predstavnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju.

Otvaram raspravu. Nema zainteresovanih za raspravu.

Molim vas da se pripremimo za izjašnjenje o ovom zakonu.

Možete glasati!

Konstatujem da je sa 12 glasova „za“ ovaj zakon usvojen u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku 10.

Ad. 10. Informacija o stanju bezbjednosti u BiH u 2007. godini

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste Mišljenje Zajedničke komisije za odbrambenu i bezbjednosnu politiku i nadzor nad radom odbrambenih i bezbjednosnih struktura na nivou BiH sa prijedlogom zaključaka. Predstavnički dom je primio k znanju Informaciju.

Otvaram raspravu. Ima li zainteresovanih za raspravu?
Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja vjerujem da će ova informacija izazvati dosta polemike, s obzirom na to da je i u okviru nadležne komisije, a to je Komisija za odbranu i bezbjednost, bilo zaista puno polemike i na različite načine smo pokušavali uopšte da izađemo iz ovog čorsokaka, koji se zove Informacija o stanju bezbjednosti BiH za 2007.godinu.

Ono što bih ja htjela istaći je da ova informacija ne odgovara ni na jedno ključno pitanje iz oblasti bezbjednosti. Ona ne odgovara na to kakvo je stanje bezbjednosti u BiH, u kom aspektu bezbjednosti je dobro, u kom loše, kakve su tendencije porasta ili smanjenja rasta kriminaliteta. Dakle, ni na jedno to pitanje ključno nema odgovora.

Takođe, ... Informacija ne daje odgovor na bilo koje krucijalno pitanje jer nema jedinstvene ocjene za stanje bezbjednosti, posebno nema ocjene stanja kriminaliteta u BiH. Kako iz takve informacije izvući zaključak o stanju bezbjednosti u BiH, što bi trebao biti prevashodan zadatak ovakve jedne informacije. U Informaciji nema nikakvog zaključka, analize, niti predloga mjera poboljšanja, tako da se, konačno, čovjek zapita zašto, ustvari, kome je ona namijenjena i da li je moguće da ovakav nivo informacije dođe uopšte na raspravu u Parlamentarnu skupštinu.

Posebno podvlačim: pristup izradi Informacije je nesistematičan, nekomparativan, bez redoslijeda, sa nizom podataka koji su irrelevantni sa aspekta bezbjednosti, a kojima je dat veliki prostor u Izvještaju. A na drugoj strani imate, poput maloljetničke delinkvencije, prostor sa veoma suženim i kratkim prostorom, čak se ne govori o suštinskim stvarima, zašto je došlo do porasta maloljetničke delinkvencije, tako da nemamo ni jedan odgovor koji si možemo postaviti dok čitamo ovakav materijal.

Nema zaključnih ocjena i analiza. Nema pregleda jedinstvenih statističkih prikaza. Iznose se samo parcijalni zaključci, bez jasne i cjelovite slike. Pitam se kako je moguće da jedan ovakav izvještaj, odnosno Informacija, kako je nazvano, nema nikakvih predloga za poboljšanje bezbednosne situacije u BiH, nema rokova i nosioca aktivnosti. Pa čemu onda ovakav izvještaj treba da služi? Gdje se u ovom kako ga nazovi izvještaju, gdje su navedene liste prioriteta bezbjednosti i problema i na koji način ih treba rješavati? Zar nije logično da kao jedna od mjera u ovom izvještaju bude donošenje strategije i akcionog plana u borbi protiv nekoliko pošasti savremenog doba, a to je maloljetnička delinkvencija, droga, ekonomski krimalitet, korupcija i to u zemlji u kojoj se mladi ljudi ubijaju na ulici, droga uzima svakim danom sve veći danak.

IVO MIRO JOVIĆ
/nije uključen mikrofon/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ne, neka oni čekaju ako nam žele nešto .. da završimo bar neke točke. Dakle, o tome ne možemo ... Evo, neka ide Klub Hrvata

DUŠANKA MAJKIĆ:

Pa dobro, je li znači da mi treba da prekinemo sjednicu da bi mi išli davati izjave? Zaista, ako sebi kolege iz bošnjačkog kluba to dozvoljavaju, meni je jasno, ali ja mislim da mi treba da ostanemo na svojim mjestima, dok ne završimo ono što je naš zadatak ovdje.

/zajednička diskusija/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ispričavam se. Izvolite, gospođo Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ne vjerujem da je on otišao da da izjavu. Dakle, i ovo mi je jasno zašto nije predmet interesovanja od strane Bošnjaka. To mi je jasno, kad ovako ozbiljan izvještaj ... ... ne nailazi na pažnju tog kluba, i to mi je jasno jer ćete vi sigurno glasati da takav izvještaj usvojite.

Dakle, ništa od ključnih problema u društvu ne vidi niti ministar bezbjednosti, niti uopšte nalazi za shodno da bude prisutan ovdje i da komentariše materijal koji je on potpisao.

Dakle, smatram da treba učiniti nekoliko stvari ... kada je u pitanju ovaj materijal. Na osnovu onoga što smo dobili, ne može se steći nikakav utisak o stanju bezbjednosti u BiH. I predlažem da se taj materijal ne usvoji. Dakle, da se vrati Ministarstvu bezbjednosti i uz to predlažem zaključak:

- Dom naroda traži od Ministarstva bezbjednosti da u roku od 30 dana sačini novu informaciju o stanju bezbjednosti u BiH za 2007. godinu, sa analizom stanja bezbjednosti i prijedlogom mjera i dostavi je na razmatranje Parlamentarnoj skupštini BiH.

Hvala.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Šaraba, pa gospodin Zrno. Mogu li dobiti prijedlog zaključka u pisanim obliku?

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Moje iznenađenje, prije nego što nešto kažem, je zaista veliko, budući da ne vidim ovde nikoga iz Ministarstva, a trebao je da bude i ministar i njegovi zamjenici i da čuju sve ono što će se reći ovde i što će se predložiti i da kroz komentare i kroz diskusiju dođemo do onoga što zaista ima cilj, a to je da unaprijedi ovaj materijal koji smo mi dobili ovde. A ima jako puno mesta gdje se ovaj materijal može unaprijediti.

Reći ću prvo da bezbjednosna situacija, a to proizilazi iz ovoga izvještaja, znatno je lošija u 2007. godini u odnosu na 2006. godinu. I, to proizilazi iz procenata izvršenja pojedinih krivičnih djela kada se uporede procenti ove dvije godine. Ja bih zaista mogao jako puno da nabrajam: krivična djela krijućarenja 15%, ilegalna migracija 62%, neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga 15%, krivična djela u saobraćaju 11%, krađe automobila 16%, oružane pljačke 18%. Dakle, to su sve krivična djela čiji je procenat povećanja u 2007. godini znatno ... veći u odnosu na 1996. godinu.

Svi ovi podaci moraju zaista da se ozbiljno shvate. Oni mene zabrinjavaju, vjerujem i sve vas, i nameće obavezu da svi zajedno preduzmemo niz hitnih mjera kako bi se ovi oblici kriminaliteta u narednoj godini smanjili. I zato je neophodno bilo da budu ovde ljudi iz Ministarstva, da svi zajedno ovo izanaliziramo i da dođemo do nekih zaključaka koji će biti obavezujući.

Ima jako puno primjedbi koje bih mogao da iznesem na sami tekst. U jednom dijelu materijala, i zaista to moram da prokomentarišem, a to je Informacija o trenutnom stanju sigurnosti, stoji jedna stvar koju sam ja komentarisao na Komisiji a u njoj se kaže da se ne procesuiraju lica osumnjičena za ratne zločine, što apsolutno nije tačno. U Informaciju koju ćemo razmatrati sad, a koja dolazi posle ove, stoji da i Odelenje Suda za ratne zločine radi u dvije smjene. Dakle, na jednoj strani imamo tvrdnju Ministarstva da ne radi, a u drugom dokumentu da ljudi rade u dvije smjene što je zaista netačno i nije korektno navesti ovako.

Kod krađe vozila, molim vas, Trebinje iz koga ja dolazim nigdje nije spomenuto. Mi smo dva i po mjeseca imali strašni haos u gradu, imali smo vanrednu situaciju, i u ovom izvještaju koji govori o krađi vozila ni na jednom mjestu se ne spominje Trebinje, kao da se Trebinje nalazi u nekoj drugoj državi, a ukradeno 100 i više vozila. A, u ovom izvještaju Ministarstva, apsolutno nijedne riječi o tome šta se dešavalo na jugu Hercegovine. I u krivičnom djelu, oružanih pljački, kada se govori o povećanju pljački u ovoj godini, kaže se da je dobra stvar što je ukradeno manje novca. Zaista cinično. I zaista, taj dio teksta treba brisati iz ovoga izvještaja.

I na kraju, skratiću. Mislim da posebnu pažnju treba obratiti na tri ili četiri stvari. Nepohodno je hitno obezbijediti ustanovu za resocijalizaciju maloljetnih delinkvenata. To se nameće iz ovoga teksta. I ja smatram da je to žurna stvar kojom treba da se pozabavi Savjet ministara i nadležno ministarstvo. Ne zaprečavanje puteva u istočnoj Hercegovini, preko kojih ide balkanski put droge! Ja i moje kolege iz Komisije za odbranu i bezbjednost bili smo nedavno u Čapljinu u graničnoj jedinici koja nam je jasno priznala da ti putevi preko kojih idu ovi putevi droge nisu zaprečeni zbog nedostatka finansijskih sredstava. Dakle, to bi se sve moglo zaprečiti sa evo, da kažem, 10.000 maraka. Neprihvatljivo je i za mene neshvatljivo da Ministarstvo bezbjednosti ne može obezbijediti ta sredstva da se izvrši zaprečenje tih puteva. Pa gospodo, sve ove krađe vozila koja su se dešavala u Hercegovini, išli su tim putem. I Ministarstvo neće da reaguje, i šta da ja posumnjam na kraju? Dakle, smatram da hitno treba izvršiti zaprečavanje tih puteva, jer se tim putevima dešavaju jako, jako ružne stvari za BiH.

Porast saobraćajnih nezgoda! Očito je da Zakon o saobraćaju koji je donesen prije dvije godine nije dao očekivane rezultate i da je potrebna jedna svobuhvatna analiza koja će ukazati šta je potrebno promijeniti u tom zakonu. Ja mislim da on ima jako dobrih rešenja, ali da je potrebna jedna analiza koja će otkloniti određene nedostatke i koji će dovesti do toga da ovaj zakon bude prihvatljiv i da da rezultate. Konačno da da rezultate.

I smatram da je u zakonu, odnosno u zakonima koji pogoduju pranju novca, potrebno je otkloniti slabosti, jer to kaže i ovaj izvještaj. Otklonite slabosti u zakonima koji regulišu pranje novca! I pojačati finansijski nadzor kako bi se spriječile nezakonitosti u ovom obliku ekonomskog kriminala. To je ono što treba uraditi. I zaista, ja još jednom podvlačim, izražavam žaljenje što ljudi iz Ministarstva nisu ovde, da se zajedno dogovorimo o nekim od ovih stvari, pogotovo ovih kojih se tiču Hercegovine.

Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospođa Čolo, samo prije, je li iko iz ove strukture tu koja je ostala predstavlja neke od ovih autora? Ne, dobro, onda ču ja predložiti jedan poseban zaključak.

Gospođa Čolo, Vi ste, je li tako? Ja, koliko znam, nisam ja vidio jeste li se Vi javljali? A izvinjavam se onda, ne, ne, gospodine Zrno, Vi ste po redu a ja držim do ravnopravnosti spolova. Izvolite.

BRANKO ZRNO:

Dobro. Hvala, neću ja duljiti. Ali, uistinu, riječ je o jednom od važnih pitanja, mislim u ovom trenutku jednom od najvažnijih pitanja u cijeloj BiH. I ja ovdje govorim kao predsjedatelj odgovarajuće komisije koja je i raspravila prva ovo izvješće i na vaše ... znanje mi nismo se izjašnjavali o ovom izvješću, nego smo samo ga primili k znanju, uputili ga u dalju parlamentarnu proceduru i Parlamentu ponudili zaključke, da i on zaključke na razini komisije, da ih on prihvati i da oni postanu sastavni dio rasprave po ovome problemu. A time i obveza Ministarstvu sigurnosti u budućim postupanjima i u budućem pravljenju informacija o stanju sigurnosti u BiH. Informacija kao informacija, sama po sebi i nije toliko meni posebno, nije toliko bitna, jer mi znamo limitiranost Ministarstva. Ova informacija Ministarstva sigurnosti u suštini je zbir informacija policijskih agencija i ministarstava, MIP-ova, dva entiteta i mi to dobijemo kao informaciju.

Nama je bitnije nešto drugo. Nama je bitnije da se definitivno i konačno, znači definitivno i konačno, učini i uradi strategija sigurnosti, sigurnosna strategija. Bez te strategije mi više ne možemo razgovarati o stanju sigurnosti u BiH, u bilo kojem aspektu. Znači, moramo imati sigurnosnu strategiju a iz te sigurnosne strategije onda će se roditi i strategija za borbu protiv organiziranog kriminala, strategija za borbu protiv droge, protiv nasilja, protiv maloljetničke delinkvencije, protiv korupcije itd. itd. Mislim da zahvaljujući policijskim agencijama ili sigurnosnim agencijama koje imamo i imamo dovoljno i stručnog kadra i potencijala – ovaj posao i uraditi i odraditi. To je zapravo ovdje suština, ne brojke i slova koje smo mi u ovom izvješću dobili, nego to je suština. Kada će nam se kazati konačno i definitivno,

gospodo, imat ćete u Parlamentu za mjesec-dva ili za šest mjeseci sigurnosnu – ovo pitam već dvije i po godine – sigurnosnu strategiju. Kada ćemo je, to neka nam kažu i ja ću biti apsolutno zadovoljan tim odgovorom, odnosno zadovoljan kad tu strategiju dobijemo. E, onda će funkcionirati sigurnosni sektor na razini cijele države, po njegovim segmentima do vrha države.

I zato mislim da nemamo. Ja podržavam ovaj prijedlog gospođe Dušanke Majkić, on je otprilike i stajalište Komisije. Zato se nismo ni htjeli izjašnjavati, ali tražim od Parlamenta da se ovome zaključku doda još i obveza Ministarstva da uradi, jer mi smo to poslali domovima da odgovori na postavljene zaključke koje smo mi proslijedili Parlamentu, kao Komisija da ih Parlament prihvati, odnosno domovi, i da ih onda zajedno proslijedimo Ministarstvu sigurnosti.

Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO:

Pa, predsjedavajući, ja se ne bih složila sa gospođom Majkić koja je govorila da je ova informacija tako loša. Informacija o stanju sigurnosti u BiH je zbir pokazatelja koji je prikupljen sa terena i ona govori o sigurnosti na cijeloj teritoriji BiH. Da li je Ministarstvo sigurnosti jedino odgovorno za stanje koje imamo u BiH i da li je danas samo ministar sigurnosti trebao da sjedi ovdje? Ko se u BiH brine da građani budu sigurni? Vi svi vrlo dobro znate da od posebnih specijaliziranih agencija koje postoje na nivou države tu su uključeni od najvišeg nivoa do najnižeg i ... organi unutrašnjih poslova i tužilaštva, znate da po novom Zakonu o krivičnom postupku tužioci su ti koji rade na otkrivanju počinilaca krivičnih djela, znači zajedno sa policijom i u procesuiranju počinilaca krivičnih djela. Tu su i sudovi koja procesuiraju te osobe i naravno da od uspješnog procesuiranja zavisi stanje sigurnosti u BiH. Ja mislim da u ovoj informaciji nedostaje ocjena stanja kriminaliteta u BiH. Mi ćemo iz slijedećg izvještaja, iz Izvještaja o radu Tužilaštva BiH vidjeti da ni tu nema ocjene stanja kriminaliteta u BiH, generalno. Ovdje imaju osvrty na stanje kriminaliteta u RS, u Federaciji BiH, ali u ovoj informaciji to nema.

Ja mislim da je, kada je u pitanju ocjena stanja kriminaliteta i mjere koje treba preduzeti, potrebno pristupiti na jedna sveobuhvatan način ovom pitanju, jednim multidisciplinarnim pristupom. Ovdje mi nemamo danas ni ministra pravde koji bi trebao da koordinira podatke koje daje Tužilaštvo BiH koje daju niža tužilaštva ovom najvišem Tužilaštvu BiH, a Ministarstvo pravde koje bi trebalo da koordinira podatke koje daje Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Vjerujte, prošle godine, kad smo razmatrali Izvještaj Tužilaštva BiH, Suda BiH, i Visokog sudskog i tužilačkog vijeća, ti podaci se uopće nisu slagali. Nisu se slagali u broju počinjenih krivičnih djela, u broju izvršilaca krivičnih djela, kako punoljetnih tako maloljetnih, tako nepoznatih počinilaca krivičnih djela i mislim da ovde stvarno na nivou države treba jedna sveobuhvatna akcija da budu uključeni, prije svega, Vijeće ministara koje treba da koordinira sve ta aktivnosti, a sam ministar sigurnosti da može odgovoriti na ovo pitanje, mislim da je iluzija i ... optuživati nekoga da u ovoj informaciji nije dao ocjenu stanja kriminaliteta i predložio mjere za njen rješenje, samo sa aspekta ministra sigurnosti, mislim da nije koraktno.

MLADEN IVANIĆ:

Znao sam! Replika, gospoda Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Sad, ne možemo ovde stvari da paušalno pričamo. Ako je istina da je ... bezbjednosna politika da je obaveza entiteta, tužilaštva i ne znam koga, šta će nam ovo ministarstvo. Hajmo ukinuti ovo ministarstvo, pa nam ne treba ako oni nemaju nikakvu obaveznu! Zar nije obaveza Ministarstva bezbjednosti da utvrdi listu bezbjednosnih prioriteta u zemlji? Ne, oni sabiraju samo, bilo je ovo tamo, bilo je tamo. Dakle, ništa na tu temu ne kažu. Na osnovu čega će Parlamentarna skupština koja je zadužena da prati bezbjednosni sektor preko Komisije za odbranu i bezbjednost, ali mi kao dva doma, na osnovu kojih parametara i elemenata ćemo moći uopšte pratiti njihov rad? Nema nijednog elementa na osnovu kojeg bi mogla.

Drugo, nije rađena, ovaj izvještaj nije rađen po komparativnoj metodi kao najvažnijoj metodi statističkog praćenja bezbjednosnih mjeru. Koja je, ko, gdje, u kom segmentu je ijedna zastupljena? Porede se dvije godine, evo ... pozdravljam gospodina iz Centralne banke, mozak mi je, Kozariću, oprostite. Ovo danas je jako mučno. Ali statističke podatke koje je Centralna banka, oni su primjer poruka za sve nas na koji način se to radi, kako treba raditi izvještaje dobre. Gdje je u ovom izvještaju informacija, odnosno odgovor na pitanje, koliko je bezbjednosni sistem BiH u stanju da se bori sa kriminalnim i bezbjednosnim prijetnjama. Gdje je to, odgovor na to? Pa zar izvještaj ove vrste ne bi trebao imati odgovor na to pitanje?

Ima, još bih mogla da elaboriram, ali nemam snage, tako da hiljadu razloga je zašto ovakav izvještaj ne treba usvojiti i zašto nadležno ministarstvo treba natjerati da nauči kako se prave izvještaji.

MLADEN IVANIĆ:

Izvolite.

BRANKO ZRNO:

Ja se ispričavam što se ponovo javljam. Nemamo potrebe ovdje oko ovoga se svađati. Mislim, uopće, razmimoilazimo se. Ništa ovde danas ne znači hoćemo li dignuti ruku ili nećemo dignuti ruku za ovo izvješće. Mi ga možemo primiti k znanju, onako kako je to odradila Komisija, sa obavezom prihvaćanja zaključaka Komisije za obranu i sigurnost, pa i zaključka ali i onoga što sam ja rekao: bez strategije borbe protiv kriminala ne možemo očekivati niti ćemo ikada dobiti bilo kakvo, odnosno, pravo izvješće.

Mi moramo i, još samo nešto, ovaj parlament mora gledati i očekivati ono što očekujemo i što tražimo i što moramo tražiti od Ministarstva sigurnosti. Mi nemamo to jednostavno od koga drugoga tražiti. A, ... sigurnosti jeste .../ ne čuje se/ Nek izvole, odnosno, oprostite, i kantonalni ali i entitetski MUP. Znači, on treba imati te informacije, ja vjerujem da tu ima poprilično problema. Znači, ovu priču ja mislim da bismo trebali na ovaj način okončati.

Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala.

I ja predlažem ako nema posebno, dakle, ja će staviti sad na glasanje: prihvatanje k znanju ove informacije. Prvo to radimo, pa ćemo onda ići na zaključak Komisije, stavljamo na glasanje, ko je protiv, on će biti protiv, ko je za, on će biti za. A onda, nakon toga idu zaključci koje povodom tog izvještaja imamo, prvo Komisije pa onda gospođe Majkić koja je predložila svoje.

Dakle, prvo se izjašnjavamo o primanju k znanju Informacije o stanju bezbjednosti.

Možete glasati!

Konstatujem da je sa devet glasova „za“, četiri glasa „protiv“ dobijena natpolovična većina ali zbog nedostatka entitetske većine Informacija nije primljena k znanju.

Stavljam sada na glasanje ovaj zaključke Zajedničke komisije.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

Da, izvinjavam se.

HAZIM RANČIĆ:

Ako ste ... glasanje i utvrdili ovakav rezultat, nije li neophodno po Poslovniku sad ono drugo glasanje da se vidi ...

MLADEN IVANIĆ:

Aha, dobro, u pravu ste. Ustvari, da, u pravu ste, mora se ići. Ja moram, potpuno prihvatom, zna i predsjedavajući napraviti grešku iako je vidljivo da ima dvije trećine ... ali evo.

Dakle, ja sad moram staviti na glasanje onaj drugi dio glasanja: ko je protiv prihvatanja. Samo malo. Formulacija mora biti: ko je protiv. Onda ti ljudi moraju biti za.

BRANKO ZRNO

/nije uključen mikrofon/

... Poslovnik predvidio ovu kategoriju primanja k znanju. U suštinu, zato ja govorim kolegi ... Koprivici, jer samo u značenju da smo mi pročitali, ništa drugo. Znači,

MLADEN IVANIĆ:

Nismo je usvojili, ali eto, hajde.

BRANKO ZRNO:

I čak je ne treba ni usvajati.

MLADEN IVANIĆ:

Ne, molim vas, onda, pošto se insistira, tačno je tako, da bi se donijela definitivna odluka, ovdje nije bilo potrebno, mora se pristupiti novom glasanju i to je sad praktično entitetsko glasanje, samo ovaj entitet glasa pošto kod nas ima, je li tako.

Ja pozivam poslanike iz RS, bez obzira kom narodu pripadaju, da se izjasne, jer ko je, sad samo formulacija, znači u suštini kako da to formulišem. Ako kažem ko je protiv, onda oni koji su protiv, moraju glasati za.

HAZIM RANČIĆ:

Predsjedavajući, svi glasamo s tim što u ovom drugom glasanju ...

/zajednička diskusija/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Da ne bude protiv više od dvije trećine.

HAZIM RANČIĆ:

I iz jednog i drugog entiteta protiv, dakle vi ...

MLADEN IVANIĆ:

A da ja pitam, onda ponovo pitam, ko je za, pa oni koji su protiv glasaju protiv i ja vidim da su dvije trećine protiv, je li.

HAZIM RANČIĆ:

Ne, pustite nas sve da ponovo glasamo i vi ćete utvrditi da li su dvije trećine iz entiteta RS.

MLADEN IVANIĆ:

Dobro, dobro. Evo formulacija pitanja mora biti ko je protiv!? Mora biti formulacija, formulacija mora biti ko je protiv, pošto ranije se to dizalo zelenim i znalo se da oni koji dignu zeleno – to su protiv. Hajte, dajte Poslovnik. Nema saglasnosti.

HAZIM RANČIĆ:

Ako Kolegij ne uspije postići saglasnost, odluku donosi većina ukupnog broja delegata. To znači da nam trebate omogućiti svima da glasamo, koji su prisutni glasovi, uz uslov da glasovi protiv ne sadrže dvije trećine ili više delegata izabralih iz svakog entiteta.

MLADEN IVANIĆ:

Sve je jasno. To se vidi već sad da nema, ali hajmo još jednom ponoviti.
Dakle, ponovo pristupamo izjašnjenju o ovom zakonu u drugom krugu.

Pripremite se, samo momenat, pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

Konstatujem da u ovom glasanju imamo pet iz reda RS, pet poslanika koji su glasali „protiv“ i više od dvije trećine je „protiv“.

Prema tome, Informacija nije primljena k znanju.

Prelazimo, molim, pa ...

/zajednička diskusija/

MLADEN IVANIĆ:

Ja sam glasao da se primi k znanju, zato što mislim da je ...

Ali evo, pripremite se za glasanje o ovim zaključcima Zajedničke komisije.

Možete glasati. Pa šta će, moram staviti ovaj zaključak Zajedničke komisije, bez obzira šta je sa ovom informacijom. Pa svako nešto, ja.

Hvala lijepo.

Konstatujem da je sa 11 glasova „za“, nema glasova „protiv“, nema „uzdržanih“ usvojeni zaključci koje je predložila Zajednička komisija.

Imam Prijedlog zaključka gospođe Majkić, koja traži da Dom naroda zatraži od Ministarstva bezbjednosti da u roku od 30 dana sačini novu informaciju o stanju bezbjednosti za 2007. sa analizom stanja bezbjednosti prijedlogom mjera, te istu dostavi na razmatranje Parlamentarnoj skupštini.

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Konstatujem da je ovaj zaključak dobio 10 glasova „za“, „protiv“ su bila tri, s obzirom na entetsko glasanje, ima više od jedne trećine, ima potrebnu entetsku većinu.

Zaključak usvojen.

Time bih ja iscrpio sve povodom ove tačke dnevnog reda.

Prelazimo na tačku 11. dnevnog reda:

Ad. 11. Izvještaj o radu Tužilaštva BiH

MLADEN IVANIĆ:

Dobili ste ovu informaciju, dobili ste Mišljenje Ustanovnopravne komisije koja je takođe primila k znanju ovu informaciju. Predstavnički dom je takođe primio k znanju ovu informaciju.

Otvaram raspravu. Gospođa Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, ja sam pregledala zaista ovaj materijal koji nam je Tužilaštvo dostavilo, ali htjela sam o nekim dilemama da kažem nekoliko riječi, jer to su dileme koje su gotovo stare pet godina, praktično kad je Tužilaštvo i formirano.

Pitanja koja se najčešće čuju u javnosti kad je u pitanju rad ove institucije je: da li je Tužilaštvo spremno da efikasno obavlja svoje dužnosti i da li su sredstva planirana budžetom institucija BiH dovoljna za obavljanje njihove misije i, tri, koliko bi trebalo izdvojiti dodatnih sredstava da bi rad Tužilaštva bio uspješniji, odnosno koje su to dodatne mjere za efikasan rad Tužilaštva? Nemamo te odgovore. Dakle, iz ovog materijala nismo mogli dobiti te odgovore, iako sam sasvim svjesna sve kompleksnosti u radu ove institucije.

Međutim, smatram da nakon pet godina od osnivanja Tužilaštvo bi trebalo već uveliko biti spremno i sposobno ispunjavati sve postavljene zadatke iz njihove nadležnosti. Međutim, nije tako i Tužilaštvo će još morati raditi na ispunjenju svoje misije a, u prilog tome, htjela bi da prokomentarišem dva strateška cilja koja su navedena u vašem materijalu i da na njih dobijem odgovor. U strateški cilj broj 2. koje je navedeno u Tužilaštvu, kaže - da će Tužilaštvo primjenjivati dosljedan i beskompromisan pristup krivičnom gonjenju i procesuiranju svih krivičnih djela iz svoje nadležnosti, a naročito u oblasti procesuiranja krivičnih djela ratnih zločina, te krivičnih djela organiziranog kriminala, privrednog kriminala i korupcije. Evo već dugo, četvrtu godinu živimo u iščekivanju da realizujemo dva ova ključna strateška cilja i u ... Svake godine Kancelarija za reviziju institucija BiH na adresu Tužilaštva BiH dostavlja gomile revizorskih izvještaja i tako godinama. U izvještajima je uočen veliki broj djela ... za koja bi moglo da se kaže da se svrstavaju u neki dio koji bi mogao biti Tužilaštvu interesantan, dakle neka sumnja da se radi o kriminalu.

Iako nam je poznato da revizija i izvještaja i nisu forenzički izvještaji i da Tužilaštvo ne može odmah raditi po njima, mi ipak, i poštujući nezavisnost funkcije Tužilaštva, mi ipak ne možemo da prihvativimo da nikada do sada nismo dobili povratnu informaciju Tužilaštva da li je procesuiran i jedan slučaj po revizijskim izvještajima, niti prijedlog i sugestiju šta učiniti sa revizorskim izvještajima da bi oni bili prihvatljiviji za odbranu i Tužilaštvo.

Tako se svake godine valja gomila revizorskih izvještaja koji dolaze u Parlament, nadležne parlamentarne komisije i sam Parlament usvaja te izvještaje, daje prijedloge i preporuke u skladu sa nalazima revizije i sve ostaje na tome.

Iskreno sam bila iznenađena nedavnim ulaskom SIPA-e u BHRT. Valjda da je to bilo po nalogu Tužilaštva i valjda ćemo vidjeti kako će se, uskoro, kako će se i taj slučaj okončati, a evo to je jedna, recimo, od svjetlih tačaka po nalazima revizije.

Drugi strateški cilj, odnosno strateški cilj broj 3. govori o izgradnji povjerenja javnosti u Tužilaštvo i druge pravosudne institucije u BiH, uključujući izgradnju povjerenja i razumijevanja javnosti u način rada pravosudnih i policijskih organa, te razvijanju osjećaja građana BiH da pravosudne institucije u njihovoј službi u funkciji zaštite njihovih prava i sagledavanja i primjene zakona na pravičan, nepristrasan i profesionalan način. Eto vidite, ja dolazim iz RS i među pripadnicima mog naroda postoji snažna percepcija da Tužilaštvo ...

MLADEN IVANIĆ:

Malo tiše!

DUŠANKA MAJKIĆ:

...da Tužilaštvo i druge pravosudne institucije BiH, kad je u pitanju procesuiranje krivičnih djela ratnih zločina, gotovo isključivo rade na procesuiranju predstavnika srpskog naroda.

Smatram da je svako ko je učinio zločin odgovoran za to i treba da odgovara, ali takođe znamo da su zločini činjeni na sve tri strane i ne mogu prihvatići da su krivi samo Srbi i da samo oni treba da budu procesuirani i zato predstavnici mog naroda smatraju da u radu Tužilaštva, kad je u pitanju procesuiranje ratnih zločina, nedostaje pravičnost, nepristrasnost kao ključni principi pravosuđa.

Dakle, to su neki moji pogledi na vaš izvještaj. Ja očekujem da će Tužilaštvo u narednom periodu ispuniti ili ostvariti postavljene strateške ciljeve koji su navedeni i da ćemo i ja i moj narod u narednom periodu pratiti sve manifestacije na koji se način to ostvaruje.

Toliko.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.
Gospodin Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Odmah na početku ču da kažem da ja ovaj izvještaj koji imam ovdje ispred sebe ne mogu da prihvatom iz dva razloga.

U Izvještaju je navedeno da je do sada prijavljeno najmanje 13.000 ljudi koji su počinili ratni zločin. To je informacija koju imamo u ovom izvještaju, u ovom izvještaju koji smo razmatrali samo malo prije stoji da je to 10.000, neki drugi izvještaji državnih organa govore o cifri od 16.000. Zaista, ogromne i velike razlike u izvještajima državnih organa čiji bi izvještaji trebali da su približno tačni ili približno jednaki.

Ja sam apsolutno za to, odmah ču da kažem, da sva lica odgovaraju za svoja djela, odnosno nedjela koja su učinili. Međutim u RS postoji, čini mi se, u javnosti iskristalisan jedan stav, a o njemu je maloprije govorila i moja uvažena kolegica, da ovo Tužilaštvo BiH kažnjava samo sebe. Takav dojam može se steći kada se izvrši analiza podignutih i potvrđenih optužnica, tako da se može stvoriti dojam da su loši momci na jednoj strani, a zločina je, svi to znamo, bilo na svim stranama i ovi postupci se moraju voditi protiv svih, a ne samo protiv velikog broja lica iz jednog naroda.

Ja ču, gospodine predsjedavajući, predložiti jedan zaključak, a to je:

- Dom naroda traži od Tužilaštva BiH da najhitnije doneše strategiju i kriterijume u prioritetima u procesuiranju pojedinih predmeta krivičnog djela ratnog zločina. Prilikom

utvrđivanja ovih kriterijuma moraju se između ostalog uzeti u obzir i vrijeme izvršenja krivičnog djela, način izvršenja, zatvaranje u sabirne centre itd.

I drugi razlog mog protivljenja ovom izvještaju je, tiče se drugoga odsjeka, a to je Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala. Čini mi se da ovaj odsjek, do sada, iako je to pompezano najavljuvano, nije dao očekivane rezultate, da je bilo jako puno priče, a jako malo rada, i mislim da je Specijalno tužilaštvo u Banja Luci imalo daleko više operativnosti u svom radu u odnosu na ovaj odsjek, iako je to nešto sasvim drugačije. Evo toliko. Gospodine predsjedavajući, ja će vam proslijediti ovaj moj zaključak.

Zahvaljujem.

MLADEN IVANIĆ:

Dobro.

Ima li još interesa za raspravu?
Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO:

Evo, predsjedavajući, ja će kratko.

Ja bih stvarno bila sretna da sva tužilaštva i u Federaciji i RS, u Federaciji imate 10 kantonalnih tužilaštava u RS 5 okružnih tužilaštava. Nikad BiH nije imala manje tužilaštava. Nikad. Jer posljednjom reformom taj broj je drastično smanjen, da sva ta tužilaštva rade kao Tužilaštvo BiH. Ja iz ovog izvještaja, mogu neki misliti da ovo tužilaštvo procesuirala samo Srbe za ratne zločine i mogu oni to tumačiti i prezentirati ovdje, ... na ovoj javnoj raspravi, kako oni to žele i ove podatke koristiti na način na koji oni to žele, ali ja želim samo ovdje da ukažem na neke stvari. .... Ovaj izvještaj se dotiče i rada tužilaštava u Federaciji i u RS. Ovo Tužilaštvo BiH znači nije nadležno za tužilaštva ni u Federaciji ni u RS, jer mi poslije 2003. godine nemamo jedinstvenu tužilačku organizaciju, kako smo imali ranije u našem sistemu.

Međutim, u ovom izvještaju je dat osvrt na broj predmeta i u Federaciji i u RS. Ja bih vas molila da pogledate koliko je neriješenih predmeta na tim kantonalnim tužilaštвima, protiv koliko osoba je ... i molim vas, gospоđa Majkić, ne pravite grimase, ja vas slušam i vi stalno pravite grimase kad ja govorim i molim vas ponašajte se korektno.

DUŠANKA MAJKIĆ
/nije uključen mikrovon/

ALMA ČOLO:

Niste razgovarali s njim nego predsjedavajućem govorite da je dosta rasprave. Ja sam Vas slušala.

Znači, da pogledate cifre koje se odnose na broj neriješenih predmeta u tužilaštвima u Federaciji i u tužilaštвima u RS-u i koliko osoba nije procesuirano u 2007. godini i koliko je osoba ostalo neobuhvaćeno optužnicama ili drugim naredbama za sprovođenje istrage ili drugim aktima koje je Tužilaštvo u mogućnosti da preduzme protiv takvih lica.

Ja želim samo da vam ukažem na posljednji izvještaj Evropske komisije: da BiH ima oko 3 miliona neriješenih predmeta na sudovima i tužilaštima. Ovaj parlament je odgovoran za provedbu Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava. Član 6. govori o pravima, pravičnosti suđenja. Znate da je jedan od elemenata prava na pravično suđenje, suđenje u razumnom roku. BiH već ima procese – ja sam nedavno radila jednu uporednu studiju – ima procese pred Evropskim sudom za ljudska prava zbog suđenja koje traje duže nego što bi trebalo da traje. Znači, procesi se vode veoma dugo i BiH će iz ovog budžeta morati da plaća odštete zahtjeve osobama protiv kojih se vode sudske postupci koji traju veoma dugo. I mislim da je stvar i ovog parlamenta i Ministarstva pravde i Visokog sudske i tužilačke vijeća da razmotri ovu situaciju. Znači, da se ozbiljno pozabavi brojem neprocesuiranih predmeta, pogotovo na ovim nižim tužilaštima i sudovima i da predloži ovom parlamentu mјere za prevazilaženje tog stanja Znači, da predloži mјere za prevazilaženje tog stanja, da predloži mјere na koji način se mogu ubrzati sudske procese i na koji način se mogu riješiti neriješeni predmeti kojih ima skoro 3 miliona i mi smo pod udarom i Vijeća Europe i Evropske komisije s obzirom na tako veliki broj neriješenih predmeta.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodin Jović. Inače moram vam reći: radićemo do 20,15, dalji rad neće imati smisla pa ćemo se dogоворити.

Izvolite, gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Pa, ako ne procesuiraju ko je pobio Hrvate, mogu bar govoriti Hrvati. Jeste suglasni?

Ja nisam mislio se javljati a propos ovog svega nego i moram reći i iritiran ili potaknut ovim raspravama koje se vode. Prije nekoliko mjeseci u Beogradu, zapravo kad je odlazila gospođa Del Ponte, na mjesec dana prije imala je jedan govor u Skupštini Republike Srbije pred otprilike četrdesetak predstavnika Parlamenta NATO zemalja, uz nazočnost i naših kolega. S obzirom da sam u nekoliko navrata odlazio u Haag i primao ovdje što predstavnike Haaškog suda, što gospođu Del Ponte izravno, neka tri-četiri naša susreta uporno sam ukazivao da će Haaški sud zatvoriti priču, ali da ni jedan, čujte ovo, ni jedan čovjek neće odgovarati za zločine nad Hrvatima.

Ja sam toj ženi, ne mogu je gospođom nazvati, rekao tom zgodom u Beogradu da izučavanjem pravde i pravičnosti Haaškog suda kao političkog suda biće na stranicama onih monstruoznih vremena koja se mi sjećamo iz neposredne ili one tamo prošlosti. Po završetku sastanka približila se i rekla: 'To je najmanje što je moglo koštati Hrvate.' Tako ću reći i ovdje, ja sam rekao na sastanku kada smo bili sa javnim tužiteljem BiH, ponovio sam ovu priču i čini mi se da se može desiti da i ovaj sud se zatvori da nitko ne bude odgovarat za zločine nad Hrvatima koji se uzgred, nemamo medija pa ne možemo reći šta se desilo nad nama. Druge to i ne interesira, mi to govorimo al' u zatvorenim krugovima i javlja se opće nezadovoljstvo i nesigurnost života u ovoj zemlji. Jer praktički se kaže ovo je zemlja nepravde koja je morala se ispoljiti za ono što se desilo da 43% Hrvata u ovoj zemlji nedostaje. I uporno to ponavljam: na tisuće, na tisuće kuća srušeno, na desetke tisuća pobijeno, 72 logora evidentirao Haaški sud nad Hrvatima! Ali toga u pravosuđu nema, ja ne znam što još učiniti, pa mi zato ovo zvuči procesuirani ovi ili nisu ovi procesuirani, gospodo, evo što se tiče Hrvata, čini mi se, mi nemamo

što govoriti. Zašto? Zato što god da bi se sad desilo nakon zatvaranja knjige Međunarodnog suda, Hrvati u BiH kao da nisu sudjelovali po onome što se odnosi na ... ocjenu zločinaca koji su učinili zločine nad Hrvatima. A obrnuto, kazneni postupak samo u jednoj općini i Hrvati čine većinu, koji su u ratu držali jednu trećinu teritorija, a dvije trećine Armija BiH. 14 ljudi u Haagu, 9 je njih nakon pet godina, šest odležano u Hagu, vraćeno. Mi smo sad imali čovjeka: osam godina je čekao, svaki drugi mjesec je bilo u javnosti, počinje suđenje, ali osam godina. Imamo ljudi koji su evo godinu dana u samici u zatvoru u Zenici, godinu dana čovjek! Koja su to prava ljudska? Samo zato što mu se prijeti jer je Hrvat da će biti ubijen.

Ja stvarno ne znam šta još treba učiniti, ali evo ja bih završio s tim, nek sam vas informirao koliko sam znao.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Ja predlažem da se izjasnimo. Proceduralno ne možemo, nemamo kvoruma. Inače predlažem da nakon ovog izjašnjenja prekinemo sjednicu ili da je nastavimo. Mislim nema, još je dosta tačaka, ja bih volio i zbog ovih kolega koji su tu s nama bili cijeli dan, ali realno nije da se može više raditi nakon ovog rada od dva do evo, pa možemo mi završiti ako, ako, ali, molim vas mi vodimo rasprave poprilično ozbiljno, što znači da su komisije ozbiljne.

/zajednička diskusija/

MLADEN IVANIĆ:

Dobro, možemo, molim vas da pristupimo izjašnjenju. Podsjećam ponovo da je Predstavnički dom primio k znanju ovu informaciju i ja stavljam na glasanje da Dom naroda primi k znanju ovu informaciju, da je Ustavnopravna primila k znanju i da nije imala zaključaka. Je li tako?

Molim vas, pripremite se za izjašnjenje.

Možete glasati!

Hvala.

Konstatujem da je uz dva, četiri, šest, osam glasova „za“, četiri glasa „protiv“, ali bez adekvatne entitetske većine.

Ima li potrebe da ponovo glasamo kad je jasno da ima više od dvije trećine koje su „protiv“? Hoćete li da glasamo ponovo?

Hajmo ponovo sad glasati. S obzirom da nema saglasnosti, ide on na drugo glasanje.

Hajmo, ko je, molim vas da se ponovo izjasnite o ovoj informaciji.

Konstatujem da je pet glasova „protiv“ što znači da Dom naroda nije primio k znanju ovu informaciju.

Prelazimo na izjašnjenje o ovom zaključku koji je predložio delegat Šaraba, koji, kaže:

- Dom naroda traži od Tužilaštva BiH da najhitnije doneše strategiju, kriterije u proces i u prioritetima u procesuiranju predmeta krivičnih djela ratnog zločina. Prilikom utvrđivanja

kriterija moraju se, između ostalog, uzeti u obzir ... vrijeme izvršenja krivičnih djela, način izvršenja, zatvaranje u sabirne centre itd.

Pripremite se za izjašnjenje o ovom.

(?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Izvinjavam se, nisam vidio. Izvolite.

JADRANKA LOKMIĆ MISIRAČA:

Ja nisam imala namjeru da se javljam, ali obzirom da vidim da se priprema takav zaključak, evo ja ču se prvo predstaviti. Ja sam Jadranka Lokmić Misirača, zamjenik glavnog tužioca u Tužilaštvu BiH. Obzirom da se priprema zaključak, ja želim da vas informišem da je strategija ova o kojoj se govori u fazi izrade, da nju radi Ministarstvo pravde BiH i da jedan od kolega iz Tužilaštva, tužilac, je član te radne grupe. Znači, ne želim da utičem na vaše glasanje oko te strategije, samo dajem informaciju da Ministarstvo pravde BiH priprema ovu strategiju i da je jedan od tužilaca član radne grupe.

Evo kad sam već izašla, ja bih htjela da kažem i nekoliko riječi. Ja sam zapisala sve što je ovaj uvaženi skup rekao, ja ču zaista to prenijeti Kolegiju tužilaca Tužilaštva BiH, ali evo sada mogu, pošto naravno nisam znala o čemu će biti riječi, da vam kažem; ovo je donekle i o nekim stravima moj lični stav, a mislim da u većini slučajeva ovo što ču reći dijele i kolege tužioci. Što se tiče ocjene: da li je Tužilaštvo BiH spremno da obavlja svoju funkciju? i što je navedeno kao strateški cilj i unapređenje te spremnosti, ja smatram, a i moje kolege mislim da dijele mišljenje, da ljudi koji rade u Tužilaštvu BiH su profesionalci i da su spremni da obavljaju taj posao. Oni imaju certifikate od onoga ko je zadužen da ih ocjenjuje, a to je Visoko sudsko i tužilačko vijeće. Ukoliko ovaj skup smatra da to nije tako, zaista se može obratiti Visokom sudskom i tužilačkom vijeću i zatražiti da se ispita profesionalnost, spremnost Tužilaštva BiH i tužilaca za obavljanje ove funkcije.

Što se tiče revizorskih izvještaja, ja sam na Predstavničkom domu zamolila da se revizorski izvještaji dostavljaju Državnoj agenciji za istrage i zaštitu. Revizorski izvještaji se rade na osnovu INTOSAI pravila. To su pravila računovodstveno-knjigovodstvena, ona ne predstavljaju osnovu za krivično gonjenje i ne mogu ukazivati na postojanje krivičnog djela. Ja bih se složila sa gospodom Čolo. Jeste novi zakon donio da Tužilaštvo otkriva i goni učinioce krivičnih djela, ali kad se utvrdi da je krivično djelo učinjeno. Nijedan ravizorski izvještaj o tome ne govori. Znači, po stavu Tužilaštva mi smo na nekoliko sastanaka sa revizorima i RS i Federacije i ovom institucijom revizorskog na nivou države o tome govorili. Znači, bilo bi dobro da se ti izvještaji dostavljaju Državnoj agenciji za istrage i zaštitu koja će vidjeti ima li učinjenih krivičnih djela ili nema. Revizorski izvještaji – koliko sam ja čitala Zakon o reviziji i koliko smo mi razmatrali na našem kolegiju – jesu ustvari uspostavljeni da bi se unaprijedio rad ministarstava. U tim revizorskim izvještajima se ne govori samo o krivičnoj odgovornosti. Postoji disciplinska odgovornost, prekršajna i postoje neke druge odgovornosti, koje se isto tako konstatiraju tim revizorskim izvještajem. Tužilaštvo je nadležno samo za krivičnu odgovornost. To je što se tiče revizorskih izvještaja.

Ja želim još nešto da kažem i mislim da sam obavezna to da kažem vezano za Odjel za ratni zločin. Odjel za ratni zločin je podijeljen u šest timova i tih šest timova teritorijalno pokrívaju BiH, što znači: sve ono što se desilo u BiH vode se istrage. Moje kolege tužioци su zaista profesionalci i mislim da će dijeliti sa mnom mišljenje: za njih je zločin zločin i krivično djelo je krivično djelo. Ja zaista nemam statistiku nacionalnu ni koliko je gonjeno, ni ko je gonio, mislim, i nemamo te statističke podatke, ali evo ako se u ovoj strategiji uspostave neki kriteriji prioriteta, naravno da će Tužilaštvo, obzirom da će to biti državna strategija, Tužilaštvo ispoštovati to kao što poštuje sve zakone, jer ustvari Tužilaštvo je organ koji sam primjenjuje zakone koje donosi ovaj uvaženi skup i Predstavnički dom.

Hvala vam.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Gospodine Šaraba, mi imamo još ovaj zaključak oko koga moramo. Molim vas, znam da ste svi umorni ali...

SLOBODAN ŠARABA:

Samo kratko, gospodine predsjedavajući. Nakon...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MLADEN IVANIĆ:

Nismo o ovom zaključku koji je predložio Šaraba.
Izvolite, gospodine Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Dakle, samo kratko nakon ove informacije koju sam dobio od gospođe iz Tužilaštva, ja bih ovaj svoj zaključak promijenio u ovome dijelu koji kaže - da Dom naroda traži od Ministarstva pravde. Dakle, ne od Tužilaštva nego od Ministarstva pravde da najhitnije doneše strategiju u tom dijelu.

MLADEN IVANIĆ:

Hvala lijepo.

Mislim da rasprava o ovom pitanju će nam pokazati da ćemo, moglo bi se desiti, imati dosta problema i kasnije kod sličnih informacija. Zato ću ja predložiti u dogовору sa gospodinom Filipovićem da mi danas prekinemo sjednicu, izjasnićemo se o vašem zaključku, da prekinemo sjednicu jer ima još dosta informacija i znam da dobar dio njih opet može proizvesti rasprave, diskusije, nećemo to završiti. Prekinućemo i nastavićemo je prije nastavka iduće sjednice. Ali, jer ne može, već vidim po svemu da je nervozna pri kraju. Prije početka iduće sjednice taj dan kad bude zakazano, pa molim vas nismo završili, imamo još izjašnjenje o ovom zaključku.

Ima još prije toga gospodin Jović i gospođa Čolo.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja samo promišljam. Pred nama su ovdje nekoliko točaka: davanje suglasnosti na ugovore.

MLADEN IVANIĆ:

Neću bez ovih informacija preskakati dnevni red, ne mogu.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja se bojim da li nekoj ... čemo napakostiti.

MLADEN IVANIĆ:

Nećemo.

IVO MIRO JOVIĆ:

Dobro.

MLADEN IVANIĆ:

Gospođa Čolo.

ALMA ČOLO:

Ja predlažem...

MLADEN IVANIĆ:

Ja se zahvaljujem gospodinu Kozariću i ostalima i pravobranilac i ostalima, ali shvatite, mislim, bojim se da bi moglo.

Izvolite. Gospođa Čolo. Samo malo pažnje, molim vas.

ALMA ČOLO:

Ja predlažem da gospodin Šaraba odustane od drugog dijela zaključka, da bismo glasali za njega. U kojem ste rekli da se moraju utvrditi kriteriji između kojih će se ... Molim vas odustanite. Ministarstvo zna koji su to kriteriji.

MLADEN IVANIĆ:

Dobili smo informaciju da je gospodin Šaraba prihvatio. Prema tome zaključak glasi: 'Dom naroda Parlamentarne skupštine traži od Ministarstva bezbjednosti da najhitnije doneše ... ... strategiju i kriterije u prioritetima u procesuiranju predmeta krivičnih djela ratnih zločina.'

Pripremite se za glasanje!

Možete glasati.

Hvala. Konstatujem da je ovaj zaključak dobio jednoglasnu podršku.

Prekidamo sjednicu. Biće nastavljena ... na dan kada je naredna 18. sjednica ali, prije prelaska na tu, ići će ova.

Sjednica je prekinuta u 20,15 sati.